

HAILUODON RANTAYLEISKAAVA

RANTAYLEISKAAVA

•
osa 1/2

**HAILUODON KUNTA
YMPÄRISTÖTAITO OY**

Kartat © Maanmittauslaitos, käyttöluva nro 97/Ou/91

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on myöntänyt rantayleiskaavan laatimiseen valtion avustusta kansallisena ja EU-rahoitusosuutena 1996-1998 yhteensä 529 250 mk.

LIITEKARTAT (osa 1/2)

1. Rantojen suunnittelutilanne ja rantakaava-alueiden sijainti
2. Suojelu- ja pohjavesialueet
3. Rakentamisen tyypit
4. 300 metrin rantavyöhykkeellä olevat ja suunnitellut rakennuspaikat
5. Rakentamistiheys osa-alueittain 300 metrin rantavyöhykkeellä
6. Luonnos kalamajaksi
7. Luonnos apurakennukseksi
8. Rantayleiskaava 1:25 000

LIITEKARTAT (osa 2/2)

1-13. Rantayleiskaavakartat 1:10 000

RANTAYLEISKAAVAAN LIITTYVÄT MUUT SUUNNITELMAT, JOTKA ON JULKAISTU ERILLISENÄ RAPORTTINA

1. Luontosuhteiden yleistä luonnehdintaa
2. Kasvillisuus
3. Kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan inventointi
4. Maisema ja kulttuuriympäristö
5. Lähtötiedot
6. Tavoitteet
7. Ranta-alueiden soveltuvuus loma-asumiseen ja ranta-alueiden mitoitus
8. Tilojen rakennusoikeus
9. Vaikutusten arviointi vaihtoehtoista 1 ja 2

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ.....	3
1. JOHDANTO	5
2. SUUNNITTELUVAIHEET JA ERI INTRESSIRYHMIEN OSALLISTUMINEN SUUNNITTELUUN.....	6
3. LÄHTÖKOHDAT.....	8
3.1. Suunnittelualue.....	8
3.2. Maanomistus.....	9
3.3. Maankäytön kehittämiseen vaikuttavat suunnitelmat	9
3.3.1. Seutukaava.....	9
3.3.2. Osayleiskaava.....	10
3.3.3. Yksityiskohtaiset kaavat	10
3.4. Suojelualueet.....	10
3.4.1. Lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluvat alueet.....	10
3.4.2. Rantojen suojeluohjelmaan kuuluvat alueet	11
3.4.3. Luonnonsuojeluvaraus.....	11
3.4.4. Harjunsuojelualue	11
3.4.5. Natura-alueet	12
3.4.5. Pohjavesialue.....	12
3.5. Ympäristö.....	12
3.5.1. Luonnonympäristö	12
3.5.2. Rakennettu ympäristö	12
3.6. Pohjakartta	13
3.7. Rakentamiskorkeus.....	13
3.8. Rantavyöhyke.....	13
4. TAVOITTEET.....	14
4.1. Kokonaistavoitteet	14
4.2. Osa-aluekohtaiset tavoitteet	14
4.2.1. Marjaniemi-Kengänperä.....	15
4.2.2. Keskiniemi-Virpiniemi	15
4.2.3. Pohjoisranta.....	15
4.2.4. Hiidenniemi-Potilahti	15
4.2.5. Santosen pohjoisranta	15
4.2.6. Santosen eteläranta	16
4.2.7. Kyrönperä	16
4.2.8. Ulkokarvo-Lahdenperä.....	16
4.2.9. Kengännenä- Vähähärkäsaikkä	16
4.2.10. Iso Härkäsaikkä	16
4.2.11. Maasyvänsaari-Isomatala.....	17
4.2.12. Riveinnokka	17
4.2.13. Viinikanlahti.....	17
4.2.14. Kirkkosalmi	17
4.2.15. Pöllänlahti-Itänenä	17
4.2.16. Sunikari.....	18
4.2.17. Kunninperä	18
4.2.18. Pajuperä-Matikanniemi	18
5. MITOITUS.....	19
5.1. Ranta-alueiden mitoitus.....	19
5.2. Kantatilaraite	21
6. RANTAYLEISKAAVA	22
6.1. Rantayleiskaavaluonnos 1 ja 2	22
6.1.2. Vaikutusten arviointi luonnosvaihtoehdosta 1 ja 2.....	22
6.1.2.1. Vaikutusten arviointi.....	22
6.1.2.2. Vaikutusten arvioinnin aiheuttamat toimenpiteet.....	23
6.2. Rantayleiskaava	24
6.2.1. Virkistyskäyttöön tarkoitettut alueet, reitit ja kohteet	24
6.2.2. Matkailupalvelut	29
6.2.3. Loma-asumisen ja vakinaisen asumisen alueet	30
6.2.4. Liikenteen alueet	35
6.2.5. Suojelualueet ja kulttuurihistorialliset kohteet	36
6.2.6. Maa- ja metsätalousalueet	36
6.2.7. Muut alueet	37
6.2.8. Vesihuolto.....	37
6.3. Rantayleiskaavan vaikutusten arviointi.....	37
6.3.1. Vaikutukset luonnonympäristöön	38
6.3.2. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	46
6.3.3. Sosiaaliset vaikutukset.....	60
6.3.4. Taloudelliset vaikutukset.....	66
7. RANTAYLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA.....	69

LIITTEET

TIIVISTELMÄ

Rantayleiskaavalla järjestetään Hailuodon rantojen maankäyttöä. Osalle ranta-alueesta ollaan laatimassa osayleis-, rakennus- tai rantakaavaa tai niille on vahvistettu rantakaava. Näillä alueilla rantayleiskaavassa on otettu huomioon alueelle tehty kaavat tai kaavaluonnokset sellaisena kuin ne rantayleiskaavan laatimishetkellä ovat olleet.

Rantavyöhykkeenä rantayleiskaavassa pidetään rantaviivasta 300 metrin etäisyydelle ulottuvaa aluetta. Rantavyöhykkeellä on nykyisin hieman yli 300 rakennusta, joista noin 40 on tulva- ja jääuhan alaisella alueella.

Rantayleiskaavan uusien rakennuspaikkojen määrä perustuu valtuuston hyväksymään osa-aluekohtaiseen mitoittamiseen, joka vaihtelee osa-alueittain 0-24 loma-asuntoa/km. Uusi rakennuspaikka on rantayleiskaavassa sijoitettu tulva- ja jääuhan yläpuoliselle alueelle kunkin tilan parhaiten rakentamiseen soveltuvalla alueella. Rantavyöhykkeelle tulee, jos alueelle tehty ja tekeillä olevat kaavat toteutuvat, yhteensä noin 500 uutta asuinrakennusta. Suurin osa ranta-alueen uusista rakennuksista on loma-asuntoja tai kalamajoja. Marjaniemeen ja Pöllään on tarkoitus lisätä myös vakituksia asuntoja. Näiden alueiden maankäyttö järjestetään rakennuskaavoilla.

Valtakunnallisen lintuvesien suojeluohjelman mukaisille alueille tai soidensuojelualueelle ei rantayleiskaavassa osoiteta uutta rakentamista tai muutakaan toimintaa, mikä voisi haitata alueen suojelua.

Rantojensuojelualueelle osoitetaan uutta rakentamista. Virpiniemi-Keskinien, Pohjoisrannan ja Pajuperä-Matikanniemen rantojensuojelualueen uudet loma-asunnot on sijoitettu kalastajakylämaisiin ryppäisiin täydentämään nykyistä rakentamista. Näiden uusien kalastajakyläryppäiden toteuttaminen edellyttää tilusjärjestelyä. Vaihtoehtona tilusjärjestelylle käytetään myös vapaaehtoista valtioon ja maanomistajan välistä muuta järjestelyä. Maanomistaja voi saada valtiolta rahallisen korvauksen rantayleiskaavan mukaisesta rakennusoikeudesta tai rantojensuojelualueella olevan tilan myynnistä tai kyseessä voi olla valtion ja maanomistajan välinen maan vaihto. Kaikki vaihtoehdot käydään läpi valtion ja maanomistajan välisessä neuvottelussa.

Suojeluohjelmissa olevien alueiden lisäksi ranta-alueella on muitakin luonnonympäristöltään merkittäviä alueita. Näiden alueiden erityispiirteet on rantayleiskaavassa otettu huomioon ja järjestetty maankäyttö siten, että rakentamisesta olisi mahdollisimman vähän haittaa luonnonympäristölle.

Rantayleiskaava-alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset ja alueet on rantayleiskaavassa huomioitu suojeltavana rakennuksena tai alueena. Arvokkaat maisemakokonaisuudet on myös otettu huomioon rantayleiskaavassa, koska näille alueille rakentamisella on erityisen suuri merkitys Hailuodon ranta-alueen maisemakuvalle.

Ranta-alueen matkailupalvelut sijoittuvat ensi sijassa Marjaniemeen ja Huikuun, kuten nykyisinkin sekä Pöllään.

Ranta-alueen virkistysreitistöä on pyritty rantayleiskaavassa kehittämään osana koko saaren kattavaa reitistöä. Matkailun kehittämisen vuoksi reitit on suunnit-

teltu siten, että matkailija voi valita jalkaisin tai pyörällä kuljettavia päiväreittejä, joiden varrella on kiinnostavia luontoon tai rakennuskulttuuriin liittyviä kohteita. Ranta-alueella olevat vuokrattavat mökit monipuolistavat matkailijoiden yöpymismahdollisuuksia. Rantayleiskaavassa oletetaan, että vuokrattavat mökit löytyvät aikojen kuluessa alueella olevien yksityisten loma-asuntojen joukosta.

Hailuotoon liikennöidään lautalla mantereelta Oulunsalon Riutunkarista Huikkuun. Alueen loma-asukkaiden tulo ranta-alueelle lisää tästä johtuen liikennettä saaren päätiellä. Uusien rakennuspaikkojen vuoksi ranta-alueelle joudutaan rakentamaan jonkin verran uusia teitä vaikka suurin osa teistä voidaankin toteuttaa jo olevien teiden paikalle.

Olevien satamien lisäksi ranta-alueelle esitetään venevalkamia, joiden pääasiallinen käyttäjäkunta muodostunee ranta-alueen loma-asukkaista. Venevalkamien toteuttaminen vähentää rakennuspaikkakohtaisten veneväylien kaivamista. Järjestelyllä pyritään vähentämään rakennuspaikkakohtaisten venevalkamien kaivamista ja suojelemaan näin rantavedessä kasvavan uhanalaisen upossarpion elinmahdollisuuksia.

Hailuodon rannoilla tuulee aina, mistä johtuen saaren rannat ovat kiinnostaneet rakentajia tuulivoimaloiden sijoituspaikkana. Rantayleiskaavassa on varattu alueita tuulivoimaloiden sijoittamista varten Huikkuun, Pöllänlahti-Itänenään, Sunikarin edustalle sekä Marjaniemeen.

1. JOHDANTO

Hailuoto on Perämeren suurin saari, joka sijaitsee 7 km etäisyydellä mantereesta. Oulusta Hailuodon keskusta on 55 km. Mantereen ja saaren välillä on lauttayhteys. Hailuodossa on 950 asukasta ja noin 530 loma-asuntoa, joista yli 300 on ranta-alueella. Tämän lisäksi ranta-alueella on 11 vanhaa kalastajakylää ja niissä yhteensä noin 100 kalamajaa.

Hailuodon ranta-alueelle on viime vuosina ollut runsaasti halukkaita rakentajia. Ranta-alueella on yli tuhat tilaa, mistä johtuen ranta-alueen loma-asumisen järjestämiseen koko ranta-alueella samanaikaisesti on erityisiä paineita. Rantayleiskaavan avulla pyritään myös selvittämään suojelualueiden, joita on noin puolet rantaviivasta, rakentamismahdollisuudet. Tämän lisäksi rantayleiskaavassa on keskeisenä kysymyksenä sekä saarelaisten että ulkopaikkakuntalaisten virkistysmahdollisuuksien turvaaminen ranta-alueella.

Rantayleiskaavatyö käynnistyi kesällä 1994. Ensimmäisenä kesänä tehtiin kantatilaselvitys, geomorfologia- sekä kasvillisuus- ja linnustonselvitys, jota täydennettiin kesällä 1995. Kesällä 1995 aloitettiin ranta-alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten inventointi sekä maiseman ja kulttuuriympäristön selvitys. Työtä jatkettiin kesällä ja syksyllä 1996. Luontoon ja maisemaan sekä rakennusten inventointiin liittyvät selvitykset julkaistiin talvella 1997 raportteina

- Luontosuhteiden yleistä luonnehdintaa
- Kasvillisuus
- Kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan inventointi
- Maisema ja kulttuuriympäristö

Ennen rantayleiskaavaluonnoksen laatimista on työssä on ollut useita eri työvaiheita. Nämä vaiheet on koottu raporteiksi

- Lähtötiedot
- Tavoitteet
- Ranta-alueiden soveltuvuus loma-asumiseen ja ranta-alueiden mitoitus
- Tilojen rakennusoikeus
- Vaikutusten arviointi vaihtoehdosta 1 ja 2

Hailuodon kunnassa rantayleiskaavatyötä on ohjannut työryhmä johon ovat kuuluneet Eero Hanni, Jyrki Haapala, Sisko Heikkinen, Martti Tuohino ja Jussi Vuotikka. Ympäristötaito Oy:ssä työhön ovat rantakaavan laatimisvaiheessa osallistuneet RI, Huk Anne Leskinen, arkkitehti Riitta Yrjänheikki (luonnosvaihtoehtojen vaikutusten arviointi) sekä suunnitteluavustajat Kari Syngelmä ja Marja-Liisa Sykkö.

Rantayleiskaava on koottu kaksiosaiseksi raportiksi. Raportin ensimmäisessä (1/2) osassa on rantayleiskaavan selostus sekä rantayleiskaava mittakaavassa 1:25 000 sekä muita liitekarttoja. Raportin toisessa osassa (2/2) on rantayleiskaava esitetty osa-alueittain mittakaavassa 1:10 000.

Oulussa 12.4.1999

Tarkistettu 1.11.1999.

Anne Leskinen

2. SUUNNITTELUVAIHEET JA ERI INTRESSIRYHMIEN OSALLISTUMINEN SUUNNITTELUUN

1994

- Kunnanhallitus päätti antaa rantayleiskaavatyön Ympäristötaito Oy:lle 6.6.1994.
- 1. viranomaisneuvottelu 27.6.1994.
- Kantatilaselvitys valmistui kesällä 1994.
- Geomorfologiaselvitys valmistui kesällä 1994.
- Kasvillisuus- ja linnustoselvitys laadittiin kirjallisenä selvityksenä kesällä 1994.
- Hailuodon kunta päätti 13.10.1994 teettää rakennusinventoinnin Matikanniemestä, Rautaletosta ja Marjaniemestä arkkitehtiopiskelijoilla. Työ aloitettiin toukokuussa 1995.

1995

- Työkokous kunnan ja Ympäristötaito Oy:n kesken 17.3.1995.
- Ympäristötaito Oy täydensi 1994 tehtyjä luontoselvityksiä kesällä 1995.
- Ympäristötaito Oy aloitti kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten inventoinnin sekä maisema- ja kulttuuriympäristön selvityksen kesällä 1995.
- Neuvottelu rantayleiskaavoituksen työvaiheista ja sisällöstä Ympäristökeskuksen, Hailuodon kunnan ja Ympäristötaito Oy:n kesken 4.10.1995.

1996

- Työryhmän tavoitekeskustelu 19.1.1996.
- Työryhmän tavoitekeskustelu 29.3.1996.
- Viranomaisneuvottelu ranta-, rakennus- ja rantayleiskaavatoista 10.4.1996.
- Neuvottelu Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen ympäristöosaston, Pohjois-Pohjanmaan liiton, Hailuodon kunnan ja Ympäristötaito Oy:n kesken suojelualuerajauksista 29.4.1996.
- Mitä Hailuodon rannoille halutaan - esittely- ja keskustelutilaisuus hailuotolaisille sekä Hailuodon loma-asukkailla 3.5.1996. Tilaisuudessa oli osallistujia noin 35 kpl.
- Neuvottelu Pohjois-Pohjanmaan liiton, Hailuodon kunnan ja Ympäristötaito Oy:n kanssa seutukaavaluonnoksesta 22.5.1996.
- Ympäristötaito Oy täydensi kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten inventointia sekä maisema- ja kulttuuriympäristön selvityksiä kesällä 1996.
- Neuvottelu Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen ympäristöosaston, Hailuodon kunnan ja Ympäristötaito Oy:n kanssa suojelualuerajausten tarkistamisesta 27.6.1996.
- Neuvottelu Hailuodon rantojen kaavoituksen sisällöstä ja työvaiheista Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen, Oulun läänin maanmittaustoimiston, Hailuodon kunnan ja Ympäristötaito Oy:n kesken 18.9.1996.
- Valtuustoseminaari päätti kokouksessaan 10.10.1996 rantayleiskaava-alueen rantojen soveltuvuudesta loma-asumiseen ja päätti ranta-alueiden mitoituksen.
- Työryhmän kokous 28.11.1996.
- Alustavan rantayleiskaavaluonnoksen esittely kunnanhallitukselle 9.12.1996.

1997

- Natura-kokous hailuotolaisille 27.2.1997
- Vaikutusten arvioinnin esittely kunnan edustajille 26.3.1997.
- Työkokous, jossa käsiteltiin rantayleiskaavaluonnoksen sisältöä ja tulevaa käsittelyä, Jussi Vuotikan ja Ympäristötaito Oy:n kesken 2.4.1997.
- 15.4.1997 työryhmän kokous, jossa käsiteltiin vaihtoehtoluonnokset 1 ja 2 sekä vaikutusten arviointi. Päättiin laatia vaihtoehtoluonnos 3.
- 15.5.1997 työryhmän kokous, jossa valmisteltiin luonnosta nähtäville asettamista varten.
- Viranomaisneuvottelu 24.6.1997.

- Mitoitusta käsittelevä viranomaisneuvottelu 21.8.1997. Neuvotteluun osallistui myös ympäristöministeriön edustaja.
- 21.8.1997 työkokous, jossa päätettiin luonnoksen tarkistamisesta viranomaispalaverissa saatujen kommenttien johdosta.
- Työkokous 9.9.1997. Kokouksessa valmisteltiin luonnosta nähtäville asettamista varten.
- Viranomaisneuvottelu Hailuodon keskeneräisistä rantakaavavaihtoista 24.9.1997.
- Rantayleiskaavaluonnoksen esittely kunnanhallitukselle, -valtuustolle ja virkamiehille 13.10.1997.
- Rakennusasetuksen 154§:n mukainen laatimisvaiheen kuuleminen 24.10.-7.11.1997, jolloin kaavoittaja oli kahtena päivänä tavattavissa kunnantalolla. Luonnoksesta jätettiin 95 huomautusta.

1998

- Työpalaveri Eero Hannin ja kaavoittajan kesken 26.1.1998.
- Työpalaveri Eero Hannin, Jussi Vuotikan ja kaavoittajan kesken 29.1.1998.
- Työryhmän kokous 7.4.1998. Kokouksessa käsiteltiin luonnoksesta annetut huomautukset ja tutustuttiin kaavoittajan antamiin vastineisiin.
- Kunnanhallitus käsitteli luonnoksesta annetut huomautukset kokouksessaan 25.5.1998 ja päätti luonnoksen asettamisesta toisen kerran laatimisvaiheen kuulemiseen.
- Ympäristöministeriön ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen vierailu rantayleiskaava-alueella 2.-3.6.1998.
- Työpalaveri uusien kalastajakyläiden rakentamistavasta 1.7.1998.
- Rakennusasetuksen 154 §:n mukainen laatimisvaiheen toinen kuuleminen 1.-22.9.1998, jolloin kaavoittaja oli kahtena päivänä tavattavissa kunnantalolla. Luonnoksesta jätettiin 63 huomautusta ja 6 lausuntoa.
- Työryhmän kokous 9.11.1998. Kokouksessa käsiteltiin luonnoksesta annetut huomautukset ja kaavoittajan antamat vastineet.
- Työryhmän ja Hailuodon jakokunnan välinen neuvottelu 9.11.1998 vanhojen kalastajakyläiden merkinnästä.
- Viranomaisneuvottelu 8.12.1998.

1999

- Työkokous 14.1.1999. Kokouksessa valmisteltiin rantayleiskaavaa ehdotukseksi.
- Kunnanhallitus päätti 15.3.1999 asettaa osayleiskaavaehdotuksen virallisesti nähtäville.
- Rakennusasetuksen 29 §:n mukainen virallinen kuuleminen 2.6. – 2.7.1999, jolloin kaavoittaja oli yhtenä päivänä tavattavissa kunnantalolla. Ehdotuksesta jätettiin 38 muistutusta ja 5 lausuntoa.
- Työryhmän kokous 20.10.1999. Kokouksessa käsiteltiin ehdotuksesta annetut muistutukset, lausunnot ja kaavoittajan antamat vastineet.
- Kunnanhallitus käsitteli ehdotuksesta annetut muistutukset kokouksessaan 1.11.1999 ja päätti ehdotukseen tehtävistä tarkistuksista.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1. Suunnittelualue

Hailuoto on Perämeren suurin saari, jonka pinta-ala on noin 200 km². Saari sijaitsee Oulun edustalla noin 7 km mantereesta. Oulusta Hailuodon keskusta on noin 55 km. Mantereen ja saaren välillä on lauttayhteys, jonka muuttamista kiinteäksi yhteydeksi on tutkittu -90-luvun alkupuolella. Hailuodossa on noin 950 asukasta ja asutus sijoittuu suurimmaksi osaksi nauhamaisesti saaren päätien varrelle.

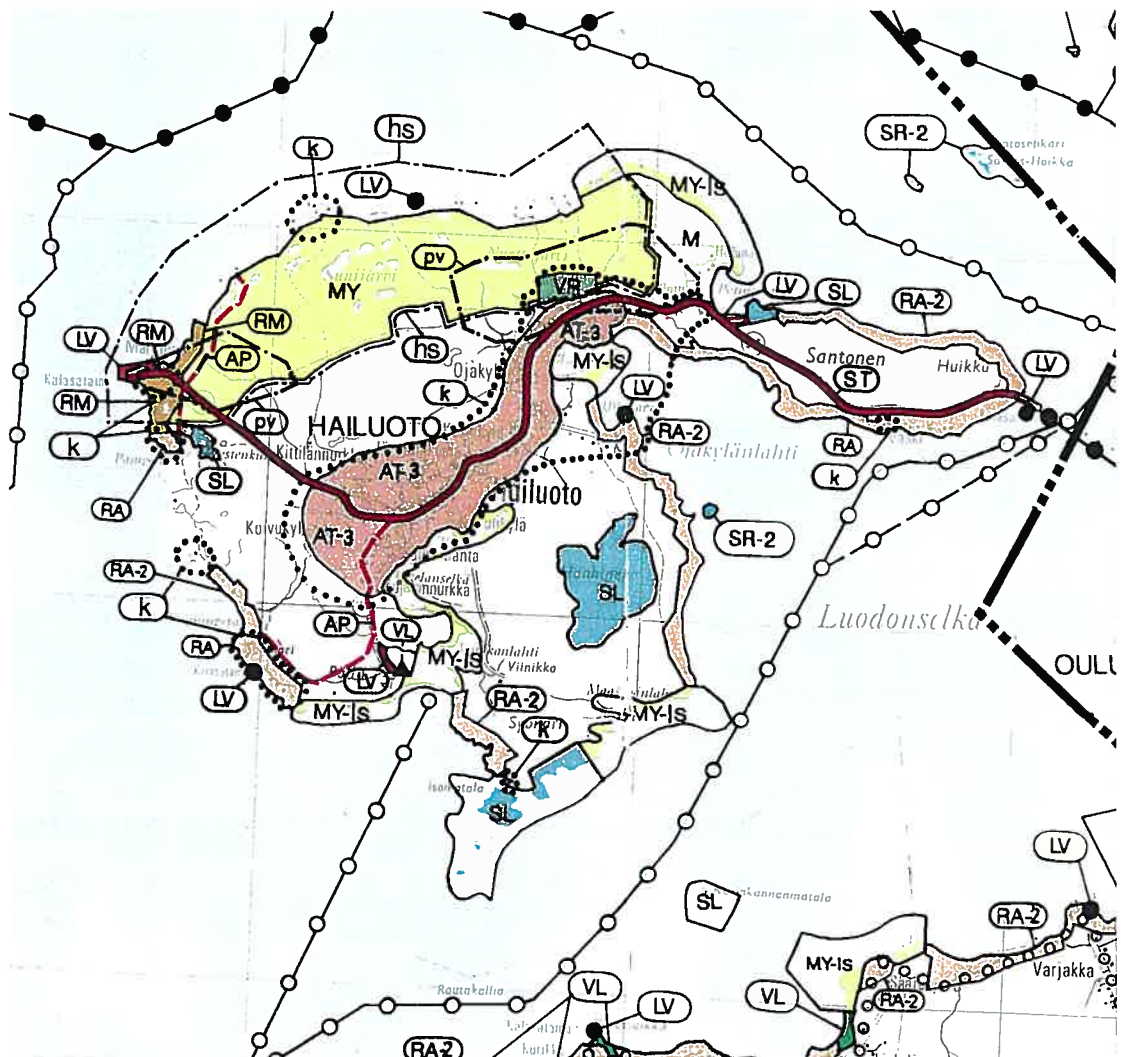
3.2. Maanomistus

Rantaleiskaava alueella on noin 1000 tilaa ja 1600 palstaa. Tilojen suuri lukumäärä johtuu siitä, että Hailuodon kiinteistörakenne perustuu 1700- ja 1800-luvun vaihteessa toteutettuun isojakoon. Isojaon aikaisten olojen vaatimusten mukaisesti jako toteutettiin siten, että kukin talo joutui ottamaan yhden tai useamman palstan kultakin isojaon aikaiselta saarelta eli Luodosta, Hanhisesta tai Santosesta ja osa taloista myös Syökarista. Rantaleiskaava-alueen kiinteistörakenne pirstoutui vesijätön jaoissa, joista viimeisin päättyi vuonna 1968.

3.3. Maankäytön kehittämiseen vaikuttavat suunnitelmat

3.3.1. Seutukaava

Hailuoto kuuluu Pohjois-Pohjanmaan seutukaava-alueeseen. Ympäristöministeriö vahvisti 8.1.1993 Pohjois-Pohjanmaan seutukaavan 1990.

Seutukaavaa ollaan muuttamassa Hailuodon osalta mm. siten, että seutukaavassa näkyy mantereen ja saaren välinen liikenneyhteys kiinteänä yhteytenä.

3.3.2. Osayleiskaava

Saaren länsiosan ranta-alueelle ollaan laatimassa Marjaniemen osayleiskaavaa ja saaren itärantaan ulottuu Kirkonkylä - Ojakylä - Ulkokarvo osayleiskaava, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 7.7.1992. Alueet on esitetty liitteessä 1.

3.3.3. Yksityiskohtaiset kaavat

Ranta-alueelle on vahvistettu Tuomelan (8.5.1979), Huikun (9.3.1982), Vaskenperän (18.4.1984), Kengänperän (6.8.1986), Kaupin (11.3.1991), Pajuperä - Hannuksennokan (25.3.1993) ja Isohärkäsäikän (5.2.1999) sekä Huikun etelärannan (11.6.1999) rantakaavat. Tämän lisäksi on vahvistettu Pöllännokan rantakaava (19.4.1978), jonka valtio on lunastanut vahvistamisen jälkeen suojelualueeksi. Vahvistetuissa rantakaavoissa on yhteensä hieman yli sata rakennuspaikkaa. Rakennuspaikoista rakennettuja on noin 20 %.

Ranta-alueella on vireillä useita rantakaavahankkeita. Kengännenä-Vähähärkäsäikän, Sunikarin, Kunninperän ja Matikanniemen rantakaavat ovat menossa vahvistettavaksi. Haaranlammin (Pohjoisrannan) rantakaava on vireillä ja Sysiperä-Rekonnoan rantakaavoitus ratkaistaan osana rantayleiskaavaa.

Marjaniemen osayleiskaava-alueesta osalle ollaan laatimassa Ranta-Sumpun rakennuskaavaa ja Pöllään Pöllän rakennuskaavaa.

Yksityiskohtaisten kaavojen sijaintialueet on esitetty liitteessä 1.

3.4. Suojelualueet

Hailuodon suojelualueet sekä pohjavesialueet on esitetty liitteessä 2.

3.4.1. Lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluvat alueet

Lintuvesien suojeluohjelma on valtakunnallinen, valtioneuvoston vahvistama suojeluohjelma, jonka kohteista muodostetaan vähitellen luonnonsuojelulain mukaisia suojelualueita. Lintuvesiensuojeluohjelma kieltää alueiden luonnontilaa ja suojelutavoitteita heikentävät toimenpiteet, kuten kuivattamisen, vesien säännöstelyn ja tienrakennushankkeet. Lintuvesien suojeluohjelman mukaisille alueille ei saa myöntää rakennuslupaa.

Lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluu Pökönnokka - Vesanniityt. Alue sijaitsee saaren koillisrannalla ja sen pituus on noin 7,0 km. Lahdenperän lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluva alue sijaitsee saaren itärannalla ja suojeluohjelmaan kuuluvan rannan pituus on noin 8 km. Isomatala - Maasyvänlahti lintuvesien suojelualueen pituus on noin 8 km ja alue sijaitsee saaren kaakkoisrannalla. Pöllänlahti - Itänen ja Viinikanlahden lintuvesien suojeluohjelman mukaiset alueet liittyvät välittömästi Kirkkosalmen lintuvesiensuojelualueeseen. Näiden alueiden yhteenlaskettu rantaviivan pituus on noin 24 km.

Hailuodon rannoista noin 50 km eli 40 % on lintuvesiensuojeluohjelman mukaista rantaa.

Lintuvesialueet ovat suosittuja linturetkialueita. Kirkkosalmeen on rakennettu lintutorni ja Isomatala-Maasyvänlahdelle on Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus tekemässä käyttösuunnitelmaa.

3.4.2. Rantojensuojeluohjelmaan kuuluvat alueet

Rantojensuojeluohjelma on valtioneuvoston vahvistama suojeluohjelma. Rantojensuojeluohjelman perustavoite on säilyttää ohjelmassa olevat alueet rakentamattomina ja luonnontilaisina. Yleensä rantojensuojelualueella ei ole mahdollista rakentaa uudisrakennusta. Rantojensuojelualueille on tarkoitus perustaa luonnonsuojelulain mukaisia luonnonsuojelualueita. Valtio voi ostaa tai vaihtaa maita tai maanomistajat voivat korvausta vastaan itse rauhoittaa alueitansa.

Rantojensuojelualueilla on mahdollista liikkua ja retkeillä sekä hyödyntää luonnon antimia perinteisen jokamiehenoikeuden mukaisesti. Liikkumis- ja maihinousurajoituksia on tarpeen asettaa vain, jos alueella olevan uhanalaisen tai harvinaisen lajiston suojeleminen näin vaatii. Kalastus ja metsästys on rantojensuojelualueella mahdollista, mikäli se ei ole ristiriidassa alueella olevan lajiston erityisen suojelutarpeen kanssa. Alueen metsiä voidaan käsitellä metsätalouden kehittämiskeskus Tapion ohjeiden mukaisesti.

Saaren luoteis- ja pohjoisranta kuuluvat rantojensuojelualueeseen Virpiniemestä Vesanniitylle. Alueen pituus on noin 14 km. Pohjoisrannalla olevien Haaralamin, Nuotta-, Iso-Suni, Pikku-Suni- ja Valkjärven ympäristöt ovat myös rantojensuojelualueita. Saaren länsirannalla oleva Matikanniemi-Teronrunnin alue, Syvä- ja Riestenkulju sekä Kaunis- ja Pajuperänlampi kuuluvat myös rantojensuojelualueeseen. Matikanniemi-Teronrunnin ranta-alueen pituus on noin 7 km.

Hailuodon merenrannasta noin 20 km eli 20 % on rantojensuojeluohjelman mukaista rantaa.

Hailuodon ranta-alueet ovat maankohoamisrannikkoa, jossa maan kohotessa merestä voi tarkastella rantakasvillisuuden kehitystä, glo-järvien sekä ranta- ja lentohiekkavallien syntymistä. Rantojensuojelualueeseen kuuluvat ranta-alueet ovat merkittäviä opetuskohteita, joille tehdään opintoretkiä.

3.4.3. Luonnonsuojeluvaraus

Väntelänkari, joka ei ole suojeluohjelmissa, on Pohjois-Pohjanmaan seutukavassa suojelualueena. Alueella kasvaa uhanalaisia suolaisen maan kasveja.

3.4.4. Harjijensuojelualue

Harjijensuojeluohjelma on valtioneuvoston vahvistama valtakunnallinen suojeluohjelma, jonka tarkoituksena on suojella maisema kaupalliselta soranotolta.

Saaren luoteis- ja pohjoisosan harjialue on harjijensuojeluohjelmaan kuuluvaa aluetta.

3.4.5. Natura-alueet

Natura 2000-ohjelmaan on esitetty kaikki edellä mainitut suojelualueet. Rajausta on tarkistettu hieman joidenkin suojelualueiden osalta. Tämän lisäksi Natura-ohjelmaan kuuluvat saaret: Kengänkari, Hoikanriisi, Pikku Hoikka, Santosenkari ja Ulkolaidanmatala.

Suojeluohjelmissa olevista alueista vain Maasyvänlahti-Isomatalan alueesta jakokunnan omistamalla osalla on rauhoitus päätös. Päätöksen mukaan alueella on rajoitettu metsänhakkuuta, ojittamista ja rakentaminen on kielletty. Alueella liikkuminen on kielletty lintujen pesimäaikana 1.5.-15.7.

3.4.5. Pohjavesialue

Pohjavesialue on saaren vesihuollon kannalta tärkeää aluetta, jolla pohjaveden puhtautta uhkaava toiminta on kielletty.

Saaren pohjavesialueesta osa ulottuu myös ranta-alueelle.

3.5. Ympäristö

3.5.1. Luonnonympäristö

Luonnonympäristön kuvaus on esitetty raporteissa: 'Luontosuhteiden yleistä luonnehdintaa' ja 'Kasvillisuus'.

3.5.2. Rakennettu ympäristö

Hailuodossa on noin 100 kilometriä rantaa. 300 metrin levyisellä rantavyöhykkeellä on nykyisin hieman yli 300 rakennusta. Loma-asunnoista osa on alavalla alle 1,5 metrin korkeustasolla (N60) olevalla ranta-alueella.

Ranta-alueella on viisi satamaa. Marjaniemessä on kala- ja vierasvenesatama, jossa ovat kalahalli sekä kioskikahvila. Sataman eteläpuolella on leirintäalue, jossa on ravintola- ja majoitustiloja sekä rannassa yleinen uimaranta. Marjaniemen sataman ja leirintäalueen välille on rakennettu pitkospuinen luontopolku. Huikun kalasatamaan liikennöi autolautta. Satamassa on huoltorakennus sekä kioskikahvila. Sunikarin, Potinkarin ja Pöllän satamassa on vain laituri.

Matkailijat käyttävät Marjaniemen uimarantaa, joka on saaren uimarannoista suurin ja suosituin. Saarelaiset käyttävät uimapaikkana Sunikarin rantaa sekä etenkin Pöllän nokan rantaa, joka on lähinnä kylää.

Saaressa on kaksi maan- ja paikallistietä. Saaren päätie on Kempele-Hailuoto maantie (816), joka johtaa Marjaniemeen. Hailuoto-Pöllä maantie (8162) johtaa Pöllään. Sumpun paikallistie (18675) johtaa päätieltä Sumppuun ja Ulkokarvon paikallistietä (18674) pääsee päätieltä Ulkokarvoon.

Rakennetun ympäristön kuvaus on esitetty raporteissa: 'Kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan inventointi' ja 'Maisema ja kulttuuriympäristö'. Rakentamisen nykytilanne on esitetty 'Lähtötiedot' raportin liitekartoilla.

3.6. Pohjakartta

Kantatila- ja ympäristöselvitykset on tehty käyttäen 1:10 000 peruskarttaa, joka perustuu vuoden 1978 kartoitukseen. Peruskarttaa on täydennetty vuonna 1990.

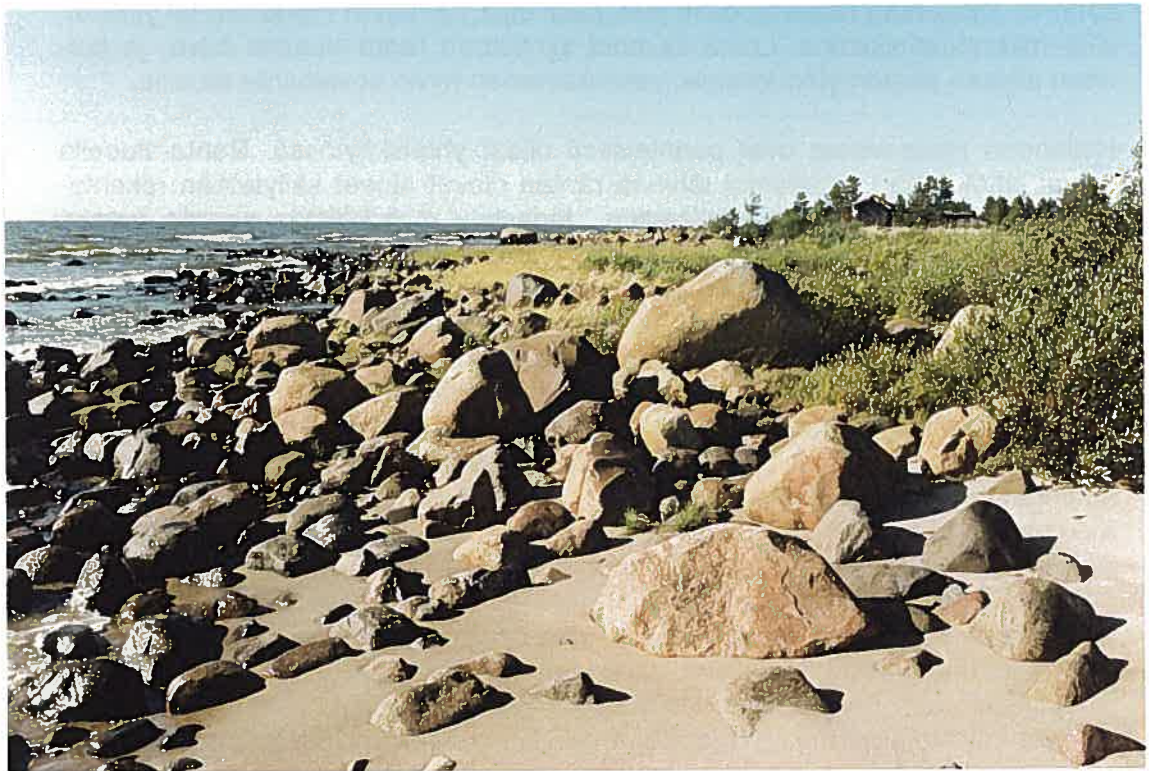
Rantayleiskaavaaluonnoksen pohjana on numeerisessa muodossa oleva peruskartta vuodelta 1997, joka perustuu vuoden 1995 kuvaukseen. Pohjakarttaan on kartoitettu +1,5 metriä (N60) korkeuskäyrä.

3.7. Rakentamiskorkeus

Hailuodon ranta-alueet ovat osaksi alavaa ranta-aluetta, jotka ovat tulva- ja jääuhan alaista aluetta. Oulun vesi- ja ympäristöpiiri on määritellyt 9.11.1994 tulvavahingolle alttiiden rakennenosien vähimmäiskorkeudeksi osalla alueesta +2,00 (N60) ja osalla alueesta + 2,20 (N60).

3.8. Rantavyöhyke

Rantavyöhykkeenä pidetään rantaviivasta 300 metrin etäisyydelle ulottuvaa aluetta. Rantavyöhyke on esitetty 'Lähtötiedot' raportin liitekartoissa.

Rantavyöhykettä Korkea Sunikarissa

4. TAVOITTEET

4.1. Kokonaistavoitteet

Ranta-alueen kehittämisellä voidaan vaikuttaa hailuotolaisten elinkeinojen kehittämiseen lähinnä siten, että ranta-aluetta kehitetään matkailullisesti vetovoimaiseksi. Matkailun kannalta tärkein kehittämiskohde on Marjaniemi, johon sijoittuvalla rakentamisella voidaan tukea Marjaniemen palveluja. Vierasvenesataman kannalta palvelujen kehittäminen on erityisen tärkeää.

Koko Hailuodon saari on tärkeä ja kiinnostava Oulun seudun matkailukohde. Hailuodon matkailullinen vetovoima syntyy sen sijainnista. Hailuoto on suurin Perämeren asuttu saari, jonka luonnonoloissa näkyy meren vaikutus. Tämän lisäksi saaren kulttuuriympäristössä on vielä näkyvissä rakennus-, kalastus- ja maanviljelyperinne. Matkailua voidaan tukea luomalla virkistysreitistö saaren ympäri. Reitti suunnitellaan siten, että reitin varrella ovat tutustumiskohteena vanhat kalastajakylät ja muut kulttuurihistoriallisesti merkittävät ranta-alueen rakennukset, luonnonympäristön erityiskohteet sekä matkailupalvelut ja erilaiset yöpymispaikat, satamat ja uimarannat. Reitiltä järjestetään yhteys Kirkonkylään.

Hailuodon elinkeinoelämän ja kulttuurin elinvoimaisuuteen vaikuttaa myös loma-asukkaiden määrä, mistä johtuen loma-asuntoja lisätään ranta-alueelle. Loma-asunnot sijoitetaan ranta-alueelle joko kalastajakylämäisiin ryppäisiin tai yksittäisinä rakennuspaikkoina. Loma-asunnot sijoitetaan ranta-alueelle tulva- ja jääuhan alaisen alueen yläpuoliselle, rakentamiseen hyvin soveltuville alueille.

Hailuodon ranta-alueet ovat perinteisesti olleet yhteiskäytössä. Ranta-alueella olevat jakokunnan omistamat lähinnä rantaa olevat alueet säilytetään rakentamattomina vapaa-alueina edelleenkin. Järjestely mahdollistaa saaren ympäri kulkemisen sekä hailuotolaisille että ulkopaikkakuntalaisille ja tukee myös alueen metsästysmahdollisuuksien säilymistä.

Ranta-alueella on ollut viime vuosina halukkuutta vakituisten asuntojen rakentamiseen. Marjaniemeä ja Pöllää on päätetty kehittää loma-asumisen ja matkailurakentamisen sekä vakinaisen asumisen alueena. Myös Santosen etelärannan Vasken seutua halutaan kehittää vakinaisen asumisen alueena. Marjaniemeen rakennetaan vesihuoltoverkosto ja puhdistamo, joka myöhemmin toimii myös Kirkonkylän jäteveden puhdistamona. Pöllän ja Vasken alueella vesihuolto järjestetään paikallisen vesihuoltoverkon ja puhdistamon avulla.

Lintuvesien suojelualueille ei lisätä loma-asumista. Rantojensuojelualueelle lisätään loma-asumista, jos tiloille kuuluvaa loma-asumista ei voida siirtää rantojensuojelualueen ulkopuolelle. Uudet loma-asunnot sijoitetaan rantojensuojelualueella kalastajakylämäisiin ryppäisiin, olevien loma-asuntojen läheisyyteen.

4.2. Osa-aluekohtaiset tavoitteet

Osa-alueen ominaisuudet ja tavoitteet on esitetty raportissa 'Tavoitteet'. Työryhmä päätti luopua kalankasvatukseen liittyvistä tavoitteista Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen esitettyä 8.12.1998, ettei kalankasvatusta tulisi sijoittaa välittömästi loma-asutukseen käytettävien rantojen läheisyyteen.

4.2.1. Marjaniemi-Kengänperä

Marjaniemen toiminta järjestetään niin, ettei pohjavesi pilaannu. Yleinen matkailutoiminta keskitetään Marjaniemeen ja sinne sijoitetaan myös vakinaista asumista. Marjaniemen ja Pajuperän välinen uimaranta, satama, matkailurakentaminen, luotsiaseman toiminnot ja liiketoiminta järjestetään Marjaniemen osayleiskaavan mukaisesti. Marjaniemeen rakennetaan Perämeren veneilyn infokeskus ja sinne lisätään tuulivoimaloita. Myös mereen rakennettaviin tulivoimaloihin varaudutaan. Alueen rakentamista säädellään siten, että alueen loma-asunnot muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Rakennusten yksityiskohdat määritellään rakennuskaavassa. Hannuksen rantalampea kunnostetaan matkailun tarpeisiin ja alueella liikkumista ohjataan nykyistä enemmän. Marjaniemen nummi pidetään avoimena.

4.2.2. Keskiniemi-Virpiniemi

Keskiniemen puustoiselle alueelle rakennetaan lisää. Rakennukset sijoitetaan ryhmiin ja olevia ryhmiä voidaan täydentää. Keskiniemen nummi säilytetään. Lukuisten luonnonarvojen vuoksi Mäntyniemen uudet loma-asunnot sijoitetaan olevien yhteyteen. Osa-alueen liikenne järjestetään siten, että ajoneuvoliikenne sadaan ohjattua tietyille ajoreiteille.

4.2.3. Pohjoisranta

Itaran ja Karvon väliselle alueelle ei lisätä loma-asuntoja, mutta Hietaniemen ja Itaran väliselle alueelle rakennetaan lisää ryhmärakentamisen periaatteella. Sunnikarin sataman tyyppinen satama rakennetaan Hietaniemen kohdalle. Tormelan ja Vesanniittyjen välisille rantadyynille ei lisätä loma-asuntoja, mutta Tormelan 'kalastajakylän' yhteyteen lisätään loma-asuntoja.

Rantojensuojeluohjelman mukaista aluetta ei ojiteta. Yläpuolinen alue kuivataan pääosin vanhojen kuivatusojien kautta. Uusien ojien kaivaminen edellyttää Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen suostumusta.

4.2.4. Hiidenniemi-Potinlahti

Lintuvesiensuojeluohjelman mukaiselle alueelle ei lisätä loma-asuntoja. Lintuvesien suojelualueen ulkopuoliselle alueelle Potinlahteen lisätään loma-asuntoja. Loma-asuntojen kosteudelle arat rakennusosat on oltava vähintään korkeustasolla +2,00metriä (N60).

Potinlahden satama ja väylä säilytetään ja metsästysmahdollisuudet turvataan koko alueella. Pökönkokan laidunalue säilytetään.

4.2.5. Santosen pohjoisranta

Loma-asuntoja lisätään Huikusta Trupukanniitynnokalle ja Piekkolankarilta Isokivelle. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava vähintään korkeustasolla +2,00 m (N60). Ranta-alueella liikkumista ohjataan siten, että upossarpioon kohdistuvat uhkat ovat mahdollisimman vähäisiä. Alueelle rakennetaan venevalkama mökkiläisten yhteiskäyttöön. Ojavedet lasketaan keskitetysti venevalkamaan ja ojitusmaat levitetään maisemaan soveltuen.

4.2.6. Santosen eteläranta

Alueelle lisätään loma-asuntoja. Sysiperä-Rekonnon alueella kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla +2,00 m (N60). Rekonnon jätetään virkistysalueeksi, jotta lintujen elinolot voidaan turvata.

Vasken alueella uudet lomarakennukset ja vakituiset asunnot sijoitetaan perinteiseen tapaan ja rakennusten on sopeuduttava oleviin rakennuksiin. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava vähintään korkeustasolla +2,20 m (N60). Alueelle tulevat yleiset toiminnot sijoitetaan tälle alueelle.

Siikosen ja Huikun eteläpuolisella alueella kosteudelle arat rakennusosat on oltava vähintään korkeustasolla +2,20 m (N60). Siikosen alueelle ei järjestetä yleistä uima- tai venerantaa alueen heikon kulutuskestävyyden ja upossarpion elinolojen säilyttämisen vuoksi. Yleinen uimaranta rakennetaan ja sen yhteyteen rakennetaan parkkipaikka.

Huikun kalasatama säilytetään ja Huikkuun rakennetaan lisää tuulivoimaloita.

4.2.7. Kyrönperä

Alueen loma-asuntojen määrää lisätään. Rantakaavassa esitetään vesihuollon järjestämisen periaatteet. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla + 2,00 m (N60).

4.2.8. Ulkokarvo-Lahdenperä

Lahdenperän lintuvesiensuojeluohjelman mukaiselle alueelle ei rakenneta lisää loma-asuntoja. Lintuvesien suojeluohjelman mukaisen alueen rajausta tarkistetaan. Lintuvesien suojeluohjelman mukaisen alueen ulkopuolelle lisätään loma-asuntoja Kirkonkylän osayleiskaavan mukaisesti. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla +2,00 m (N60). Kaarannokan laidunalue säilytetään. Petsamon laituri säilytetään venesatamana ja se kunnostetaan. Ulkokarvo toteutetaan osayleiskaavan mukaisesti. Osa-alueen metsästysmahdollisuudet säilytetään.

4.2.9. Kengännenä- Vähähärkäsäikkä

Kengänkari ja Kengännenän puuton osa säilytetään rakentamattomina, mutta muuten alueen lomarakentamista lisätään. Rakennusten kosteudelle arat rakennusosat on oltava vähintään korkeustasolla +2,00 metriä (N60). Ranta-alueella liikkumista ohjataan siten, että upossarpioon kohdistuvat uhkat ovat mahdollisimman vähäisiä. Alueelle rakennetaan venevalkama mökkiläisten yhteiseen käyttöön.

4.2.10. Iso Härkäsäikkä

Alueelle lisätään loma-asuntoja. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla +2,00 m (N60). Rakennettavilla alueilla ruovikot raivataan, jotta näkyvyys veteen paranee. Ranta-alueella liikkumista ohjataan siten, että upossarpioon kohdistuvat uhkat ovat mahdollisimman vähäisiä. Mökkiläisten yhteiseen käyttöön varataan venevalkamat. Ojavedet johdetaan venevalkaman kautta mereen. Kulkuyhteys venevalkamiin järjestetään ojapenkalle. Ojapenkka muotoillaan maisemaan sopeutuvaksi.

4.2.11. Maasyvänlahti-Isomatala

Lintuvesiensuojeluohjelman mukaiselle alueelle ei rakenneta lisää. Lintuvesiensuojeluohjelman mukaista rajausta muutetaan siten, että Rautaleton kalastajakylän rakennukset jäävät suojelualueen ulkopuolelle ja aluerajaus noudattelee ruovikon ja metsän rajaa. Alueelle ohjataan linnuista kiinnostuneet ja alueen reitistöä kehitetään. Ajoneuvoliikenne järjestetään Rautaleton ja Ristopintietä suojelualueen rajalle ja sinne järjestetään pysäköintipaikka. Alueen metsästysmahdollisuudet turvataan. Ristopinkarissa varaudutaan tuulivoimaloiden rakentamiseen. Tömppään rakennetaan tie sähkölinjan alle sähköhuollon tarpeisiin sekä Siikajoelle suuntautuvaa talvikulkua varten.

4.2.12. Riveinnokka

Muukerin lähialueet säilytetään rakentamattomina. Jos tuulivoimaloita ei rakenneta, Sipilänhelkusta laskevan ojan pohjoispuolella olevalle alueelle lisätään loma-asuntoja. Rakennusten kosteudelle arat rakennusosat on oltava vähintään korkeustasolla +2.20 m (N60).

4.2.13. Viinikanlahti

Loma-asuntojen määrää ei lisätä lintuvesiensuojeluohjelman mukaiselle alueelle. Alueen toiminnot järjestetään siten, että alueella liikkujat häiritsevät mahdollisimman vähän luonnon rauhaa. Alueen reitistöä kehitetään.

4.2.14. Kirkkosalmi

Lintuvesiensuojeluohjelman mukaiselle alueelle ei rakenneta lisää. Lintumatkailijat ohjataan ensisijaisesti tälle alueelle. Alueen reitistöä kehitetään. Kirkkosalmen ympäristöä hoidetaan siten, että Kirkkosalmen ranta säilyy avoimena perinnemaisemana.

4.2.15. Pöllänlahti-Itänenä

Lintuvesiensuojeluohjelman mukaisen alueen rajausta tarkistetaan siten, että lentokenttä lähialueineen jää suojelualueen ulkopuolelle ja että rajaus noudattelee metsän ja ruovikon rajakohtaa nykyistä rajausta paremmin.

Osa-alueen toiminnot järjestetään niin, että alueella liikkujat häiritsevät mahdollisimman vähän luonnon rauhaa. Pöllännokalle johtavaa tietä kunnostetaan, jotta muualla ajelu loppuu. Uimaranta ja lentokenttä säilytetään. Pöllän satama säilytetään pienvenesatamana. Itänenään rakennetaan 2 kpl tuulivoimaloita. Tuulivoimaloiden rakentajalta edellytetään ympäristöhoitosuunnitelman tekemistä ja sen toteuttamista. Itänenän katajanummi säilytetään.

Loma-asuntojen määrää ei lisätä lintuvesien suojeluohjelman mukaisella alueella, mutta lintuvesien suojeluohjelman ulkopuolisella Pöllänlahden alueelle rakennetaan lisää sekä pysyviä asuntoja että loma-asuntoja. Pöllänlahden rakentaminen järjestetään rakennuskaavan mukaisesti. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla +2.20 m (N60).

4.2.16. Sunikari

Loma-asuntojen määrää lisätään täydentämällä sekä uudempia että vanhoja rakennusryhmiä. Uudet rakennukset sopeutetaan ulkonäöltään oleviin rakennuksiin. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla +2,20 m (N60). Rakennuspaikat tutkitaan tarkasti, koska alueen maastossa on suuret vaihtelut. Nummialue säilytetään pääosin. Myös satama säilytetään ja sitä kehitetään.

Paskanmatalaan rakennetaan 3-5 tuulivoimalaa. Rakentajalta edellytetään ympäristönhoitosuunnitelman tekemistä ja sen toteuttamista.

4.2.17. Kunninperä

Kunninperään lisätään loma-asumista. Uudet rakennukset sopeutetaan ulkonäöltään oleviin rakennuksiin. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla + 2,20 m (N60).

4.2.18. Pajuperä-Matikanniemi

Pajuperän ja Matikanniemen välille rakennetaan lisää loma-asuntoja ryppäisiin. Matikanniemeen lisätään loma-asumista rantakaavan mukaisesti. Loma-asuntojen määrää lisätään täydentämällä sekä uudempia että vanhoja rakennusryhmiä. Uudet rakennukset sopeutetaan ulkonäöltään oleviin rakennuksiin. Kosteudelle arat rakennusosat on oltava korkeustasolla + 2,20 m (N60). Rakennuspaikat tutkitaan tarkasti, koska alueen maastossa on suuret vaihtelut.

Matikanniemen ja Pajuperän satamat säilytetään, samoin kuin alueen nummi. Alueen metsästysmahdollisuudet säilytetään.

Rantojensuojeluohjelman mukaista rajausta muutetaan siten, että Matikanniemen kalastajakylän rakennukset jäävät ulkopuolelle.

5. MITOITUS

5.1. Ranta-alueiden mitoitus

Ranta-alueiden mitoitus perustuu näkemykseen, että hyvillä ranta-alueilla voi olla enemmän loma-asuntoja kuin huonommilla ranta-alueilla. Perusteet ranta-alueiden soveltuvuudesta rakentamiseen on esitetty raportissa 'Ranta-alueiden soveltuvuus rakentamiseen ja mitoitus'.

Valtuustoseminaari päätti ranta-alueiden 'paremmuusjärjestyksen' ja mitoituksen 10.10.1996 seuraavasti:

Alue	Mitoitusluku lay / km
1. Marjaniemi - Kengänperä	24
2. Sunikari	22
3. Santosen eteläranta	20
4. Pajuperä - Matikanniemi	18
5. Kunninperä	15
6. Kyrönperä	12
7. Riveinnokka	12
8. Kengännenä - Vähä Härkäsäikkä	10
9. Virpiniemi - Keskiniemi	10
10. Pöllänlahti - Itänenä	10
11. Santosen pohjoisranta	8
12. Hiidenniemi - Potinlahti	8
13. Pohjoisranta	6
14. Iso Härkäsäikkä	5
15. Ulkokarvo - Lahdenperä	5
16. Viinikanlahti	4
17. Maasyvänlahti - Isomatala	2
18. Kirkkosalmi	0

Rantayleiskaavatyöryhmä jakoi myöhemmin Santosen etelärannan kahtia, jolloin osa alueesta nimettiin Sysiperäksi (6b) ja sen mitoitusluvuksi päätettiin 12 lay/km. Vaikutusten arvioinnissa Pajuperä-Matikanniemen korkean mitoitusluvun saaman kritiikin jälkeen työryhmä päätti 15.4.1997 jakaa Pajuperä-Matikanniemen kahteen osaan (a ja b) siten, että ranta-alueen mitoituslukuna on 18 lay/km ja tausta-alueen mitoitusluku 0 lay/km. Tämän lisäksi työryhmä päätti tarkistaa Kyrönperän ja Ulkokarvo-Lahdenperän osa-alueen rajausta sekä

jakaa Ulkokarvo-Lahdenperän alueen kahteen osa-alueeseen, Lahdenperään ja Ulkokarvoon. Ulkokarvon mitoitusluvuksi työryhmä päätti 10 lay/km, mikä on sama kuin viereisellä Kengännenä-Vähähärkäsäikän osa-alueella.

Rantayleiskaavassa mitoitus perustuu seuraavan taulukon mukaisiin mitoituslukuihin:

Alue	Mitoitusluku lay / km
1. Marjaniemi - Kengänperä	24
2. Virpiniemi-Keskinie	10
3. Pohjoisranta	6
4. Hiidenniemi-Potinlahti	8
5. Santosen pohjoisranta	8
6. Santosen eteläranta	20
6b. Sysiperä	12
7. Kyrönperä	12
8. Lahdenperä	5
8b. Ulkokarvo	10
9. Kengännenä-Vähähärkäsäikkä	10
10. Iso Härkäsäikkä	5
11. Maasyvänlahti-Isomatala	2
12. Riveinnokka	12
13. Viinikanlahti	4
14. Kirkkosalmi	0
15. Pöllänlahti-Itänenä	10
16. Sunikari	22
17. Kunninperä	15
18a. Pajuperä-Matikanniemi	18
18b. Pajuperä-Matikanniemi	0

5.2. Kantatilaperiaate

Rakennusoikeuden jakaminen perustuu ns. kantatilaperiaatteeseen. Rantayleiskaavatyön aluksi Oulun maanmittaustoimisto teki kantatilaselvityksen. Kantatilaselvityksessä otettiin selville tilat, jotka olivat olemassa viimeisimmän vesijätönsäön rekisteröintipäivänä 10.6.1968. Tuona ajankohtana olevia tiloja kutsutaan kantatiloiksi.

Kantatilaselvityksessä jokaisesta rantayleiskaava-alueella olevasta tilasta on tehty dBase-tietokantapohjainen tila- ja palstakortti, joista käy ilmi mm. tilan omistaja- ja osoitetiedot sekä rekisterinumero ja kantatila, josta tila on syntynyt.

Rantayleiskaavaohjelma, johon tila- ja palstakortit on tehty, on jakanut mitoituksen mukaisen rakennusoikeuden kantatiloille. Kantatilan laskennallisesta rakennusoikeudesta on vähennetty kantatilalla olevien rakennusten rakennusoikeus, minkä jälkeen jäljelle jäävä rakennusoikeus on jaettu kantatiloista muodostuneille palstoille pinta-alan suhteessa.

Tilojen rakennusoikeuden laskentaperiaatteet ja rakennusoikeuden määrä on esitetty tilakohtaisesti raportissa 'Tilojen rakennusoikeus'.

6. RANTAYLEISKAAVA

6.1. Rantayleiskaavaluonnos 1 ja 2

Osa-alueille laadittiin kaksi luonnosta vaihtoehto 1 ja vaihtoehto 2. Vaihtoehdossa 1 sijoitettiin mitoituksen mukainen rakennusoikeus kaikille palstoille riippumatta siitä, oliko alueelle laadittu aiemmin joku muu kaava vai ei. Vaihtoehdossa 2 niille alueille, joille on vahvistettu tai niille ollaan laatimassa rakennus-, rantatai osayleiskaavaa, osoitettiin kaavojen mukainen rakennusoikeus ja muille alueille rantayleiskaavamitoituksen mukainen rakennusoikeus. Vaihtoehdossa 1 Pohjoisrannan, Santosen pohjoisrannan, Keskiniemi-Virpiniemen, Pajuperä-Matikanniemen ja Riveinnokan alueelle tehtiin kaksi versiota, joista toisessa rakennusoikeus sijoitettiin ryppäisiin ja toisessa tilakohtaisesti. Luonnoksissa 1 ja 2 pääpaino oli rakennusoikeuden määrän esittämisessä.

6.1.2. Vaikutusten arviointi luonnosvaihtoehdosta 1 ja 2

6.1.2.1. Vaikutusten arviointi

Luonnosvaihtoehdoista 1 ja 2 tehty vaikutusten arviointi on julkaistu erillisenä raporttina 'Vaikutusten arviointi vaihtoehdosta 1 ja 2', josta seuraavassa esitetään tiivistelmä.

Hailuodon rannan pituus on noin 130 km. Ranta-alueet on jaettu 18:aan luokkaan, joilla kullakin on omat mitoituslukunsa vaihdellen Marjaniemen 24 lay/km Maasyvänlahden-Isomatalan 2 lay/km:iin sekä Kirkkosalmen nollaan. Rantayleiskaava-alueen loma-asuntoyksiköiden kokonaismääräksi tulee noin 1100. Suunnittelualueelle on rakennettu noin 350 loma-asuntoa, 85 kalastajamökkiä, 25 asuinpientaloa ja 5 muuta kohdetta. Kalastajamökkejä ei ole laskettu loma-asunnoiksi, joten ne eivät ole vaikuttaneet uusien loma-asuntojen määrään. Tällä laskentatavalla on haluttu turvata kalamajojen ja vanhojen miljöiden säilyminen. Kokonaismitoitus mahdollistaa loma-asutuksen kolminkertaistumisen. Mitoitukseltaan neljä suurinta aluetta: Marjaniemi noin 135, Sunikari 75, Santosen eteläranta 215 ja Pajuperä-Matikanniemi 130, saavat koko saaren rakennusoikeudesta noin puolet.

Rantojensuojelualueelle luoteis- ja pohjoisrannoille tulee noin 100 lay, mikä saadaan Virpiniemi-Keskiniemen mitoitusluvulla 10 lay/km ja Pohjoisrannan 6 lay/km. Erityisesti on huomioitava Pajuperä-Matikanniemen rantojensuojelualueen mitoitus 18 lay/km, mikä on erittäin korkea luku alueelle, missä on erityisiä luontoarvoja. Loogista olisi, että tämän alueen mitoitus olisi samaa suuruusluokkaa Virpiniemi-Keskiniemen kanssa.

Lintuvesien mitoitukset ovat kaikkein pienimmät: Kirkkosalmi 0, Maasyvänlahti-Isomatala 2, Viinikanlahti 4 ja Ulkokarvo-Lahdenperä 5 lay/km. Poikkeuksena Pöllänlahti-Itänenen alue, missä mitoitusluku on 10 lay/km ja Hiidenniemi-Potinjahti 8 lay/km. Kaikkein arvokkaimilla alueilla on pienimmät mitoitusluvut, mikä on oikein arvioitu. Kirkkosalmi ja Maasyvänlahti-Isomatalaa lukuunottamatta, mitoitusalueisiin kuuluu myös alueita, jotka eivät ole lintuvesien suojelualueita, mikä on arvioitsijan mielestä epäloogista. Epäsuhta korostuu erityisesti kylämaisilla ranta-alueilla Potinlahdessa ja Ulkokarvossa, missä maiseman ja ympäristön sietokyky olisi hyvä ja maisemallinen vetovoima suuri. Jos em. alu-

eita verrataan Santosen etelärannan mitoitukseen 20 lay/km, epäsuhta käy yhä suuremmaksi.

Erityisenä yksityiskohtana esiin nousee Santosen etelärannan mitoitus ja siitä johtuva rakennusoikeuden suuri määrä noin 215 lay, kapeahkolla rantakaistaleella tien ja rannan välissä. Tälle alueelle, joka sijaitsee kaukana kuntakeskuksesta, mutta lähellä lauttarantaa, sijoittuu 20% koko saaren rakennusoikeudesta. Mitoitus viittaa siihen, että alueelle halutaan rakentaa pieni lomailukaupunki tai kylä mantereen asukkaille. Jos tarkoitus on tällainen, rakentamisen tapa tulee ohjata tarkemmillä suunnitelmilla kuin rantayleiskaavalla. Yleensäkin alueet, missä mitoitustilavuus nousee yli 10 - 15 lay/km, jouduttaneen suunnittelemaan rakennus- tai rantakaavoin.

Rantojen arvotuksessa ja mitoitusluokituksessa on silmiin pistävänä piirteenä länsilaidan korkeiden nummirantojen arvostus, mikä on johtanut näiden maisemallisesti arvokkaiden ja maastollisesti herkkien alueiden korkeisiin mitoitustiluihin. Maisemaselvityksessä ranta Sunikarista Pajuperään ja Keskiniemeen on maisemakuvaltaan merkittävää, maisemalliselta sietokyvyltään tyydyttävää tai heikkoa, mutta näillä alueilla on korkeimmat mitoitustiluvuudet. Jos painotus halutaan pitää tällaisena, on varauduttava parantamaan alueiden kulutuskestävyyttä ympäristörakentamisella (pitkospuut yms.) tai muuten alueiden maisemakuva voi tuhoutua. Toisaalta maisemakuvaltaan merkittävät ja sietokyvyltään hyvät alueet kuten Potinlahti, Ojakylänlahti-Ulkokarvo ja Viinikanlahti ovat mitoitustaulukon häntäpäässä. Kasvillisuusselvittelijä pitää hyvinä rakentamisalueina kulttuuri- maisemaa ja rantojen lehto- ja lehtimetsiä.

Vaikutusten arvioinnissa suositeltiin tarkistettavaksi ja tarkemmin harkittavaksi

1. Rantojensuojelualueiden mitoitus Pajuperä-Matikanniemessä.
2. Lintuvesialueiden mitoitus ja rajaukset Potinlahdessa, Ulkokarvossa ja Viinikanlahdessa.
3. Santosen etelärannan rakennusoikeuden lasku.
4. Kyläalueiden rakennusoikeuden nosto.
5. Rakennus- tai rantakaavoitettavien alueiden esittäminen rantayleiskaavassa.
6. Rakentamisen määrä ja tapa (hajarakentaminen / kalastajakylät).
7. Kokonaisrakenteen hahmottaminen ja rantojen käytön kehittämismahdollisuudet.

6.1.2.2. Vaikutusten arvioinnin aiheuttamat toimenpiteet

Vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnin johdosta rantayleiskaavatyöryhmä päätti laatia kolmannen luonnoksen. Kolmanteen luonnokseen eli rantayleiskaavaan työryhmä päätti ottaa vahvistuneet ja tekeillä olevat rakennus- ja rantakaavat sellaisenaan. Kunnanvaltuuston vahvistaman osayleiskaava-alueen (Kirkonkylä - Ojakylä - Ulkokarvo) maankäyttö päätettiin järjestää rantayleiskaavamitoituksen mukaisesti. Muille alueille työryhmä päätti sijoittaa mitoituksen mukaisen rakennusoikeuden joko ryppäisiin tai yksittäisinä rakennuspaikkoina.

Vaikutusten arvioinnissa esitetyn kritiikin johdosta rantayleiskaavatyöryhmä päätti tarkistaa Pajuperä-Matikanniemen mitoitusta siten, että ranta-alueen mitoituksena säilytettiin 18 lay/km ja tausta-alueen mitoitus pienennettiin nolllaksi. Tämän lisäksi Ulkokarvo-Lahdenperän osa-alue jaettiin kahdeksi osa-alueeksi Lahdenperäksi ja Ulkokarvoksi niiden erilaisen luonteen takia. Lahdenperän ja Kyrönperän rantayleiskaavarajausta päätettiin muuttaa siten, että varsinainen kyläasutus jää rantayleiskaavan ulkopuolelle.

Rantayleiskaavatyöryhmä päätti, että Santosen pohjoisrannalla luovutaan ryväs-rakentamisvaihtoehdosta ja pitäydytään tilakohtaisessa rakennuspaikkojen sijoittamisessa.

Tämän lisäksi tehtiin joitakin muutoksia osa-alueiden välisiin tai rantayleiskaava-alueen rajoihin.

Vaikutusten arvioinnissa pidetään epäloogisena, että osa-alueeseen voi kuulua lintuvesialueen lisäksi myös muuta aluetta. Työryhmä päätti kuitenkin, ettei osa-aluejakoa muuteta rantayleiskaavassa. Rantayleiskaavatyöryhmä yhtyi vaikutusten arvioijan käsitykseen, että Potinlahden alue soveltuu kylämäiseen rakentamiseen. Työryhmä totesi, että alueelle voisi lisätä vakituista asutusta ja alueelle soveltuisi erinomaisesti maatilamatkailuyritys. Ongelmana on kuitenkin, ettei rantayleiskaava-alueeseen kuuluva riittävällä korkeustasolla oleva alue ole kovin laaja, eikä rakennusoikeuden kasvattaminen välttämättä sijoitu niille tiloille, joilla saattaisi olla halua matkailutoiminnan kehittämiseen.

Vaikutusten arvioinnin antamasta kritiikistä huolimatta rantayleiskaavatyöryhmä päätti säilyttää Santosen etelärannan mitoitusluvun 20 lay/km. Kunnan tavoite on lisätä alueelle vakituksia asuntoja Vasken alueelle, jossa vanhastaan on ollut kyläasutusta.

Työryhmä totesi keskustelun jälkeen, että hailuotolaiset arvostavat länsirannan ranta-alueita loma-asuntoalueina niiden hyvän rakennettavuuden vuoksi. Tämän lisäksi alueen arvoa nostaa se, että meri on näillä alueilla hyvin saavutettavissa. Työryhmä päätyi säilyttämään näiltä osin rantojen 'paremmuusjärjestyksen' ennallaan.

6.2. Rantayleiskaava

Rantayleiskaava-alueella on vahvistuneita ja tekeillä olevia ranta-, rakennus- ja osayleiskaavoja. Myös rantayleiskaavassa vahvistuneiden rantakaava-alueiden maankäyttö noudattaa vahvistuneen rantakaavan maankäyttöratkaisua. Tekeillä olevien kaavojen maankäyttö esitetään rantayleiskaavassa siten kuin se alueelle laaditussa ehdotuksessa tai luonnoksessa on esitetty. Näiden muiden kaavojen suunnittelun lähtökohdaksi suositellaan rantayleiskaavan alueellista mitoituslukua. Alueellisen mitoitusluvun mukainen tilakohtainen laskennallinen mitoitusluku on nähtävänä rantayleiskaavaan liittyvässä raportissa 'Tilojen rakennusoikeus'.

6.2.1. Virkistyskäyttöön tarkoitetut alueet, reitit ja kohteet

Yleinen käytäntö Hailuodossa on, että jakokunnan omistuksessa olevat alueet ovat kaikkien käytettävissä. Rantayleiskaavaluonnoksessa rannan vapaa-alueet ovat yleensä maa- ja metsätalousaluetta (M). Vain ne alueet, joilla voi olla erityistä merkitystä yleisen virkistyskäytön kannalta on esitetty virkistyskäytön alueena. Esimerkiksi yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitetut uimarantannat on esitetty luonnoksessa virkistysalueena (VV). Rantakaava-alueilla vapaa-alueet ovat yleensä virkistysalueita, jotka on tarkoitettu rantakaava-alueen yhteiskäyttöön (VL yk).

Metsästys on Hailuodossa tärkeä virkistäytymisen muoto. Metsästystä harrastavat sekä hailuotolaiset että ulkopaikkakuntalaiset. Metsästäessä on noudatetta-

va metsästyslakia, mistä johtuen rantayleiskaavassa ei ole annettu erityisiä metsästystä koskevia ohjeita.

Hailuotolaiset ovat oppineet kulkemaan saaressa olevia reittejä. Ulkopaikkakuntalaisten liikkumisen ohjaamiseksi ulkoilureittien kehittäminen on tärkeää, koska siten voidaan ehkäistä luonnon kulumista tarpeettomasti. Matkailun kehittämisen kannalta on tärkeää, että reitit suuntautuvat alueille, joilla on yleistä mielenkiintoa herättäviä asioita kuten erityisiä luontokohteita, merkittäviä lintuvesialueita tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita.

Marjaniemessä luontopolulla liikkuminen on tehty helpoksi, mikä vähentää liikkumista kulumusherkällä kasvittuneella hietikolla.

Marjaniemi-Kengänperän alueen yleisen virkistyskäytön alueet sijoittuvat sataman ja Ranta-Sumpun läheisyyteen. Satamasta leirintäalueelle johtavalta pitkospuin katetulta luontopolulta johtaa rantayleiskaavassa ulkoilureitti sekä pohjoisille että eteläisille osa-alueille. Alueen ympäristölle on eduksi, jos uudet ulkoilureitit rakennetaan ja viitoitetaan alueella olevan luontopolun mallin mukaisesti.

Virpiniemi-Keskinie sijaitsee melko lähellä Marjaniemeä ja alueella on helppo liikkua, mistä johtuen sinne voi matkailijamäärien kasvaessa suuntautua päiväretkiä. Alueella on rantayleiskaavassa kaksi uimarantaa (VV), joille on mahdollista päästä Marjaniemestä ulkoilureittia. Uimarantojen kanssa samalle alueelle on sijoitettu venevalkamat (LV). Sekä uimarannat että venevalkamat palvelevat pääasiassa alueella olevia loma-asukkaita. Keskinieimen uimarannan läheisyydessä on pysäköintialue (LP). Pysäköintialue sijaitsee lähellä kulttuurihistoriallisesti merkittävää Karvon pookia (55) sekä Sipolan ja Smedin kalamökiä (56, 57).

Virpiniemi-Keskinien osa-alueella on Hailuodon toiseksi paras nummi ja alue on maisemallisesti merkittävää (em-1).

Pohjoisrannalla näkyy maankohoamisen vaikutus selvästi ja tästä johtuen alue on kiinnostava tutkimus- ja opetuskohde. Alueella on monenlaisia luontoarvoja, mistä johtuen alueella liikkumista tulisi ohjata ulkoilureiteille ja ajoneuvoilla liikkuminen rajoittaa mahdollisimman vähäiseksi. Ulkoilureittiä pääsee erämaisena säilyneelle Iso-Sunijärvelle, jossa on varattu nuotiopaikka matkailijoiden tarpeisiin. Alueen länsilaidassa olevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat Annusen kalamökki ja talli (58), Santanummen kalamaja (59) ja Hietaniemen kalastajakylä (alue1) sijoittuvat ulkoilureitin varrelle.

Hiidenniemi-Potinlahti on osaksi lintuvesialuetta (Pökönnokka-Vesanniityt) ja osaksi kylämäisen asumisen aluetta (Potinlahti). Potinlahden ranta-alueesta osa, Vätelänkari, on uhanalaisten ja silmälläpidettävien kasvien kannalta merkittävää aluetta ja kokonaisuutena Potinlahti on maisemallisesti merkittävää aluetta. Vätelänkariassa liikkuminen tapahtuu ulkoilureiteillä ja siellä on myös lintutorni (VR). Hiidenniemessä kulkureitit ovat ulkoilureittejä. Alueen eteläisimpään osaan pääsee autolla. Autoja varten on varattu pysäköintialue (LP) Pökönnokalle, jossa on myös lintutorni (VR) ja Pökönnokan rantalaidun, venevalkama (LV) ja uimaranta (VV). Jos alue kehittyy maatilamatkailualueena, alueen virkistyskäyttö lisääntyy nykyisestäään. Potinkariin on mahdollista päästä isommallakin veneellä Potinlahden sataman (LV) kautta. Moottorikelkkareittiä Potinlahteen pääsee sekä Marjaniemen että Huikun suunnasta.

Santosen pohjoisranta on varattu lähinnä yksittäisten loma-asuntojen alueeksi, eikä alueella ole varauduttu erityisesti yleisen virkistyskäytön tarpeisiin. Koska rannalla on runsaasti uhanalaista upossarpiota, on ranta-alueelle osoitettu useita uimapaikkoja (VV) ja venevalkamia (LV) alueille, joissa upossarpiota ei ole esiintynyt tai sitä on esiintynyt vain vähän. Näin pyritään siihen, että alueella ei kaiveta veneväyliä jokaisen rakennuspaikan edustalle. Veneväylien kaivaminen ja ruoppaaminen on suurin upossarpion säilymisen uhka. Osa-alueen etelälaidassa Hailuodon maantien varrella on moottorikelkkareitti, jota pitkin pääsee saaren läpi Kirkonkylän kautta Marjaniemeen.

Santosen etelärannassa Vasken seutua halutaan kehittää vakituisen asumisen alueena. Santosen etelärannan osa-alueella on kaksi venevalkamaa (LV), joista toiseen liittyy myös uimaranta (VV), lähinnä alueen asukkaiden omaan käyttöön. Suurempia veneitä palvelee Huikun lautta- ja kalasatama osa-alueen itäosassa. Alueella on kulttuurihistoriallisesti merkittävät Vasken asuinrakennus (1), Hyypän aitta (2), Arinan virkistysmaja (3), Nurkkalan asuinrakennus (4), Välimaan loma-asunto (5), Ranta-Mattilan loma-asunto (6) ja Kleemolan loma-asunto (7), jotka ovat helposti saavutettavissa Hailuodon maantieltä.

Rantayleiskaavassa on kuvassa näkyvälle alueelle suunniteltu joitakin uusia omakotitalon rakennuspaikkoja.

Sysiperän osa-alueella on kuroutumaisillaan oleva rantalaguuni (s-5). Alueella on tutkimuksellista ja opetuksellista merkitystä. Rantayleiskaavassa alueelle ei ole osoitettu erityisiä ulkoilureittejä, koska alueen merkitys virkistyskohteena ei ole kovin suuri. Huikusta tuleva moottorikelkkareitti johtaa alueen halki Lahdenperään.

Kyrönperä on suureksi osaksi alavaa ranta-aluetta, jolla on vähäinen merkitys virkistyskäytön kannalta. Osa-alueen länsiosassa oleva ulkoilureitti johtaa viereisen osa-alueen lintuvesialueelle. Alueella on venevalkama (LV), jonka pääasialliset käyttäjät ovat alueen loma-asukkaita.

Lahdenperän osa-alueesta iso osa on Ojakylänlahti-Lahdenperän lintuvesialuetta. Alueen kylämäinen asutus sijoittuu Ojakylänlahden ranta-alueelle. Lähinnä kyläläisten ja loma-asukkaiden käyttöön on luonnoksessa sekä uimaranta (VV) että venevalkama (LV). Lintuvesialueen osana oleva Kaarannokka lähialueineen on maisemallisesti merkittävää aluetta (em-1), josta Kaarannokan 60 hehtaarin suuruinen rantalaidun muodostaa osan. Lintuvesialuetta kiertää luonnoksessa ulkoilureitti, joka on helposti saavutettavissa Hailuodon maantieltä.

Ulkokarvon osa-alueella on vanha Petsamon laituri (● 1). Laituri sijaitsee lähellä Kirkonkylää ja Ojakylänlahden kyläasutusta, mistä johtuen sitä halutaan kehittää

venesatamana (LV). Rantayleiskaavassa on osoitettu myös yleiseen käyttöön tarkoitettu uimaranta (VV).

Kengännenä-Vähähärkäsäikän ja **Isohärkäsäikän** osa-alueet eivät ole erityisen tärkeitä yleisen virkistyskäytön kannalta. Arvokkainta näillä alueilla on Kengänkari sekä upossarpiota kasvavat ranta-alueet.

Isomatala-Maasyvänlahden osa-alue on lintuvesien suojelualue (SL-1), joka on myös maisemallisesti merkittävää aluetta (em-1). Lintuvesialue on vesilinnuston kannalta Hailuodon arvokkain alue, josta myös muut kuin hailuotolaiset lintuharrastajat ovat kiinnostuneet. Alueella on mahdollisuus liikkua ulkoilureittejä myöten. Ajoneuvojen pysäköintialueet ovat alueen ulkopuolella. Ulkoilureittejä pitkin pääsee lintutornille (VR) ja Rautaleton kulttuurihistoriallisesti merkittävään kalastajakylään (alue 9).

Rautaleton kalastajakylässä on perinteisiä kalastajamökkejä, jotka voivat säilyä alueella edelleen.

Riveinnokassa on pysäköintialue (LP), jolta Isomatala-Maasyvänlahteen johtavat ulkoilureitit ovat hyvin saavutettavissa. Osa-alueella on kaksi venevalkamaa (LV) pääasiassa alueen loma-asukkaiden käyttöön. Alueella ei ole erityistä merkitystä yleisen virkistyskäytön kannalta.

Viinikanlahti on lähes kokonaan lintuvesialuetta. Alueella on yksi lintutorni. Viinikanlahden lintuvesialueen kanssa samaan kokonaisuuteen kuuluu Kirkkosalmen osa-alue, joka Kirkonkylän läheisyyden vuoksi on suosittu linturetkien kohde. Kirkkosalmen osa-alueelle on rantayleiskaavassa osoitettu yksi uusi lintutorni nykyisen aivan suunnittelualueen rajan läheisyydessä olemassa olevan Kirkkosalmen lintutornin lisäksi. Kirkkosalmen lintutorniin liittyvät lisäksi pitkospuut ja Kirkkonkarin linnuntarkkailulato.

Lintuvesialuekokonaisuus jatkuu **Pöllänlahti-Itänenä** osa-alueelle. Rantayleiskaavassa lintuvesialueilla on ulkoilureittejä, joita pitkin alue on saavutettavissa. Viinikanlahden ja Kirkkosalmen osa-alueilla on moottorikelkkareitti, joka johtaa

Kirkonkylään ja edelleen Marjaniemeen, Potinlahteen ja Huikkuun. Pöllän rakennuskaava-alueella on yleiseen käyttöön tarkoitettu venesatama (LV) sekä uimaranta (VV). Pöllän aluetta on tarkoitus kehittää matkailualueena Marjaniemen ohella. Pöllänlahden pohjoisrannalla on Aittaeton kulttuurihistoriallisesti merkittävä kalamaja sekä verkkovaja (15) hyvin saavutettavissa.

Sunikarin osa-alueella yleisen virkistyskäytön kannalta kiinnostavia ovat Sunikarin satama (LV) sekä Mustaeton (alue 4), Korkia Sunikarin (alue 5), Iso Sunikarin (alue 6) ja Fiskin Sunikarin (alue 7) kulttuurihistoriallisesti merkittävät kalastajakylät. Koko Sunikari on maisemallisesti merkittävää aluetta (em-1), jossa on merkittävää nummialuetta (s-2).

Kunninperän osa-alueella ei ole erityisiä virkistyskäytön kannalta kiinnostavia kohteita.

Pajuperä-Matikanniemen osa-alue on lähellä Marjaniemeä. Marjaniemen matkailijamäärien kasvaessa alueesta saattaa tulla päiväretkien kohde. Varsinkin, kun alueelta löytyy Marjaniemen luontotyyppistä poikkeavaa luonnonympäristöä. Erityisten luonnon vuoksi alueella onkin rantojensuojelualuetta (S-1) sekä soijensuojelualuetta (SL-2). Marjaniemestä pääsee ulkoilureittiä pitkin sekä Pajuperä-Matikanniemen ranta-alueelle että lampien alueelle. Ulkoilureitin varrella ovat kulttuurihistoriallisesti merkittävät Pajuperän (alue 3) ja Matikanniemen (alue 8) kalastajakylät.

6.2.2. Matkailupalvelut

Ranta-alueen nykyiset matkailupalvelut sijoittuvat ensisijassa Marjaniemeen. Osa-alueen palveluja on tarkoitus kehittää.

Tekeillä olevassa Marjaniemen osayleiskaavassa ja Ranta-Sumpun rakennuskaavassa uusia matkailupalveluja on suunniteltu sataman ja leirintäalueen läheisyyteen.

Tavoitteena on kehittää myös Pöllän matkailupalveluja. Tekeillä olevassa Pöllän rakennuskaavassa matkailupalvelut sijoittuvat sataman välittömään läheisyyteen.

Rantayleiskaavatyön yhteydessä on todettu, että Potinlahti on sopiva maatalamatkailuun. Rantayleiskaavassa ei ole osoitettu uusia matkailualuevarauksia Hiidenniemi-Potinlahden osa-alueelle, koska alueella ei ole löytynyt sopivaa paikkaa ko. toiminnalle.

Santosen etelärannan osa-alueella, Huikun kalasatamassa olevaa grillikioskia on mahdollista kehittää osana sataman kehittämistä. Alueella ei ole tarvetta muihin matkailupalveluihin.

Ranta-alueen virkistysreitistöä on pyritty rantayleiskaavassa kehittämään osana koko saaren kattavaa reitistöä. Matkailun kehittämisen vuoksi reitit on suunniteltu siten, että matkailija voi valita jalkaisin tai pyörällä kuljettavia päiväreittejä, joiden varrella on kiinnostavia luontoon tai rakennuskulttuuriin liittyviä kohteita. Ranta-alueella olevat vuokrattavat mökit monipuolistavat matkailijoiden yöpymismahdollisuuksia. Rantayleiskaavassa oletetaan, että vuokrattavat mökit löytyvät aikojen kuluessa alueella olevien yksityisten loma-asuntojen joukosta.

6.2.3. Loma-asumisen ja vakinaisen asumisen alueet

Rakennuspaikkojen sijainti

Rantayleiskaavassa uudet rakennuspaikat on osoitettu niille tiloille, joille kanta-tilaperiaatteeseen perustuvan mitoituksen mukaan kuuluu lisärakennusoikeutta. Tilalle on osoitettu yksi rakennuspaikka, jos mitoitusluku on 0,6 - 1,5, kaksi rakennuspaikkaa, jos mitoitusluku on 1,6 - 2,5 jne. Tilalle on osoitettu rakennuspaikkoja mitoituslukua vähemmän, jos tilasta osa on alavaa aluetta. Laskennallisen luvun mukaisesta rakennuspaikkamäärästä on osoitettu rantayleiskaavaan puolet, jos alavaa aluetta on ollut puolet tilasta jne. Jos tila on oikeutettu rakennuspaikkaan ja tilalla on jonkin verran korkeustason +1,5 metriä yläpuolella olevaa aluetta on tilalle osoitettu vähintään yksi rakennuspaikka kaikissa tapauksissa.

Uudet loma-asunnon rakennuspaikat on sijoitettu osalle ranta-alueesta yksittäisinä rakennuspaikkoina ja osalle ranta-alueesta kalastajakylämäisinä ryppäinä korkeustason +1,5 metriä (N60) yläpuolelle palstan parhaiten rakentamiseen soveltuvalla alueella. Jos rakennusoikeutta saaneen maanomistajan palsta on sijainnut lintuvesialueella tai rantojensuojelualueella, on rakennusoikeus mahdollisuuksien mukaan sijoitettu saman maanomistajan maalle toiselle osa-alueelle.

Niillä alueilla, joille on vahvistettu tai niillä on tekeillä jokin muu kaava kuin rantayleiskaava, on rakennuspaikat sijoitettu näissä kaavoissa esitetyllä tavalla.

Loma-asuntojen tyyppi

Loma-asunnot voivat olla kytkettyjä loma-asuntoja tai yhteisöjen käyttöön tarkoitettuja loma-asuntoja (RA-1) tai yksittäisiä loma-asuntoja (RA-2 tai RA-3). Perinteiset kalamajat on osoitettu merkinnällä RK ja uudet kalamajat merkinnällä RK-1. Merkinnällä halutaan ohjata loma-asunnon rakennustyyppiä, joka vaihtelee loma-asunnon sijaintipaikasta riippuen kalastajamökkityypistä korkeatasoiseen loma-asuntoon (liite 3).

Ne olevien loma-asuntojen rakennuspaikat (n. 30 kpl), jotka sijaitsevat korkeustason +1,5 metriä (N60) alapuolella eikä tilalta löydy korkeampaa aluetta, on osoitettu rantayleiskaavassa merkinnällä RA-4. Merkinnän mukaan alueella olevaa loma-asuntoa voi korjata ja ylläpitää nykyisessä laajuudessaan. Jos rakennus tuhoutuu, rakennuspaikalle voi rakentaa uudet rakennukset entisten tilalle. Tällöin rakennuspaikkaa joudutaan pengertämään siten, että vesivahingolle alttiit rakennusosat saadaan myrskyn nostaman veden ulottumattomiin. Niiden olevien loma-asuntojen rakennusala (n. 20), jotka sijaitsevat korkeustason +1,5 metriä alapuolella ja tilalta löytyy korkeampaakin aluetta, on osoitettu rantayleiskaavassa rakennusosalana merkinnällä ra-4. Rakennusosalalla olevia rakennuksia voidaan korjata ja ylläpitää nykyisessä laajuudessaan. Jos oleva loma-asunto tuhoutuu tai se halutaan korvata uudella rakennuksella, uudet rakennukset on rakennettava tilan korkeammalla alueella olevalle rakennuspaikalle RA-5. Uudelle rakennuspaikalle ei voi rakentaa ennen kuin ra-4 rakennusosalalla olevat rakennukset on poistettu.

Vakinainen asuminen

Rantavyöhykkeellä on joitakin uusia omakotitalon rakennuspaikkoja Marjaniemi-Kengänperän, Santosen etelärannan ja Ulkokarvon osa-alueilla. Tämän lisäksi rantayleiskaava mahdollistaa joidenkin loma-asuntokäytössä olleiden vanhojen asuinrakennusten rakennuspaikkojen muuttamisen vakinaiseen asuinkäyttöön.

Rakentaminen osa-alueilla

Marjaniemi-Kengänperän osa-alue soveltuu ranta-alueista parhaiten loma-asumiseen. Alueella on jo olemassa olevia palveluja ja niitä halutaan kehittää. Alueelle on suunniteltu yleistä viemäriverkostoa sekä koko kuntaa palvelevaa puhdistamoa. Aluetta halutaan näin ollen kehittää tiiviin rakentamisen alueena, jossa on runsas valikoima loma-asuntoja sekä yksityisille rakentajille että matkailijoiden käyttöön. Ranta-Sumpun ja sataman välinen alue, joka tällä hetkellä on vapaa-aluetta rakentuu rantayleiskaavan toteuduttua, mutta siten, että rantavyöhyke jää lähes kokonaan vapaa-alueeksi.

Virpiniemi-Keskiniemen ranta-aluetta.

Virpiniemi-Keskiniemen rantavyöhykkeellä on nykyisin 14 loma-asuntoa. Virpiniemi-Keskiniemen osa-alue on rantojensuojelualue, mistä johtuen uudet loma-asunnot on rantayleiskaavassa sijoitettu viiteen uuteen kalastajakylään rannalla jo olevien loma-asuntojen läheisyyteen (yksi kalastajakylästä sijoittuu Pohjoisrannan osa-alueelle). Näin on voitu säilyttää ranta-alueella kolme kokonaan rakentamisesta vapaata rantajaksoa, joiden pituudet vaihtelevat 600 metristä kilometriin. Kalastajakylään rakennettava kalamaja voi olla enintään 40 k-m² suuruinen ja sen lisäksi voi kuhunkin kalamajaan liittyä yksi varasto. Osa-alueen kalastajakylät on tarkoitus toteuttaa tilusjärjestelyin. Vaihtoehtona tilusjärjestelylle voi olla myös valtion ja maanomistajan välinen muu järjestely.

Pohjoisrannan osa-alueen soveltuvuutta rakentamiseen puoltaa voimakkaimmin se, että alueella on vanha kalastajakylä. Osa-alue on rantojensuojelualue, mistä johtuen alueen lisärakentaminen on rantayleiskaavassa osoitettu uuteen kalastajakylään. Kalastajakylään rakennettava kalamaja voi olla enintään 40 k-m² suuruinen ja sen lisäksi voi kuhunkin kalamajaan liittyä yksi varasto. Osa-alueen kalastajakylät on tarkoitus toteuttaa tilusjärjestelyin. Vaihtoehtona tilusjärjestelylle voi olla myös valtion ja maanomistajan välinen muu järjestely.

Hiidenniemi-Potinlahdesta noin kaksi kolmasosaa on lintuvesialuetta. Lintuvesialueella on joitakin loma-asuntoja. Lintuvesialueelle on osoitettu kolme uutta loma-asunnon rakennuspaikkaa valtion lunastettavaksi. Näin on menetelty, koska maanomistajan muut maat ovat rantojensuojeluohjelman mukaisilla alueilla. Muut uudet rakennuspaikat on voitu osoittaa lintuvesialueen ulkopuolelle. Hiidenniemi-Potinlahden osa-alueella olevan Potinlahden ranta-alueen on vaikutuksen arvioinnissa todettu soveltuvan vakituiseen asumisen alueeksi sen kulttuuri-vaikutteisen ympäristön vuoksi. Alueelle ei ole kuitenkaan osoitettu uusia omakotitalon rakennuspaikkoja, koska rakentamiseen oikeutetut maanomistajat ovat toivoneet loma-asunnon rakennuspaikkoja.

Santosen pohjoisrannalle ei perinteisesti ole ollut erityisiä rakentamispaineita. Rantavyöhykkeellä on nykyisin noin 20 loma-asuntoa. Alueen loma-asuntojen määrä kasvaa rantayleiskaavan toteuduttua. Uusista loma-asunnoista noin kolmasosa sijoittuu Huikun rantakaava-alueelle. Alueen loma-asuntojen rakentamisesta aiheutuva suurin uhka on veneväylien kaivaminen. Rantayleiskaavaluonnoksessa on esitetty ensisijassa alueen loma-asukkaiden yhteiseen käyttöön tarkoitettuja venevalkamia alueille, joissa ei ole havaittu upossarpiota ja näin tavoitellaan tilannetta, jossa jokaisen rakennuspaikan edustalle ei tarvitsisi kaivaa omaa venevalkamaa.

Santosen eteläranta soveltuu lounaisrannan ranta-alueiden jälkeen parhaiten loma-asumiseen. Alueella on vanha Vasken kylä, jonka ympäristöön rakentaminen on luontevaa. Osa-alueen nykyinen rakentaminen painottuu osa-alueen länsiosaan. Uudet rakennuspaikat laajentavat rakentamisen koko osa-alueelle.

Sysiperän osa-alueesta rakentamiseen soveltuu parhaiten alueen itäosa. Osa-alueella on kaksi loma-asuntoa ja rantayleiskaavassa alueelle osoitetaan 15 uutta loma-asuntoa osa-alueen parhaiten rakentamiseen soveltuville alueille. Loma-asunnot on toteutettava eräkämppätyyppisenä rakennuksena (RA-3), joka voi olla enintään 50 k-m² suuruinen ja tämän lisäksi rakennuspaikalle voi rakentaa muita tiloja 20 k-m².

Kyrönperän läntisimmässä osassa on Ojakylänlahden kyläasutusta. Rantayleiskaavan toteuduttua rantavyöhykkeelle tulee vain joitakin uusia rakennus-

paikkoja, koska rantavyöhyke on pääosin alavaa ranta-aluetta, jolle ei uusia rakennuksia voi sijoittaa.

Kyrönperän rantavyöhykkeellä on nykyisin noin 20 loma-asuntoa, joista iso osa on alavalla ranta-alueella.

Lahdenperän osa-alueen ranta on lintuvesialuetta. Osa-alueella olevat rakennukset ovat Ojakylänlahden kyläaluetta ja tästä johtuen osa-alue on ympäristöltään rakentamiseen sopivaa. Rantavyöhykkeelle tulee yhdeksän uutta loma-asunnon rakennuspaikkaa.

Ojakylänlahti-Lahdenperän osayleiskaavassa **Ulkokarvon** aluetta on esitetty kehitettäväksi vakinaisen asumisen alueena. Tästä johtuen rantayleiskaavan rakennuspaikat ovat AO-rakennuspaikkoja siinä tapauksessa, että alueella on Ojakylä-Lahdenperän osayleiskaavassa asumisen aluetta.

Kengännenä-Vähähärkäsäikän rantavyöhykkeen rakentaminen lisääntyy viidestä rakennuspaikasta noin viiteenkymmeneen rakennuspaikkaan. Rannan alavuuden vuoksi rakentaminen sijoittuu melko kauas rannasta.

Isohärkäsäikän osa-alueen rakentaminen keskittyy alueen pohjoisosaan, jonne on vahvistettu rantakaava. Osa-alueen eteläosassa lintuvesialueen läheisyydessä rakentamisen määrä on vähäisempi.

Maasyvänlahti-Isomatala on on lähes kokonaan lintuvesiensuojelualuetta. Osa-alueella olevassa Rautaleton kalastajakylässä on 14 kalamajaa, joista yhdeksän muodostaa yhtenäisen ja hyvin säilyneen kokonaisuuden. Kalastajakylän hyvin säilynyt osa esitetään rantayleiskaavaluonnoksessa suojeltavana kokonaisuutena, johon ei voi rakentaa uusia kalamajoja. Rantayleiskaavassa ei osa-alueelle osoiteta alueelle uutta rakentamista. Osa-alueella on yksi valtion lunastettavaksi tarkoitettu loma-asumisen rakennuspaikka (RA-3/v1).

Riveinnokan uudet loma-asunnon esitetään rantayleiskaavassa sijoitettavaksi pääosin ryppäisiin kalastajakylämaisesti. Uudet kalastajakylät on sijoitettu siten, että ne voidaan toteuttaa ilman tilusjakoa eli kalastajakylät sijoittuvat niiden maanomistajien maille, joilla on rakennusoikeutta.

Viinikanlahden alavat rannat ovat lintuvesialuetta. Rantavyöhykkeelle tulevat muutamat uudet rakennuspaikat sijoittuvat rannan alavuudesta johtuen lintuvesialueen ulkopuolelle melko kauas rannasta.

Kirkkosalmi on alavaa eikä alueella ole loma-asuntoja. Osa alue on kokonaan lintuvesiensuojeluohjelmaan kuuluvaa aluetta. Alue ei sovellu loma-asumiseen, mistä johtuen rantayleiskaavassa ei alueelle esitetä lainkaan rakentamista.

Pöllänlahti-Itänen osa-alueesta osa on lintuvesialuetta. Rantayleiskaavassa olevaa rakennusoikeutta on siirretty viiden rakennuspaikan verran Pöllän rakennuskaava-alueelle, jossa ratkaistaan pääosa osa-alueen maankäytöstä.

Sunikarin osa-alue on Marjaniemi-Kengänperän osa-alueen jälkeen seuraavaksi paras ranta-alue lomarakentamiseen. Sunikarissa on vanhastaan neljä kalastajakylää, jotka ovat muovanneet alueen imagoa loma-asumisen alueeksi. Rantayleiskaavan mukaan kalastajakyliin, joissa ovat rakennukset on säilytettävä, voi rakentaa uusiakin loma-asuntoja. Rantayleiskaava-alueen kaakkoisosassa on jonkin verran lintuvesialuetta, jolla oleva loma-asunto on rantayleiskaavassa osoitettu valtion lunastettavaksi.

Kunninperän osa-alue soveltuu hyvin lomarakentamiseen kuten muutkin lounaisrannan ranta-alueet.

Pajuperä-Matikanniemen osa-alueella on vanhastaan kaksi kalastajakylää, joten alue mielletään vanhastaan loma-asumisen alueeksi. Alueella on lukuisia luonnonarvoja, mistä johtuen alue on rantojensuojeluohjelmaan kuuluvaa aluetta. Osa-alueella on kaksi kalastajakylää ja lisäksi rantavyöhykkeellä on hieman toistakymmentä olemassa olevaa loma-asuntoa. Uusia loma-asuntoja rantavyöhykkeelle voi rakentaa lähes 20 kappaletta. Uudet rakennuspaikat ovat Pajuperä-Hannuksennokan rantakaava-alueella yksittäisiä loma-asunnon rakennuspaikkoja ja rantojensuojelualueella uusiin kalastajakyliin sijoittuvia rakennuspaikkoja, joiden toteuttamiseksi tarvitaan tilusjärjestely. Vaihtoehtona tilusjärjestelylle voi olla myös valtion ja maanomistajan välinen muu järjestely.

Santosenkarissa olevien kalamökkien alue on rantayleiskaavassa kalamajojen alueena (RK/s). Pikkuhoikan kalamökit poistuvat saaresta ajan myötä.

6.2.3.1. Rantavyöhykkeellä olevien rakennuspaikkojen määrä

Rakentamisen määrä 300 metrin rantavyöhykkeellä on esitetty raportin lopussa liitteessä 4.

Rantayleiskaavan rantavyöhykkeellä on noin 850 rakennuspaikkaa, joista uusia rakennuspaikkoja on noin 60 %. Koko rantavyöhykkeen rakentamistiheys on noin 7 lay/km.

Sunikari, jossa lähes kaikki rakennuspaikat sijoittuvat rantavyöhykkeelle, tulee olemaan rakennuspaikkaluvultaan tiheimmin rakennettu rantavyöhyke (26 lay/km) Hailuodon ranta-alueella. Marjaniemi-Kengänperän osa-alueen rantavyöhyke on hieman väljemmin rakennettu (25 lay/km) kuin Sunikarin rantavyöhyke. Marjaniemessä rantavyöhykkeelle sijoittuu loma-asuntojen lisäksi myös julkisia palveluja sekä muuta matkailurakentamista, joten kerrosalaltaan rakentamista tulee eniten Marjaniemeen. Kun rantavyöhykkeen ulkopuolinenkin ra-

kentäminen otetaan huomioon, sijoittuu rantarakentamisen painopiste Marjaniemi-Kengänperän osa-alueelle. Seuraavaksi eniten rakennuspaikkoja on Santosen etelärannan osa-alueen rantavyöhykkeellä, jolle lähes koko osa-alueen rakentaminen sijoittuu (20 lay/km). Kunninperän rakennuspaikoista lähes kaikki sijoittuvat rantavyöhykkeelle, jossa rakennuspaikkoja on 19 lay/km.

Rantojensuojelualueella rantavyöhykkeelle on lisätty jonkin verran rakentamista uusiin kalastajakyliin. Rannan alavuuden vuoksi osa uusista kalastajakylistä sijoittuu rantavyöhykkeen ja jopa rantojensuojelualueen ulkopuolelle. Niillä osa-alueilla, joissa on rantojensuojelualueita, rakentamistiheys vaihtelee 5-9 lay/km.

Niillä osa-alueilla, joissa on lintuvesien suojelualueita, uusi rakentaminen sijoittuu lintuvesialueen ulkopuolelle ja rakentamistiheys vaihtelee 0-5 lay/km.

6.2.4. Liikenteen alueet

Hailuotoon liikennöidään lautalla mantereelta Oulunsalon Riutunkarista Huikuun. Huikusta Marjaniemeen johtaa saaren päätie, Kempele-Hailuoto maantie. Muita yleisiä teitä saarella ovat Hailuoto-Pöllä maantie sekä Ulkokarvon ja Sumpun paikallistiet.

Ajoneuvoilla liikkuminen ranta-alueella on toisin paikoin helppoa ja toisin paikoin hankalaa. Hiekkaisessa maastossa ajourat menevät helposti huonoon kuntoon ja tästä johtuen vanhan ajouran tilalle etsitään maastossa helposti uusi paikka. Ajoneuvolla ajaminen kuivalla kankaalla näkyy luonnossa pitkään, koska kenttäkerros ei kestä kovaa kulutusta. Rantayleiskaavassa on uusia ajoneuvoliikenteen teitä vain vähän. Pääosa ajoneuvoliikenteen teistä on olemassa olevia teitä. Osalla osa-alueista on rantayleiskaavassa osoitettu vain ulkoilureitti, jotta ajoneuvolla liikkuminen alueella jäisi mahdollisimman vähäiseksi. Rantojensuojeluohjelmaan kuuluvilla alueilla ajoneuvoliikenteen tiet ovat jo nykyisin alueella olevia pääsyeitä.

Ajoneuvoliikenteen teiden yhteydessä on joitakin pysäköintialueita paikoilla, joiden läheisyydessä on jokin matkailijan kannalta kiinnostava kohde. Ajoneuvoliikenteen teitä täydentävät ulkoilureitit. Ulkoilureittejä ja ajoneuvoliikenteen teitä myöten on mahdollista kiertää koko saari. Ulkoilureittien varrella on liikkujan kannalta mielenkiintoisia luontoon ja kulttuuriin liittyviä kohteita. Merkittäviin luontokohteisiin tutustuminen esimerkiksi saaren Pohjoisrannalla on mahdollista vain ulkoilureittiä pitkin.

Hailuodossa nykyisin olevien suurempien satamien Marjaniemen, Huikun, Sunikarin ja Potinlahden lisäksi, rantayleiskaavaluonnoksessa esitetään kehitettäväksi suuremmille veneille Ulkokarvon ja Pöllän satamia. Ulkokarvon ja Pöllän satamat ovat lähinnä Kirkonkylää, joten niiden kehittäminen palvelee myös kylälaisten omaa veneilyä. Muut rantayleiskaavassa olevat venevalkamat palvelevat pienempiä veneitä ja ne on tarkoitettu lähinnä venevalkaman lähialueella olevien loma-asukkaiden käyttöön. Pienempien venevalkamien rakentaminen edellyttää loma-asukkaiden yhteistoimintaa. Venevalkaman rakentaminen useamman rakennuspaikan yhteiseksi edesauttaa ranta-alueella kasvavan uhanalaisen upossarpion säilymistä.

Pöllänlahti-Itänenän osa-alueella on lentokenttä, jonka olemassaolon saarelaiset kokevat erityisen tarpeelliseksi sairaskuljetusten vuoksi. Saaren läpi johtava moottorikelkkareitti kulkee ranta-alueella useamman osa-alueen kautta.

6.2.5. Suojelualueet ja kulttuurihistorialliset kohteet

Rantayleiskaavassa on luonnonsuojelualueena (SL-1) valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluvat Isomatala-Maasyvänlahti, Viinikanlahti, Pöllä-Itänenä, Pökönokka-Vesanniityt, Lahdenperä ja Kirkkosalmi sekä soidensuojeluohjelmaan kuuluva Hannuksensuot (SL-2) Pajuperä-Matikanniemen osa-alueella.

Valtioneuvoston päätöksen mukaiset rantojen suojelualueet Virpiniemi-Keskinielessä, Pohjoisrannalla, Haaralammilla, Nuotta-, Suni- ja Valkjärvellä sekä Pajuperä-Matikanniemessä on rantayleiskaavassa esitetty suojelualueena (S-1).

Harjunsuojeluohjelmaan kuuluva alueen raja on luonnoksessa esitetty aluerajauksena samoin kuin pohjavesialueiden rajat.

Rantayleiskaavaluonnoksessa olevat suojelualueerajaukset noudattavat valtioneuvoston 20.5.1998 hyväksymää Natura-alueiden rajausta.

Alueella on lukuisia luonnonympäristöltään merkittäviä alueita. Nämä alueet on rantayleiskaavaluonnoksessa esitetty aluerajauksena kaikilla muilla alueilla paitsi luonnonsuojelualueilla S-1 ja S-2. Luonnonympäristöltään merkittävällä alueella ympäristö on säilytettävä. Jos alueella kasvaa uhanalaista tai silmälläpidettävää kasvia, alue on esitetty merkinnällä s-1. Nummialueet on esitetty merkinnällä s-2 ja Sauvolan omenapuukoivikon alue merkinnällä s-3. Lähteikkö tai pohjaveden purkautumisalueet on esitetty merkinnällä s-4 ja merestä kuroutumaisillaan olevien rantalaguunien alueet merkinnällä s-5.

Rantayleiskaava-alueella on 59 kulttuurihistoriallisesti merkittävää rakennuskohdetta, joista osa on yksittäisiä rakennuksia ja osa vanhoissa kalastajakylissä olevia rakennuksia. Sekä kalastajakylät että yksittäiset kohteet on inventoitu ja niitä koskevat tiedot on koottu raportiksi 'Kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennuskannan inventointi'. Rantayleiskaavassa kohteet on esitetty kohdemerkinnällä ■. Kohdemerkintään liittyvä numero viittaa inventointiraportissa käytettyyn kohdenumerointiin.

Kulttuurihistoriallinen rakennus ja sen ympäristö on säilytettävä perinteen mukaisena. Rakennus voidaan peruskorjata ja sitä voidaan laajentaa perinteisen mallin mukaisesti. Vanhoissa kalastajakylissä rakennukset ja ympäristö on myös säilytettävä perinteen mukaisena. Kalamajoja voidaan peruskorjata ja laajentaa perinteisen mallin mukaisesti enintään 40 k-m² suuruisiksi. Jos perinteinen kalamaja tuhoutuu, sen tilalle voidaan rakentaa uusi perinteisen mallin mukainen kalamaja. Kalastajakylien ominaispiirteet, rakennusten maastoon sijoittuminen sekä kalastajakylien rakennustyytit on esitetty raportissa 'Maisema ja kulttuuriympäristö'.

Rantayleiskaavassa on osoitettu myös maisemallisesti arvokkaat maisemakokonaisuudet merkinnällä em-1.

6.2.6. Maa- ja metsätalousalueet

Rantayleiskaavaluonnoksessa on ne vapaa-alueet, jotka eivät ole suojelualueita tai virkistyskäytön kannalta erittäin tärkeitä, osoitettu maa- ja metsätalousvaltaisena alueena (M). Alueella on muu kuin maa- ja metsätalouden kannalta välttämätön rakentaminen kielletty.

Rantayleiskaava-alueella olevat Potinlahden viljellyt pellot ovat maatalousaluetta, jotka on säilytettävä avoimena kulttuurimaisema-alueena (MT/s).

6.2.7. Muut alueet

Hailuodon rannoilla tuulee aina, mistä johtuen saaren rannat ovat kiinnostaneet rakentajia tuulivoimaloiden sijoituspaikkana. Rantayleiskaavaluonnoksessa on varattu alueita tuulivoimaloiden sijoituspaikaksi Huikkuun, Pöllänlahti-Itänenään, Sunikarin edustalle sekä Marjaniemeen. Tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksia on tarkasteltu selvityksessä 'Hailuotoon sijoitettavien tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksia'. (Jukka Piispanen ja Arvo Ohtonen, Hailuotoon sijoitettavien tuulivoimaloiden ympäristövaikutukset, Oulu 1995)

6.2.8. Vesihuolto

Ranta-alueesta Marjaniemi-Kengänperän alueelle sijoittuu runsaasti rakentamista. Alueelle on päätetty rakentaa yleinen vesihuoltoverkosto ja johtaa jätevedet Marjaniemeen rakennettavaan puhdistamoon. Ennen yhteisen vesihuoltoverkoston rakentamista osa-alueen kaikki jätevedet on kerättävä umpisäiliöön. Kun vesihuoltoverkosto on rakennettu, alueen rakennukset on liitettävä viemäriverkostoon.

Santosen etelärannalla AO-rakennuspaikoilla WC-jätevedet on kerättävä umpisäiliöön ja pesuvedet voidaan imeyttää maahan. Loma-asuntoon on rakennettava kuivakäymälä ja pesuvedet voidaan imeyttää maahan.

Muilla osa-alueilla loma-asuntoon on rakennettava kuivakäymälä. Talousjätevedet voidaan imeyttää maahan vähintään 20 metrin etäisyydellä ylimmän veden korkeuden mukaisesta rantaviivasta.

6.3 Rantayleiskaavan vaikutusten arviointi

Rantayleiskaavan vaikutusten arviointia on tehty koko rantayleiskaavatyön ajan. Ennen rantayleiskaavaratkaisun valintaa, suunnittelualueelle tehtiin kaksi toisistaan hieman poikkeavaa vaihtoehtoa, joiden vaikutuksia arvioitiin (Näiden vaihtoehtojen vaikutusten arviointia on käsitelty tämän raportin kohdassa 6.1.2). Vaihtoehtojen vaikutusten arvioinnin jälkeen päädyttiin ranta-alueen maankäytön ratkaisemiseen pääperiaatteiltaan siten, kuin se tässä rantayleiskaavassa esitetään.

Tavoitteena on rantayleiskaava, jossa alueen rakentamisesta aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle. Rantayleiskaavaa työstettäessä vaikutusten arviointi on ollut koko ajan osana suunnittelua. Rantayleiskaavaa laadittaessa rantayleiskaavan laatija on verrannut mahdollisia erilaisia ratkaisuja alueelta tehtyihin selvityksiin ja pohtinut, missä vaihtoehtoisessa maankäyttöratkaisussa selvityksissä esitetyt hyvät ja arvokkaat alueen ominaispiirteet voivat parhaiten säilyä rantayleiskaavan toteutumisen jälkeenkin.

Tässä vaikutusten arvioinnissa arvioidaan rantayleiskaavan vaikutuksia

- ympäristöön (YVA)
 - luonnonympäristöön
 - rakennettuun ympäristöön
- sosiaaliseen ympäristöön (SVA)
- taloudelliseen ympäristöön (TVA)

Vaikutusten arvioinnissa esitetään ne mahdolliset vaikutukset, jotka alueen tulevasta maankäytöstä voidaan työhön liittyvien ympäristöselvitysten perusteella olettaa aiheutuvan luonnonympäristölle tai rakennetulle ympäristölle. Muiden vaikutusten arviointi perustuu lähinnä vaikutusten arvioinnin tekijän (rantayleiskaavan laatija Anne Leskinen) arvioon, jossa lähtökohtana on tiedot maankäytön vaikutuksista yleensä. Lisäksi arvioinnissa on käytetty apuna opinnäytetöitä, joissa on tarkasteltu Hailuodon matkailuun liittyviä kysymyksiä sekä muita alueelle eri yhteyksissä tehtyjä selvityksiä.

Vaikutusten arvioinnissa esitetään vaikutukset ensin osa-alueittain ja sen jälkeen koko aluetta koskevana yhteenvetona. Vaikutusten arviointiin liittyy myös toimenpide-ehtotuksia siitä, miten haitallisia vaikutuksia voi pyrkiä vähentämään.

6.3.1. Vaikutukset luonnonympäristöön

Luonnonympäristöön kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan tässä sen perusteella, miten rantayleiskaavan toteutuminen vaikuttaa

- kulutuskestävyyteen
- suojelualueiden säilymiseen
- uhanalaisten kasvien ja eläinten elinympäristöön.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET KULUTUSKESTÄVYYTEEN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Marjaniemen runsas rakentaminen on ongelma alueen kulutuskestävyyden kannalta. Rantahietikoilla ja nummilla liikkuminen lisääntyy huomattavasti nykyisestä. Runsa liikkuminen heikosti kulutusta kestäville alueilla heikentää alueen ympäristökuvaa. Alueen kulutusta voidaan kuitenkin ohjata rakentamalla ajoneuvo- ja ulkoilureitit kestäviksi ja helppokulkuisiksi, mutta täysin ei ongelmaa voida sillä ratkaista.
2. Virpiniemi-Keskiniepi	Lisääntyvä liikkuminen alueella rasittaa ranta-alueen huonosti kulutusta kestävästä rantahietikoiden kasvittunutta osaa ja nummia. Toisaalta nummien nykyinen ilme on syntynyt paljolti ihmistoiminnan tuloksena ja voi olla niin, että lisääntyvä liikkuminen alueella vähentää nummialueiden umpeenkasvamisen.
3. Pohjoisranta	Uuden ja vanhan kalastajakylän lisärakentaminen lisää liikkumista alueella. Eniten lisääntyvästä liikkumisesta kärsii karukkokangas, jolla liikkuminen etenkin kuivana aikana rikkoo kankaan aran kasvillisuuden.
4. Hiiidenniemi-Potinlahti	Alueen kulutuskestävyys on kohtalainen, mistä johtuen voidaan olettaa, ettei lisääntyvästä rakentamisesta ole ongelmaa luonnon kulumisen kannalta.
5. Santosen pohjoisranta	Alueen rakentaminen jakautuu pitkin ranta-alueita yksittäisinä rakennuspaikkoina. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat hyvin tai kohtalaisesti kulutusta kestäville alueille, joten rakentaminen ei ole ongelma alueen kulumisen kannalta.
6. Santosen eteläranta	Siikosessa rantayleiskaavassa olevista rakennuspaikoista osa sijoittuu heikosti kulutusta kestäville kuivalle kankaalle ja Sysiperässä jotakin rakennuspaikkoja kasvittuneelle rantahietikolle, jonka kulutuskestävyys myös on heikko. Myös vahvistettujen

	rantakaavojen rakentamattomista rakennuspaikoista jotkut sijaitsevat heikosti kulutusta kestäville alueilla.
6 b. Sysiperä	Rakennuspaikat sijoittuvat alueelle, jossa kulutuskestävyys on hyvä tai ainakin kohtalainen.
7. Kyrönperä	Alueen uusi rakentaminen sijoittuu kauas rannasta pajukko-lehtimetsään, jonka kulutuskestävyys on hyvä.
8. Lahdenperä	Uudet rakennukset tulevat alueille, joiden kulutuskestävyys on vähintäänkin kohtalainen.
8b. Ulkokarvo	Uudet rakennuspaikat sijoittuvat alueelle, jolla kulutuskestävyys on hyvä.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Rakentaminen ei ole ongelma kulutuskestävyyden kannalta.
10. Isohärkäsaikka	Rakentaminen ei ole ongelma kulutuskestävyyden kannalta
11. Maasyväniemi-Isomatala	Alueelle ei tule uutta rakentamista, joten alueen kulutuskestävyys ei heikenny rakentamisen vuoksi. Suurin uhka alueen kulutuskestävyydelle on metsästäjien liikkuminen alueella.
12. Riveinnokka	Uudet kalastajakylät sijoittuvat lähes kokonaan alueelle, jossa kulutuskestävyys on hyvä.
13. Viinikanlahti	Rakentamisen vähäisyyden vuoksi alueen kulutuskestävyys ei joudu juurikaan nykyistä suuremalle koetukselle.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutumisesta ei aiheudu muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pölläniemi-Itänenä	Alueen kulutuskestävyys runsaan rakentamisen alueella on heikko tai kohtalainen. Runsas rakentaminen kuluttaa kovasti aluetta. Alueen kulumista on mahdollista ehkäistä suunnittelemalla rakennusten muoto ja rakenteet mahdollisimman vähän kaivutöitä aiheuttaviksi ja käyttää pihatiloissa rakenteellisia ratkaisuja, jotka kanavoivat kulun vain pienelle alueelle. Alueen tiestön rakentaminen hyväksiksi, vähentää liikkumista tiestön ulkopuolisilla alueilla.
16. Sunikari	Rakentaminen lisää liikkumista nummella ja se aiheuttaa heikosti kulutusta kestävästä nummen kulumista. Toisaalta nummien nykyinen ilme on syntynyt paljolti ihmistoiminnan tuloksena ja voi olla niin, että lisääntyvä liikkuminen alueella vähentää nummialueiden umpeenkasvamista. Korkea Sunikarin nummella, joka on merkittävin nummialue, rakentaminen on pyritty keskittämään olevan rakentamisen yhteyteen. Tämä saattaa säästää osan nummesta rakentamisen vaurioilta. Muilla osa-alueen nummilla rakentaminen sijoittuu koko nummen alueelle ja rakentamisesta kärsii koko nummi.
17. Kunninperä	Rantakaavan mukaan alueelle tulee runsaasti uusia rakennuspaikkoja. Koska rakennuspaikat sijoittuvat hyvin kulutusta kestäville alueelle, jonka peitteisyys on hyvä, ei rakentamisesta aiheutune kuitenkaan

	suuria vaurioita luonnonympäristölle.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavan mukaiset uudet kalastajakylät sijoittuvat pääosin kuivalle kankaalle ja osittin nummialueelle, jossa kulutuskestävyys on heikko. Rakentaminen lisää alueella liikkumista ja se lisää alueen kulumista nykyisestä. Erityisen haitalliseksi on todettu alueella liikkuminen maastoajoneuvoilla. Maaston kulumista voidaan pyrkiä ehkäisemään pitämällä alueelle johtavat tiet kulkukelpoisina ja viitoittamalla teiden risteykset.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen.
Saaret	Pikku-Hoikasta poistuu kaksi kalamajaa. Rantayleiskaavan toteutuminen ei lisää luonnon kulumista.

Yhteenvedo vaikutuksista kulutuskestävyyteen

Rantayleiskaavassa uudet rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan kulutusta kestäville alueille. Alavilla ranta-alueilla uudet rakennuspaikat sijoittuvat luonnostaan vähintään kohtuullisesti kulutusta kestäville alueille, koska uudet rakennuspaikat on sijoitettu +1,5 metrin korkeustason (N60) yläpuolella olevalle alueelle, jossa rantojen lehtimetsän kulutuskestävyys on parempi kuin lähempänä rantaa olevissa kosteammissa rantametsissä.

Kulutuskestävyydeltään ongelmallisimpia alueita ovat Santosen etelärannan ja saaren länsiosan hiekkarannat, joilla rakentamisen määrä on suurin. Hiekkarannan matalakasvuiset osat, hiekkarantoihin liittyvät nummet ja niihin liittyvät kuivat kankaat ovat heikosti kulutusta kestäviä alueita. Näillä osa-alueilla runsas rakentaminen lisää liikkumista ja on uhka osa-alueen tämän hetkisen ympäristön muuttumiselle huonompaan suuntaan vaikka itse rakentaminen ei sijoitukaan heikosti kulutusta kestäväälle alueelle. Liikkumista voidaan pyrkiä kanavoimaan teille ja poluille pitämällä ajoneuvoliikenteentiet kulkukelpoisina kaikkina vuodenaikoina ja kunnostamalla polut helposti liikuttavaksi ja opastamalla kulku viitoituksen avulla sopiville reiteille.

Rantayleiskaavaan sisältyvillä rantojensuojelualueilla Virpiniemi-Keskinielessä, Pohjoisrannalla ja Pajuperä-Matikanniemessä uusi rakentaminen on sijoitettu kalastajakyläin, olevien rakentamiseen käytettyjen alueiden välittömään läheisyyteen. Alueet sijoittuvat ainakin osittain nummialueelle, jonka kulutuskestävyyteen lisääntyvä liikkuminen vaikuttaa toisten mielestä haitallisesti ja toisten mielestä alueella liikkuminen saattaa auttaa nummialuetta säilymään vähäpuustoisena ilman erityisiä kunnostustoimia. Hiekkaisten ranta-alueiden läheisyydessä olevien kankaiden kulutuskestävyys joutuu koetukselle lisääntyvän liikkumisen johdosta. Liikkumisen aiheuttamia ongelmia voi edesauttaa kunnostamalla olevat tiet kulkukelpoiseksi ja rakentamalla uudet yhteydet kestäviksi ensimmäisen rakentajan ilmestyessä uudelle alueelle. Rannoilla liikkuvien virkistäytyjien kulun on todettu valitsevan kulkureittinsä näköalojen ja kulkemisen helppouden mukaan. Näin ollen on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että ranta-alueelle muodostuu hyväkalkuinen yhtenäinen jalkaisin kuljettava verkosto ja näin saadaan kanavoitua ranta-alueella liikkuminen pois heikosti kulutusta kestäville alueille.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET SUOJELUALUEIDEN SÄILYMISEEN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Marjaniemen nokka on pohjaveden muodostumisaluetta. Tälle alueelle osoitetaan runsaasti uutta rakentamista. Pohjavesialueelle sijoittuvan rakentamisen vesihuollon järjestäminen on erityisen tärkeää, koska maastoon imeytyvä jätevesi saavuttaa ennemmin tai myöhemmin pohjaveden. Alueen jätevesien johtaminen uuteen suunniteltuun puhdistamoon on hyvä ratkaisu alueen pohjaveden kannalta.
2. Virpiniemi-Keskinieni	Osa-alue on rantojensuojeluohjelman mukaista aluetta. Uusien kalastajakyläiden rakentaminen olevien loma-asuntoryhmien yhteyteen on parempi ratkaisu kuin loma-asuntojen sijoittaminen tilakohtaisesti. Ratkaisulla voidaan säilyttää nykyiset vapaa-alueet rakentamisesta vapaana. Uusien kalastajakyläiden rakentaminen lisää liikkumista alueella, mikä rasittaa alueen luontoa nykyistä tilannetta enemmän. Osa-alue kuuluu harjijensuojeluohjelmaan. Alueelle suunnitellusta maankäytöstä ei ole uhkaa harjuille.
3. Pohjoisranta	Osa-alue on rantojensuojeluohjelman mukaista aluetta. Uusien rakennuspaikkojen sijoittaminen olevien loma-asuntoryhmien yhteyteen on parempi ratkaisu kuin loma-asuntojen sijoittaminen tilakohtaisesti. Ratkaisulla voidaan säilyttää nykyiset vapaa-alueet rakentamisesta vapaana. Uusien kalastajakyläiden rakentaminen lisää liikkumista alueella, mikä rasittaa alueen luontoa nykyistä tilannetta enemmän. Osa-alue kuuluu harjijensuojeluohjelmaan. Alueelle suunnitellusta maankäytöstä ei ole uhkaa harjuille.
4. Hiidenniemi-Potiniemi	Potiniemien pohjoisosa on lintuvesialuetta, jolle rantaleiskaavan mukaan ei tule yhtään uutta rakennuspaikkaa (jos valtio lunastaa rakennuspaikat). Lintuvesialueen taakse sijoittuvien rakennuspaikkojen vuoksi lintuvesialueella loma-asukkaiden liikkuminen lintuvesialueella saattaa kasvaa nykyisestä. Loma-asukkaiden liikkuminen lintuvesialueella on kuitenkin vähäistä verrattuna alueella liikkuvien metsästäjien määrään. Väntelänkariella kasvaa uhanalaisia kasveja. Uhanalaisten kasvien alueelle ei tule uutta rakentamista ja lähialueidenkin rakentaminen on vähäistä, voidaan olettaa, ettei rantaleiskaavasta aiheudu suuria muutoksia uhanalaisten kasvien kasvupaikalle.
5. Santosen pohjoisranta	Alueella ei ole suojelualueita.
6. Santosen eteläranta	Alueella on pohjaveden muodostumisaluetta. Pohjavesialueelle sijoittuvan rakentamisen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on erityisen tärkeää, koska maastoon imeytyvä jätevesi saavuttaa ennemmin tai myöhemmin pohjaveden. Erityisen tärkeää on huolehtia, että alueelle määritellyt umpisäiliöt tulevat tyhjennetyksi niille varattuun paikkaan ja on tärkeää huolehtia, ettei säiliöt vuoda yli.
6 b. Sysiperä	Alueella ei ole suojelualueita.
7. Kyrönperä	Alueella ei ole suojelualueita.
8. Lahdenperä	Rantaleiskaavan toteutuminen merkitsee joidenkin

	uusien loma-asuntojen rakentamista osa-alueelle. Loma-asukkaiden liikkuminen lintuvesialueella saattaa lisääntyä. Loma-asukkaiden lisääntyvä liikkuminen lintuvesialueella on kuitenkin vähäistä verrattuna alueella liikkuvien metsästäjien määrään.
8b. Ulkokarvo	Alueella ei ole suojelualueita.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Alueella ei ole suojelualueita.
10. Isohärkäsaikka	Alueella ei ole suojelualueita.
11. Maasyvänlahti-Isomatala	Lintuvesialueella ei ole odotettavissa erityisiä muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
12. Riveinnokka	Alueella ei ole suojelualueita.
13. Viinikanlahti	Vähäisen rakentamisen vuoksi lintuvesialueella ei ole odotettavissa erityisiä muutoksia rantayleiskaavan vuoksi.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pöllänlahti-Itänenä	Lintuvesialueelle ei tule uutta rakentamista, joten alueella liikkuminen ei lisäännä rantayleiskaavan johdosta. Itänenän tuulivoimaloille varattu alue ei sovellu lintuvesialueen luonteeseen.
16. Sunikari	Sunikarin edustan tuulivoimaloille varattu alue ei sovellu kulttuurihistoriallisesti merkittävien kalastajakyläluonteeseen. Sunikarin rakennuspaikkojen uusien loma-asukkaiden liikkuminen keskittyy pääasiassa Sunikarin hyväkulkuisille ranta-alueille eikä viereisen osa-alueen lintuvesialueille.
17. Kunninperä	Alueella ei ole suojelualueita.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Alueen uusi rakentaminen sijoittuu kalastajakylään. Soidensuojelu- ja rantojensuojelualueiden kannalta uuden rakentamisen sijoittaminen ryppäisiin on hyvä ratkaisu. Rakentaminen lisää liikkumista rantojensuojelualueella.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
Saaret	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Yhteenveto vaikutuksista suojelualueiden säilymiseen

Lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluvilla alueilla (SL-1) on olevat rakennuspaikat osoitettu edelleenkin rakennuspaikkoina. Uusia rakennuspaikkoja on osoitettu yhteensä kuusi kappaletta tiloille, joilla on rakennusoikeutta sekä tilalta on löytynyt korkeustason +1,5 metriä (N60) yläpuolella olevaa aluetta eikä paikkaa ole voitu siirtää maanomistajan toiselle palstalle. Nämä rakennuspaikat on esitetty rantayleiskaavassa valtion lunastettavaksi, millä toimenpiteellä voidaan estää lintuvesialueen lisärakentaminen.

Rantojensuojelualueelle (S-1) sijoittuva tilakohtainen rakennusoikeus on sijoitettu uusiin kalastajakylään osa-alueen parhaiten rakentamiseen soveltuvalla alu-

eelle. Sijoittamalla tilojen rakennusoikeus uusiin kalastajakyliin, rakentamiseen käytettävä maa-alue on voitu sijoittaa yhteen ryppääseen jo rakennettujen alueiden yhteyteen ja näin on voitu säästää osa-alueella suurempia yhtenäisiä rakentamisesta vapaita vyöhykkeitä. Rantayleiskaavamääräyksessä edellytetään tilusjakoa ennen alueen käyttöönottoa. Jos tilusjärjestelyyn ei päästä alue on tarkoitettu valtion lunastettavaksi. Siinä tapauksessa rantojensuojelualueen rakentamisen määrä ei kasva nykyisestä. Rantojensuojelualueen uusien kalastajakylien rakentamistapa vaikuttaa suuresti siihen, miten rakennukset sopeutuvat ympäristöön. Tästä johtuen rantayleiskaavassa on annettu melko tarkkoja määräyksiä kalamajojen rakentamistavasta.

Rantayleiskaavassa harjijensuojelualue ulottuu Marjaniemi-Kengänperän, Virpiniemi-Keskinien ja Pohjoisrannan osa-alueelle sekä osittain myös Hiidenniemi-Potinlahteen. Harjijensuojeluohjelman tavoitteena on maiseman suojelu kaupalliselta soranotolta. Rantayleiskaavassa harjijensuojelualueelle on osoitettu uusia rakennuspaikkoja. Uusien teiden osuus on pieni, joten maaperään kohdistuvat muutokset jäävät rantayleiskaavan johdosta vähäiseksi.

Pohjavesialue on saaren vesihuollon kannalta tärkeää aluetta. Pohjaveden hankinnan kannalta tärkeä alue sijoittuu Marjaniemi-Kengänperän osa-alueelle, jolla on voimassa olevan Kengänperän rantakaavan mukainen maankäyttöratkaisu ja osalla alueesta Marjaniemen osayleiskaava. Näiden alueiden jätevesihuolto on tarkoitettu järjestää yleisen viemäriverkoston avulla. Tavoitteena on puhdistamon rakentaminen Marjaniemeen ja jätevesien puhdistaminen siinä. Santosen etelärannan pohjavesialueen merkitys saaren vesihuollon järjestämisen kannalta on vähäisempi. Tästä johtuen alueen jätevesihuolto järjestetään kiinteistökohtaisesti. Siinä tapauksessa, että osa-alueen jätevesihuollossa ilmenee ongelmia, on varauduttava alueellisen jätevesihuollon järjestämiseen.

Rantakaavamääräyksessä edellytetään Marjaniemi-Kengänperän osa-alueen jätevesien keräämistä umpisäiliöön ennen puhdistamon rakentamista. Alueen jätevesien käsittely ei huononna pohjaveden laatua, jos jätevesien kerääminen umpisäiliöön toimii oletetulla tavalla. Yleisen kokemuksen perusteella jätevesien keräämisessä umpisäiliöön on ollut puutteita. On havaittu, että säiliön tyhjentäminen riittävän usein koetaan vaivalloiseksi ja kalliiksi. Tästä syystä umpisäiliön tyhjentämistä on laiminlyöty, jolloin jätevedet ovat valuneet maahan ylivuotona tai umpisäiliön rikkoutumisen vuoksi. Umpisäiliön tyhjentäminen riittävän usein ja jäteveden vieminen sille osoitettuun paikkaan on erityisen tärkeää, koska maahan valuva jätevesi vajoaa ajan myötä pohjaveteen.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET UHANALAISTEN KASVIEN JA LINTUJEN ELINOLoihin
1. Marjaniemi-Kengänperä	Hannuksen rantalammissa kasvaa uhanalaisia ja silmälläpidettäviä kasveja. Rakentaminen sijoittuu lähelle lampea ja lisäksi Hannuksenrantalammi ja sen pohjoispuolinen lampi on suunniteltu yhdistettäväksi yhdeksi suureksi lammeksi. Lampien ja niitä yhdistävän puron kaivaminen tuhoaa lammen luontoarvot. Kengänperän alueen rantatörmässä olevien lähteiden (tihkupinta) säilymiseen saattaa vaikuttaa rakentamisen yhteydessä tapahtuva kaivaminen. Alueelle myönnettävien rakennuslupien myöntämisen yhteydessä tulisi rakentajien kanssa sopia sellaiset toimintatavat, ettei lähteet tuhoudu.

2. Virpiniemi-Keskiniepi	Loma-asukkaiden ja virkistäytyjien lisääntyminen alueella saattaa karkottaa alueelle palanneen pikkutiiran.
3. Pohjoisranta	Tormelan ja Vesan välillä laguuneissa kasvaa uhanalaista upossarpiota, minkä säilymistä rantatyleiskaavan toteutuminen ei uhkaa, sillä uusi rakentaminen jää aika kauas tästä alueesta. Uusi kalastajakylä sijoittuu Hietaniemen ja Tormelan välisen lähteikköalueen läheisyyteen. Iso Sunijärven rannalle rantatyleiskaavassa osoitetun nuotiopaikan laajuus ja toteuttamistapa vaikuttavat alueen luonnonympäristöön. Nuotiopaikan rakentaminen on kuitenkin tärkeää, sillä se vähentää alueen luontoon kohdistuvaa kulutusta.
4. Hiidenniemi-Potiniemi	Alueen suurimmat luontoarvot ovat lintuvesialueella sekä Vätelänkarissa, joille ei rantatyleiskaavassa osoiteta uusia rakennuspaikkoja. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat välittömästi lintuvesialueen ulkopuolelle, mikä saattaa lisätä rantaan suuntautuvaa liikkumista suojelualueella.
5. Santosen pohjoisranta	Alueen luontoarvoista merkittävin on ranta-alueella kasvava upossarpio. Uusien loma-asuntojen rakentaminen tilakohtaisesti pitkin rantaa saattaa olla kohtalokasta uhanalaisen upossarpion säilymiselle. Rantatyleiskaavassa osoitetut venevalkamauimaranta-alueiden toteuttaminen vähentää venevalkamien kaivutarvetta ja edesauttaa uossarpion elinolojen säilymistä nykyisellään.
6. Santosen eteläranta	Alueen runsas rakentaminen kuluttaa kuivien kannaiden jäkälikköä. Lisääntyvä asuminen voi olla uhka uhanalaiselle uossarpiolle. Erityinen uhka kasville on venevaylien ruoppaaminen.
6 b. Sysiperä	Alueen suurimmat luontoarvot sisältyvät merestä kuroutumisillaan olevaan fladaan. Alueella on tavattu sekä etelänsuosirriä että kaulushaikaraa, joitten elinoloihin loma-asutuksen lisääntymisellä saattaa olla vaikutusta.
7. Kyrönperä	Osa-alueella ei ole erityisiä luontoarvoja ja rakentaminen on vähäistä, joten rakentamisella ei juurikaan ole vaikutusta alueen luonnonympäristöön.
8. Lahdenperä	Alueen suurimmat luontoarvot ovat lintuvesialueella, jolle ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat lintuvesialueen ulkopuolelle, mikä saattaa lisätä lintuvesialueelle suuntautuvaa liikkumista.
8b. Ulkokuarvo	Alueelle rakentaminen jää vähäiseksi, mistä johtuen uhanalaisen uossarpion elinolot eivät juurikaan muutu uusien loma-asuntojen rakentamisen myötä. Petsamon laiturin kunnostustyöt sitä vastoin voivat vaikuttaa haitallisesti sataman läheisyydessä olevien uossarpionien sekä muiden merenrannan lampareissa kasvavien uhanalaisten kasvien elinoloihin. Petsamon laiturin kaakkoispuolella on arvokas niityalue, jota uusi rakentaminen ei uhkaa.

9. Kengännena-Vähähärkäsaikka	Alueen luonnonympäristössä on arvokkainta uhanalaisen upossarpion esiintyminen ja linnustoltaan merkittävä Kengänkari. Melko runsas uusien loma-asuntojen rakentaminen saattaa vaikuttaa haitallisesti lintujen elinoloihin. Uhanalaisen upossarpion kannalta suurin uhka on veneväylien kaivaminen. Osa-alueen venevalkamat on pyritty keskittämään kolmeen paikkaan, mikä on hyvä asia upossarpion kannalta.
10. Isohärkäsaikka	Alueella kasvaa uhanalaista upossarpiota, jonka elinoloihin lisääntyvä loma-asuminen voi vaikuttaa haitallisesti.
11. Maasyväniemi-Isomatala	Alueen luonnonympäristön muutokset ovat vähäisiä, koska alueelle ei tule uusia loma-asuntoja. Suurimmat muutokset aiheutuvat ulkoilureitin ja lintutornien rakentamisesta. Tuulivoimaloiden rakentaminen voi haitata syysmuutolla olevien joutsenten ja muiden vesilintujen elinoloja.
12. Riveinnokka	Muukerin läheisyyteen sijoittuvat uudet kalastajakylät lisäävät liikkumista ranta-alueella, mikä on uhka Muukerissa kasvavan alueellisesti uhanalaisen käärmenkielen olemassaololle.
13. Viinikanlahti	Alueen vähäinen rakentaminen ei ole uhka lintuvesialueelle eikä Sauvolan omenapuukoivikolle.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pölläniemi-Itänenä	Luonnonympäristöltään kiinnostavin alue on Itänenä, joka on osa lintuvesialuetta. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää pengerryksen rakentamista, mikä muuttaa suuresti alueen luonnonympäristöä. Tuulivoimaloiden rakentamisaikainen toiminta voi vaurioittaa alueen nummen erityistä kasvillisuutta ja tuulivoimalat saattavat heikentää alueen lintujen elinoloja.
16. Sunikari	Rakentaminen lisää liikkumista alueella. Lisääntyvä liikkuminen saattaa edesauttaa nummen säilymistä taimettumiselta toisaalta rakentaminen vahingoittaa helposti heikosti kulutusta kestävästä nummialueesta.
17. Kunninperä	Alueella ei ole erityisiä luontoarvoja.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Rantojensuojelualueen luonnonympäristöltään merkittävien lampien lähistölle ei tule juurikaan uutta rakentamista, joten lampien luonnonympäristöön ei kohdistu välitöntä uhkaa. Rantojensuojelualueelle on rantayleiskaavassa osoitettu uusia kalastajakylä. Uusien kalastajakylä myötä liikkuminen alueella lisääntyy, mikä saattaa olla uhka rakennuspaikkojen ja meren välisen ranta-alueen kasvistolle.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
Saaret	Rantayleiskaavan toteutuminen poistaa pitkällä tähtäimellä kalamajat Pikku-Hoikan saaresta, millä on suotuista vaikutus saaren luonnoloihin.

Yhteenveto vaikutuksista uhanalaisten kasvien ja lintujen elinoloihin

Marjaniemi-Kengänperän osa-alueella Hannuksen rantalammen uhanalaisten ja silmälläpidettävien kasvien säilyminen edellyttää lammen jättämistä luonnontilaiseksi ja rakentamisen sijoittamista sellaiselle etäisyydelle lammesta, ettei lammen vesitasapaino muutu rakentamisen johdosta. Asiaan voidaan vaikuttaa Marjaniemen rakennuskaavassa.

Kengänperän alueen rantatörmässä ja Hietaniemen ja Tormelan välissä olevien lähteiden (tihkupinta) säilymiseen saattaa vaikuttaa Kengänperän rantakaavan mukaisten rakennuspaikkojen rakentamisen yhteydessä tapahtuva kaivaminen. Aluen rakennuslupien myöntämisen yhteydessä tulisikin rakentajien kanssa sopia sellaiset toimintatavat, ettei lähteet tuhoudu.

Hailuodon uhanalaisin ja tärkein kasvi on upossarpio, jota kasvaa useiden itärannan osa-alueiden vesirajassa. Upossarpion suurin uhka on ranta-alueen kaivaminen ja rantavesissä liikkuminen. Rantayleiskaavassa on upossarpion kasvualueille esitetty useampien rakennuspaikkojen yhteisiä venevalkamia ja uimarantoja, joiden toteuttaminen vähentää venevalkamien tilakohtaista rakentamistarvetta ja edesauttaa upossarpion elinolojen säilymistä nykyisellään. Ulkokarvossa upossarpion elinolojen muuttumiseen saattaa vaikuttaa Petsamon vene-sataman kunnostaminen, jossa rannan nykyistä tilaa muutetaan.

Riveinnokassa, Muukerissa, kasvaa uhanalainen käärmeenkieli. Alueen lisääntyvä rakentaminen saattaa uhata kasvin elinoloja.

Hailuodon merkittävimmät lintualueet ovat lintuvesien suojelualueella. Näille suojelualueille ei osoiteta uutta rakentamista, mistä johtuen rantayleiskaavalla ei muuteta näiden alueiden ympäristöä. Suurimmat ongelmat saattavat aiheutua lintuvesialueen läheisyyteen tulevasta uudesta rakentamisesta, jolloin liikkuminen lintuvesialueella saattaa lisääntyä. Maasyvänlahti-Isomatalan lintuvesialueen kaakkoispuolelle ja Pöllänlahti-Itänenän lintuvesialueen länsipuolelle on rantayleiskaavassa varattu tuulivoimala-alueet. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää pengerryksen rakentamista, mikä muuttaa suuresti alueen luonnonympäristöä. Tuulivoimaloiden rakentamisaikainen toiminta voi vaurioittaa Itänenän nummen erityistä kasvillisuutta. Ja lisäksi tuulivoimaloiden rakentaminen saattaa haitata lintujen elinoloja

6.3.2. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Rakennettuun ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan tässä sen perusteella, miten rantayleiskaavan toteutuminen vaikuttaa

- maisemaan
- tiestön, vesi- ja sähköhuollon järjestämiseen
- suojelukohteiden säilymiseen
- rakennettuun ympäristöön ja aluerakenteeseen

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET MAISEMAAN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Marjaniemessä maiseman keskipisteenä oleva satama ja luotsiasema majakoineen sekä arvokkaan maisemakokonaisuuden muodostavat vanha ja uusi kalastajakylä voivat säilyä Marjaniemen osayleiskaavaratkaisun puitteissa. Osayleiskaavassa osoitetut uudet rakennuspaikat, jotka sijoittuvat välittö-

	mästi Hailuoto-Kempele maantien läheisyyteen rikkovat Marjaniemen nokan maisemakuva. Osayleis-, rakennus- ja rantakaavassa osoitetusta rakentamisesta osa sijoittuu nummialueelle. Maisemassa nummialueen rakentaminen erottuu selvästi, mikä asettaa erityisvaatimuksia rakennusten rakentamisvalle. Tuulivoimaloiden rakentaminen näkyy kauas maisemassa ja sen sijainti kulttuurihistoriallisten kalastajakylä vieressä ei ole paras mahdollinen.
2. Virpiniemi-Keskiniepi	Virpiniemen nummelle ja Keskiniepien sijoittuvat uudet kalastajakylät tulevat arvokkaan maisemakokonaisuuden alueelle, mistä johtuen niiden rakentamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.
3. Pohjoisranta	Pohjoisrannan arvokkaan maisemakokonaisuuden alueelle sijoittuu kolme uutta kalastajakylää, joista kaksi sijoittuu Keskiniepien, maiseman keskiosaan. Kalastajakylät on sijoitettu alueelle, jossa rakennukset on mahdollista rakentaa puuston suojan maiseman tausta-alueelle. Vaikka puusto auttaa rakennusten sopeutumista ympäristöön, on rakennusten ulkonäköön, massaan ja sijaintipaikkaan ryhmässä kiinnitettävä erityistä huomiota.
4. Hiideniemi-Potilahti	Potilahn arvokas maisemakokonaisuus ei juurikaan muutu rantayleiskaavaluonnoksen johdosta, koska uudet rakennuspaikat sijoittuvat peitteiselle alueelle.
5. Santosin pohjoisranta	Maiseman sietokyky on hyvä, joten uusi rakentaminen ei aiheuta maisemallista ongelmaa.
6. Santosin eteläranta	Huikun etelärannan rantakaavaluonnoksen alueella maiseman sietokyky on hyvä, mistä johtuen rakentaminen ei muuta suuresti maisemakuva. Osa-alueen muulla osalla maiseman sietokyky on kohdallinen. Tämä alue ei ole maisemakuvan kannalta kovin merkittävä, joten osa-alueen runsas rakentaminen ei ole ongelma mereltä nähtävän maisemakuvan kannalta. Kempele-Hailuoto maantielle näkyvät uudet rakennukset ja Huikun tuulivoimalat sen sijaan muuttavat saareen saapujan maisemakuva.
6 b. Sysipä	Rakentaminen sijoittuu kauas rannasta alueelle, jossa rakentaminen ei aiheuta erityistä maisemallista haittaa.
7. Kyrönperä	Maiseman kannalta uusi rakentaminen ei ole ongelma.
8. Lahdenperä	Uudet rakennukset sijoittuvat arvokkaan maisemakokonaisuuden alueelle. Rakennukset sijoittuvat taustamaisemaan, osittain metsäiselle ja osittain peltoalueelle. Peltoalueelle sijoittuvien rakennuspaikkojen ympäristöön sopeutumista edesauttaa puuston istuttaminen rakennuspaikan rajalle.
8b. Ulkokarvo	Osa rakennuspaikoista sijoittuu arvokkaan maisemakokonaisuuden alueelle, jossa loma-asuntojen sopeutumiseen ympäristöön tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

9. Kengännena-Vähähärkäsaikka	Osa-alueen rakentamisesta valtaosa ratkaistaan rantakaavassa. Rakentaminen ei ole ongelma maiseman kannalta.
10. Isohärkäsaikka	Osa-alueen rakentamisesta valtaosa ratkaistaan rantakaavassa. Rakentaminen ei ole ongelma maiseman kannalta. Osa-alueen maisemallisesti kiinnostavin paikka on Iso-Härkäsaikan nokka, jonne ei osoiteta uusia rakennuspaikkoja ja näin ollen alueen maisema ei muutu nykyiseen tilanteeseen verrattuna.
11. Maasyvänlahti-Isomatala	Osa-alueen eteläisin osa on maisemallisesti arvokas kokonaisuus. Tuulivoimaloiden rakentaminen vesialueelle ei sovellu arvokkaan maisemakokonaisuuden läheisyyteen. Tuulivoimaloiden perustusten vaatima pengerrys muuttaa alueen maisemakuva huomattavasti. Rantayleiskaavalla ei voi vaikuttaa osa-alueen maisemahäiriönä olevan voimalinjan poistamiseen. Voimalinjan alla oleva talvitie ei heikennä maisemakuva, koska tietä käytetään vain talviaikaan.
12. Riveinnokka	Alueen maisemakuva on merkittävä. Vaikka uutta rakentamista on runsaasti, ei rakentamisesta ole suurta haittaa alueen maiseman hyvän sietokyvyn vuoksi. Rakennusten sijoittaminen kalastajakylään tukee myös uusien rakennusten ympäristöön sopeutumista.
13. Viinikanlahti	Viinikanlahden maisema ei juurikaan muutu rakentamisen johdosta, koska rakentaminen jää vähäiseksi.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pöllänlahti-Itänenä	Pöllänlahden rakennuskaavassa esitetty rakentaminen aiheuttaa muutoksia maisemassa runsaan rakentamisen vuoksi.
16. Sunikari	Sunikarin rakentaminen muuttaa suuresti osa-alueen nykyistä maisemakuva. Rakentamisesta iso osa sijoittuu nummialueelle, jossa rakennusten ympäristöön sopeutumista voidaan edesauttaa yhteäisen, perinteistä rakentamistapaa noudattavan rakentamisen avulla. Tuulivoimaloiden rakentaminen arvokkaan maisemakokonaisuuden alueelle on maisemavaurio.
17. Kunninperä	Rantakaavan mukaan alueelle tulee runsaasti uusia rakennuspaikkoja. Koska rakennuspaikat sijoittuvat hyvin kulutusta kestäväälle alueelle, jonka peitteisyys on hyvä, ei rakentamisesta aiheutune kuitenkaan suuria vaurioita maisemalle. Maisemassa kauas rannasta sijoittuvat rakennukset eivät erotu mereltä, jos niiden kohdalla puustoa harvennetaan säästeliäästi.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Rantakaava-alueen rakentamattomat rakennuspaikat sijoittuvat suurelta osin nummialueelle tai kiuvalle kankaalle, jotka kestävät heikosti kulutusta ja niille alueille rakennettavat rakennukset erottuvat maisemassa selvästi.

	Uusista kalastajakylistä keskimäinen sijoittuu nummialueelle, jossa kalastajakylä erottuu maisemassa. Ympäristöön sopeutumista edesauttaa rakennusten perinteinen ja yhtenäinen rakentamistapa.
18b. Pajupera-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
Saaret	Rantayleiskaavan toteutuessa Pikku-Hoikasta poistuu kaksi kalamajaa, mikä parantaa Pikku-Hoikan maisemakuvaa.

Yhteenveto vaikutuksista maisemaan

Hailuodon maisemallisesti merkittävimmät alueet sijoittuvat Marjaniemi-Kengänperän, Virpiniemi-Keskiniemen, Pohjoisrannan, Hiidenniemi-Potilahden, Lahdenperän, Maasyvänlahti-Isomatalan ja Sunikarin osa-alueelle.

Marjaniemi-Kengänperän osa-alueen maisemallisesti merkittävä alue on kulttuurimaisemaa, jonka säilyminen edellyttää olevien rakennusten kunnossapitoa ja uusien rakennusten rakentamista niin, että uudet rakennukset ottavat ominaispiirteensä vanhasta rakennustavasta. Kulttuurimaiseman säilyminen edellyttää alueen sataman säilymistä vireänä, sillä kalastus ja merenkäynti ovat toimintoja, jotka aikanaan ovat luoneet alueen kulttuuriympäristön ja siksi näiden toimintojen säilyminen on edellytys 'paikan hengen' säilymiselle. Osa-alueen maankäyttö ratkaistaan Marjaniemen osayleiskaavassa, missä tulisi antaa erityisiä ohjeita alueen rakentamistavasta. Marjaniemen edustalla on rantayleiskaavassa varattu alue tuulivoimaloita varten. Alueella nyt olevien kahden tuulivoimalan lisäksi kaava mahdollistaa lukuisten uusien tuulivoimaloiden rakentamisen. Tuulivoimaloiden lisääminen alueelle muuttaa alueen kulttuurimaisemaa nykyisestä.

Virpiniemi-Keskiniemen maisemallisesti arvokas alue on rantojensuojelualueita. Alueella on joitakin vanhoja loma-asuntoja. Rantayleiskaavassa tälle alueelle, vanhojen rakennusten yhteyteen varataan alue uutta kalastajakylää varten sekä esitetään venevalkaman ja uimarannan rakentamista. Rantayleiskaavaratkaisu ei juurikaan hajauta nykyistä alueen rakennetta vaan uudet rakennukset sulautuvat osaksi olevaa rakennetta. Uusi kalastajakylä sijoittuu nummialueelle, mistä johtuen se erottuu maisemassa. Jotta rakennukset sopeutuisivat mahdollisimman hyvin ympäristöön uusien kalastajakyläien rakentamiselle annetaan rantayleiskaavassa rakentamistapaohjeita ja edellytetään käyttösuunnitelman laatimista ennen kuin uusia kalamajoja rakennetaan alueelle.

Pohjoisrannan maisemallisesti merkittävin alue sijoittuu alueen länsiosaan. Pohjoisrannan maisemallisesti merkittävä alue muodostaa luonnonmaisemallisen kokonaisuuden, joka jatkuu Virpiniemi-Keskiniemen osa-alueen puolelle, jossa alueen luonnonympäristö poikkeaa Pohjoisrannan luonnonympäristöstä. Tällä alueella on joitakin olevia loma-asuntoja, joista Virpiniemi-Keskiniemen puolella olevista rakennuksista osa sijaitsee Keskiniemen nummella, joka on arvokas kulttuurimaisemakokonaisuus. Alueelle esitetään kahden uuden kalastajakylän rakentamista. Kalastajakylät on sijoitettu nummen mantereeseen puolella olevan metsän reunaan siten, että alueen uudet kalamajat on mahdollista sijoittaa metsän suojaan. Rantayleiskaavassa on annettu ohjeita uusien kalamajojen rakentamistavasta ja näin pyritään sopeuttamaan rakennukset mahdollisimman hyvin osaksi olevaa maisemaa.

Hiidenniemi-Potinlahden maisemallisesti merkittävä alue sijoittuu meren lahteen, jonka suulla on laajat rantaniityt ja lahden perukassa maaseudun kulttuurimaisemaa. Rantayleiskaavassa esitetyt uudet rakennuspaikat sijoittuvat maaseudun kulttuurimaisemaan, jonka luonteeseen rakentaminen sopii. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat yhtä lukuun ottamatta metsäiselle alueelle, jossa rakentaminen sulautuu hyvin osaksi maisemaa. Maantien varteen sijoittuva yksittäinen uusi rakennuspaikka sijoittuu pellon metsäsaarekkeen reunaan. Rakennuksen rakentamistapaan on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska rakennus sijaitsee lähellä tietä ja on näin ollen maiseman kannalta erittäin merkittävällä paikalla.

Lahdenperän maisemallisesti merkittävä alue on maaseudun kulttuurimaisemaa, josta osan muodostaa Kaaranselän niityt. Tälle kulttuurimaisema-alueelle tulee vain muutamia uusia rakennuspaikkoja, jotka eivät juurikaan erotu maisemassa alueen metsäisyyden vuoksi.

Maasyvänlahti-Isomatalan eteläosan luonnonmaisema, laajoine rantaniittyineen ja matalikkoineen muodostaa myös merkittävän maisemakokonaisuuden. Alueen itälaitaan on rantayleiskaavassa osoitettu yksi rakennuspaikka, joka on tarkoitettu valtion lunastettavaksi. Muita tulevia rakennelmia voivat olla lintutornit tai nuotiopaikat. Näistä lintutornit ovat sellaisia, jotka erottuvat maisemassa.

Sunikarin kalastajakylien kulttuurimaisema sijaitsee pääosin Sunikarin rantakaava-alueella. Nummialueella uusien rakennusten maisemaan sopeutumista auttaa rakennusten sijoittaminen nummialueen reunaan metsän suojaan. Sunikarin alueelle on tulossa paljon uusia rakennuksia ja niinpä rakennuslupaa myönnettäessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota rakennusten rakentamistapaan, jotta uudet rakennukset muodostavat ympäristöön sopeutuvia kokonaisuuksia alueella jo olevien rakennusten kanssa. Rantayleiskaavassa on Sunikarin edustalle osoitettu tuulivoimala-alue, joka kaukomaisemassa sijoittuu maisemallisesti merkittävän alueen eteen.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET TIESTÖN, VESI- JA SÄHKÖHUOLLON JÄRJESTÄMISEEN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Alueen rakennuspaikkojen määrä lisääntyy huomattavasti, jos rantayleiskaava toteutuu. Tämä merkitsee uusien teiden rakentamista. Koska alue on maisemallisesti ja kulutuskestävyydeltään heikkoa tulisi uudet tiet aina rakentaa kestäviksi ja helppokulkuisiksi, jotta lisääntyvä kulku kanavoituisi näille teille. Alueelle on tarkoitus rakentaa yleinen vesihuoltoverkosto ja puhdistamo. Alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Rantayleiskaava edellyttää jätevesien keräämistä umpisäiliöön ennen verkoston rakentamista. Jätevesien kerääminen umpisäiliöön on kelvollinen ratkaisu vain, jos säiliöt eivät valu yli ja ne tyhjennetään asianmukaiseen paikkaan. Niissä Marjaniemen rakennuksissa, joissa veden kulutus on suuri, jätevesien kerääminen säiliöön tulee kalliiksi. Alueella on sähkölinja, joten alue voidaan sähköistää kohtuullisin kustannuksin. Sähkön helppo saatavuus lisää vedenkulutusta alueella ja tästä johtuen syntyvän jäteveden määrä kohoaa suureksi.

2. Virpiniemi-Keskinieniemi	Alueen uudet kalastajakylät sijoittuvat olevien teiden varrelle. Teitä perusparantamalla voidaan edesauttaa ajoneuvoliikenteen pysymistä suunnitellulla kulkuradalla nykyistä paremmin. Keskiniemeen varattu pysäköintipaikka sijaitsee arvokkaan maisemakokaisuuden alueella ja tästä johtuen pysäköintipaikan toteutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Pysäköintipaikan rakentamisella ja hyvillä opasteilla voidaan ohjata pysäköinti yhdelle paikalle ja näin vähentää luonnon kulumista. Uusien kalastajakyläen vesihuolto voidaan järjestää yhteisratkaisuna, jolloin imeytystä varten tarvittavat ratkaisut on mahdollista suunnitella keskitetysti, maiseman ja luonnon kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Alue ei ole sähköhuollon piirissä, mistä johtuen alueen vedenkulutus jää pienemmäksi kuin sähköistetyillä alueilla.
3. Pohjoisranta	Alueen lisärakentaminen sijoittuu kokonaan olevien teiden varsille, joten alueelle ei tarvitse toteuttaa uusia teitä. Rantayleiskaavassa alueelle on osoitettu ulkoilureitti, jonka saattaminen kulkukelpoiseksi on tärkeää alueen luonnonarvojen kannalta. Uuden kalastajakylän vesihuolto voidaan järjestää yhteisratkaisuna, jolloin imeytystä varten tarvittavat ratkaisut on mahdollista suunnitella keskitetysti, maiseman ja luonnon kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Hietaniemessä, jossa rakentamista on paljon, jätevesien määrä jää melko vähäiseksi niin kauan kuin alueella ei ole sähköä.
4. Hiidenniemi-Potiniemi	Alueelle ei tarvita uusia ajoneuvoliikenteitä ja ulkoilureititkin ovat suurimmaksi osaksi olevien reitien mukaisia. Potiniemen alueelle on sähkölinja sekä vesijohto ja osa rakennuksista on vakinaisia asuntoja, mistä johtuen jätevesien määrä tällä alueella on muuta osa-alueita huomattavasti runsaampaa.
5. Santosen pohjoisranta	Trupukanniityn ja Piekkolankarin väliin sijoittuvat uudet rakennuspaikat edellyttävät uuden tien rakentamista. Tietä rakennettaessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota tien linjaamiseen siten, että sen maisemalliset vaikutukset jäisivät mahdollisimman vähäiseksi. Alueelle ei ole sähkölinjaa, mistä johtuen alueen vedenkulutus jäänee vähäiseksi. Alueen vesihuollon järjestäminen kiinteistökohtaisesti ei aiheuttane ongelmia. Alueen ongelmallisemmaksi paikaksi saatetaan muodostua Huikun rantakaava-alueen rakennuspaikkojen vesihuollon järjestäminen, koska rakennuspaikat sijaitsevat lähellä vesijohtoa ja rakennuspaikkojen vedenkulutus saattaa kasvaa melko suureksi.
6. Santosen eteläranta	Alueelle tarvitaan joitakin uusia teitä. Osa uusista rakennuspaikoista sijoittuu osittain maantien melualueelle. Osa-alueella on vesijohto, mistä johtuen alueella käytetään enemmän vettä kuin yleensä ranta-

	alueella. Alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Rantayleiskaava edellyttää wc-jätevesien keräämistä umpisäiliöön. Jätevesien kerääminen umpisäiliöön on kelvollinen ratkaisu vain, jos säiliöt eivät valu yli ja ne tyhjennetään asianmukaiseen paikkaan. Jos rakennuspaikan veden kuluutus on suuri, ratkaisu tulee kalliiksi. Alueen suuren rakennuspaikkamäärän vuoksi pesuvesien maahan imeyttämisestä saattaa aiheutua yllättäviä ongelmia. Paras ratkaisu alueella olisi alueellisen vesihuolto-verkoston ja puhdistamon rakentaminen.
6 b. Sysiperä	Uudet rakennuspaikat sijoittuvat lähes kokonaan olevan tien yhteyteen, joten rakentaminen ei vaadi juurikaan uusien teiden rakentamista. Alueen vähäisen rakentamisen vuoksi jätehuollon järjestämisestä kiinteistökohtaisesti ei aiheutune erityistä haittaa.
7. Kyrönperä	Osa-alueen keskivaiheille sijoittuvaan uusien lomiasuntojen ryhmään on rakennettava uutta tietä. Alueen vesihuollon järjestäminen kiinteistökohtaisesti ei aiheuttane ongelmaa alueen vähäisen rakentamisen vuoksi. Tosin alueen läheisyydessä on sähkölinja ja vesijohto, mikä saattaa lisätä vedenkulutusta melkoisesti.
8. Lahdenperä	Uusien rakennuspaikkojen toteutuminen edellyttää vain vähän uusien teiden rakentamista. Alueen vesihuollon järjestämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, koska alue on vesijohdon läheisyydessä.
8b. Ulkokarvo	Uudet rakennuspaikat sijaitsevat olevien teiden varrella, joten alueelle ei tarvita uusia teitä. Alueen vesihuollon järjestämisestä kiinteistökohtaisesti ei aiheutune erityisiä ongelmia alueen vähäisen lisärakentamisen vuoksi.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Rantakaavan mukaisesta rakentamisesta aiheutuu jonkin verran uusien teiden rakentamista, mutta koska alue on peitteistä rakentamisesta ei aiheudu suurta maisemallista haittaa. Alueen vesihuolto on tarkoitus hoitaa kiinteistökohtaisesti. Koska alueella ei ole vesijohtoa eikä sähköä, vedenkulutus jäänee melko vähäiseksi ja vesihuollosta ei ehkä aiheudu erityisiä ongelmia. Paikoitellen rakentaminen on kuitenkin melko tiivistä ja näillä paikoilla vesihuollon järjestäminen yhteisratkaisuna olisi ympäristön kannalta paras ratkaisu.
10. Isohärkäsaikka	Rantakaava-alueelle rakennetaan uusia teitä. Alueen peitteisyyden vuoksi teiden rakentaminen ei aiheuta erityisiä maisemallisia ongelmia. Alueen vesihuolto on tarkoitus hoitaa kiinteistökohtaisesti. Koska alueella ei ole vesijohtoa eikä sähköä, vedenkulutus jäänee melko vähäiseksi ja vesihuollosta ei ehkä aiheudu erityisiä ongelmia. Paikoitellen rakentaminen on kuitenkin melko tiivistä ja

	näillä paikoilla vesihuollon järjestäminen yhteisratkaisuna olisi ympäristön kannalta paras ratkaisu.
11. Maasyvänlahti-Isomatala	Rantayleiskaavassa alueella ei ole uusia loma-asuntoja, mistä johtuen alueella ei ole odotettavissa tiestöön, vesihuoltoon tai sähköistykseen liittyviä muutoksia. Alueella oleva talvitie ei heikennä alueen ympäristökuvaa, koska tietä käytetään pääasiassa talvella ja kesäaikaan se toimii ainoastaan sähköyhtiön huoltotienä.
12. Riveinnokka	Kalastajakylien rakentamisesta ei aiheudu juurikaan uusien teiden rakentamista. Alueen vesihuolto tulisi järjestää kalastajakylien yhteisratkaisuna, jolloin jätevesien puhdistuksesta/imeytyksestä aiheutuvat ympäristöhaitat keskittyisivät pienemmälle alueelle ja haittojen poistoon voitaisiin vaikuttaa paremmin kuin yksittäisissä ratkaisuissa. Alueella ei ole sähkölinjaa, millä on pienentävä vaikutus vedenkulutukseen.
13. Viinikanlahti	Osa-alueen uudet rakennuspaikat tulevat olevan tien jatkeelle, joten tien rakentamisesta aiheutuu vain vähäisiä muutoksia. Alueen vesihuollon järjestäminen kiinteistökohtaisesti ei aiheuttane ongelmia, koska uusia rakennuspaikkoja on vähän.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pöllänlahti-Itänenä	Rakennuskaava-alueelle tarvitaan jokunen uusi tie. Alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Rakennuskaavan mukaan alueelle ei saa rakentaa vesikäymälää ja jätevedet on puhdistettava keskitetysti pienpuhdistamossa, mikä on ympäristön kannalta hyvä ratkaisu. Alue on sähkölinjan välittömässä läheisyydessä, mikä lisännee halukkuutta vesikäymälän rakentamiseen.
16. Sunikari	Rakentamisen vuoksi alueelle joudutaan lisäämään teitä vaikka rantakaavassa käytetään hyväksi olevia teitä. Teiden rakentaminen näkyy nummialueen maastossa maisemavauriona. Maisemavaurion suuruus riippuu suuresti teiden rakentamistavasta. Alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Rantakaavan mukaan alueelle ei saa rakentaa vesikäymälää. Alueen vesihuolto tulisi järjestää kalastajakylien yhteisratkaisuna, jolloin jätevesien puhdistuksesta/imeytyksestä aiheutuvat ympäristöhaitat keskittyisivät pienemmälle alueelle ja haittojen poistoon voitaisiin vaikuttaa paremmin kuin yksittäisissä ratkaisuissa. Alueella on sähkölinja, mikä saattaa lisätä alueen vedenkulutusta pitkällä tähtäimellä arvioitua suuremmaksi.
17. Kunninperä	Rakentamisen vuoksi alueelle joudutaan lisäämään teitä vaikka rantakaavassa käytetään hyväksi olevia teitä. Teiden rakentaminen näkyy maastossa maisemavauriona, jonka suuruus riippuu suuresti teiden

	rakentamistavasta. Peitteisessä, kulutusta kestävässä maastossa vauriot voidaan saada vähäiseksi, jos teiden suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa asiaan kiinnitetään erityistä huomiota. Alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Rantakaavan mukaan alueelle ei saa rakentaa vesikäymälää. Alueen vesihuolto tulisi järjestää kalastajakylien yhteisratkaisuna, jolloin jätevesien puhdistuksesta/imeytyksestä aiheutuvat ympäristöhaitat keskittyisivät pienemmälle alueelle ja haittojen poistoon voitaisiin vaikuttaa paremmin kuin yksittäisissä ratkaisuissa. Alueen läheisyydessä on sähkölinja, mikä saattaa lisätä alueen vedenkulutusta pitkällä tähtäimellä arvioitua suuremmaksi.
18a. Pajupera-Matikanniemi	Alueen uusi rakentaminen keskittyy kalastajakyliin. mistä johtuen uusien teiden rakentaminen jää vähäiseksi. Alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Alueen vesihuolto tulisi järjestää kalastajakylien yhteisratkaisuna, jolloin jätevesien puhdistuksesta/imeytyksestä aiheutuvat ympäristöhaitat keskittyisivät pienemmälle alueelle ja haittojen poistoon voitaisiin vaikuttaa paremmin kuin yksittäisissä ratkaisuissa. Alueen läheisyydessä on sähkölinja, mikä saattaa lisätä alueen vedenkulutusta pitkällä tähtäimellä arvioitua suuremmaksi.
18b. Pajupera-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
Saaret	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Yhteenveto vaikutuksista tiestön, vesi- ja sähköhuollon järjestämiseen

Rantayleiskaava-alueen uusien teiden määrä jää vähäiseksi, koska suurin osa teistä on osoitettu entisten tieurien paikalle. Maaston kulutuskestävyyden kannalta on tärkeää, että olemassa olevia teitä kunnostetaan ja ne pidetään jatkuvasti kulkukelpoisina. Tien huonokuntoisuus houkuttelee kulkijoita tekemään uuden ajouran entisen tien viereen. Näin on mahdollista menetellä, koska useimmilla paikoilla maasto on tasaista ja kulkukelpoista koko osa-alueella. Uusien teiden rakentamiseen tulisi ryhtyä välittömästi ensimmäisten asukkaiden rakentaessa uudelle alueelle, jotta kulku kanavoituisi alusta asti vain yhdelle tieuralle. Teiden rakentaminen näkyy maastossa maisemavauriona, jonka suuruus riippuu tien linjauksesta ja rakentamistavasta.

Rantayleiskaava-alueen luonnonympäristön ja ihmisten viihtyisyyden kannalta alueen vesihuollon järjestäminen toimivaksi on välttämätöntä. Ongelmallisempia ovat ne alueet, joilla on paljon rakentamista ja alueella on vesijohto, mutta alueen jätevesien käsittely tapahtuu, tulevaisuudessa kuten nytkin, kiinteistökohtaisesti. Tällaisia alueita ovat Santosen eteläranta, Kyrönperä, Lahdenperä, ja Ulkokarvo. Näillä alueilla on jonkin verran olevia vakinaisia asuntoja ja rantayleiskaavassa alueille on esitetty myös uusia vakinaisen asumisen rakennuspaikkoja. Vakinaisissa asunnoissa vedenkulutus on suurempaa kuin loma-asunnoissa ja useimmiten näillä rakennuspaikoilla on myös vesivessa, jolloin jätevesien kä-

sittelystä rakennuspaikalla voi aiheutua hajuhaittoja ja pitkällä aikavälillä jätevedet voivat ajautua pohjaveteen, joka Hailuodossa on kovin lähellä maanpintaa.

Marjaniemen osayleiskaava ja rakennuskaava-alue sekä Pöllän rakennuskaava-alue on tarkoitus pitkällä tähtäimellä liittää yleiseen viemäriverkostoon. Marjaniemeen on suunniteltu jäteveden puhdistamo, joka mahdollistaa Marjaniemi-Kengänperän osa-alueen jätevesihuollon järjestämisen toimivaksi todetulla tavalla. Ennen puhdistamon rakentamista alueen jätevedet on kerättävä umpisäiliöön. Jätevesien kerääminen umpisäiliöön on kuitenkin kelvollinen ratkaisu vain silloin, jos säiliöt eivät valu yli ja ne tyhjennetään asianmukaiseen paikkaan.

Uusien Virpiniemi-Keskinien, Pohjoisrannan ja Pajuperä-Matikanniemen kalastajakyläjen jätevesihuolto voidaan järjestää yhteisratkaisuna, jolloin imeytystä varten tarvittavat ratkaisut on mahdollista suunnitella keskitetysti, maiseman ja luonnon kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Jäteveden käsittelystä aiheutuvaan mahdollisen imeytyskentän rakentamiseen tulisi varautua käyttösuunnitelmassa.

Muilla osa-alueilla vesihuollon järjestämisestä kiinteistökohtaisesti ei aiheutune ongelmia.

Rantayleiskaavassa on lähdetty oletuksesta, ettei ranta-alueelle rakenneta uusia sähkölinjoja olevien tai jo suunniteltujen lisäksi. Alueiden tarvitsemaa sähköä on nykyisin mahdollista saada esimerkiksi aurinkopaneelin välityksellä. Sähkölinjattomia osa-alueita ovat Virpiniemi-Keskinien, Pohjoisranta, osa Hiidenniemi-Potinlahtea, Santosen pohjoisranta, Iso Härkäsäikkä, sekä Maasyvänlahti-Isomatala. Peitteisellä alueella aurinkopaneelin sijoittaminen loma-asunnon yhteyteen ei ole maisemallinen ongelma. Maisemalliseksi ongelmaksi aurinkopaneeli voi kuitenkin muodostua tiheästi rakennetuilla alueilla, joissa rakennukset ovat pieniä ja niiden rakentamistavassa on pyritty yhtenäisyyteen. Tällaisella alueella suuren aurinkopaneelin sijoittaminen rakennuksen katolle tai seinustalle saattaa aiheuttaa maisemallisen ongelman.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET SUOJELUKOhteiden SÄILYMISEEN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Alueella olevat kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset on otettu huomioon rantayleiskaavassa ja ne voivat säilyä alueella edelleenkin.
2. Virpiniemi-Keskinien	Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset on otettu huomioon rantayleiskaavassa ja ne voivat säilyä alueella edelleenkin.
3. Pohjoisranta	Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset on otettu huomioon rantayleiskaavassa ja ne voivat säilyä alueella edelleenkin.
4. Hiidenniemi-Potinlahti	Alueella ei ole suojelukohteita.
5. Santosen pohjoisranta	Alueella ei ole suojelukohteita.
6. Santosen eteläranta	Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset on otettu huomioon rantayleiskaavassa ja ne voivat säilyä alueella edelleenkin.
6 b. Sysiperä	Alueella ei ole suojelukohteita.
7. Kyrönperä	Alueella ei ole suojelukohteita.

8. Lahdenperä	Alueella ei ole suojelukohteita.
8b. Ulkokarvo	Alueen merkittävin suojelukohde on Petsamon laituri, joka on aikaisempina vuosikymmeninä ollut merkittävä satamapaikka. Alue on rantayleiskaavassa venesatamana. Sataman kunnostuksessa tulisi pyrkiä säilyttämään sataman rakenteista ainakin satamaan johtava tie sellaisena kuin se nykyisin on nähtävissä.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Alueella ei ole suojelukohteita.
10. Isohärkäsaikka	Rantayleiskaavassa on otettu huomioon alueella olevat kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset.
11. Maasyväniemi-Isomatala	Rantayleiskaavassa on otettu huomioon Rautaleton kulttuurihistoriallisesti arvokas kalastajakylä ja lintuvesialue. Osa-alueelle ei tule uutta rakentamista, mistä johtuen suojelukohteiden ympäristössä ei ole odotettavissa muutoksia.
12. Riveinnokka	Alueella ei ole suojelukohteita.
13. Viinikanlahti	Alueella ei ole suojelukohteita.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pölläniemi-Itänenä	Alueella on yksi kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, joka on otettu huomioon rantayleiskaavassa.
16. Sunikari	Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät kalastajakylät on otettu huomioon rantayleiskaavassa. Rantakaavojen uusista rakennuspaikoista osa sijoittuu välittömästi vanhojen kalastajakyläiden läheisyyteen ja näiden rakennuspaikkojen rakentamisavalla on erityisen suuri vaikutus kalastajakylän ympäristön muutoksiin. Perinteisen rakentamistavan mukaisesti rakennettu rakennus soveltuu ympäristöön parhaiten. Massaltaan ja ulkoasultaan perinteisestä kalastajamajasta poikkeavat rakennukset sen sijaan heikentävät alueen maisemakuvaa huomattavasti.
17. Kunninperä	Alueella ei ole suojelukohteita.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät kalastajakylät on otettu huomioon rantayleiskaavassa ja ne voivat säilyä alueella edelleenkin.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
Saaret	Alueella ei ole inventoituja suojelukohteita.

Yhteenveto vaikutuksista suojelukohteisiin

Rantayleiskaavassa on esitetty suojelukohteena kaikki ne kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset ja kalastajakylät, jotka ovat tulleet esiin alueelle suoritettussa rakennuskannan inventoinnissa. Rantayleiskaavassa esitetyn merkinnän perusteella on mahdollista tapauskohtaisesti pohtia sekä yksityiskohtaisen

suunnittelun että rakennusluvan myöntämisen yhteydessä, mitkä toimenpiteet ovat parhaita kyseisen kohteen säilymisen kannalta.

Ulkokarvossa oleva Petsamon laituri on kohde, jolla työn aikana on todettu olevan paikallishistoriallista arvoa. Laituri on aiempina vuosikymmeninä ollut merkittävä satamapaikka. Alue on rantayleiskaavassa venesatamana. Sataman kunnostuksessa tulisi pyrkiä säilyttämään sataman rakenteista ainakin satamaan johtava tie sellaisena kuin se on nykyisin nähtävissä.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN JA ALUERAKENTEeseen
1. Marjaniemi-Kengänperä	Marjaniemen alueen lisärakentaminen hajauttaa yhdyskuntarakennetta. Jos alueelle saavutaan vesitse, alueen käyttäjät eivät välttämättä käy lainkaan kyläkeskuksessa. Alue on vanhastaan ollut keskeinen paikka hailuotolaisten elämässä ja tästä näkökulmasta alueen kehittäminen tukee perinteistä aluerakennetta. Rakentaminen sopeutuu ympäristöön parhaiten, jos se toteutetaan kalastajakylämaisesti suuria rakennuksia välttäen.
2. Virpiniemi-Keskiniepi	Alueen rakentaminen hajauttaa jonkin verran kunnan aluerakennetta, tosin rakentamisen merkitys ei ole kovin suuri, koska uusi rakentaminen on kalamajarakentamista. Uudet kalastajakylät on sijoitettu olevien rakennusryhmien kanssa samaan ryhmään, joten osa-alueen nykyinen rakenne ei muutu rantayleiskaavan toteuduttua oleellisesti nykyisestä rakenteesta.
3. Pohjoisranta	Koska alueen rakentaminen on vähäistä ei sillä ole suurta merkitystä kunnan aluerakenteen kannalta. Rantayleiskaavassa uudet rakennuspaikat on sijoitettu olevien rakennusryhmien kanssa melko lailla samaan ryhmään, jolloin alueen rakenteessa on vain vähäisiä muutoksia. Rantayleiskaavassa oleva uusi kalastajakylä laajentaa Hietaniemen rakennettua aluetta nykyisestä. Ratkaisu on kuitenkin parempi kuin rakennuspaikkojen sijoittaminen tilakohteisesti.
4. Hiideniemi-Potinlahti	Osa-alueen vähäisellä rakentamisella ei ole vaikutusta kuntarakenteeseen. Osa-alueen rakenne puolestaan hajautuu vaikka rakentaminen onkin vähäistä.
5. Santosen pohjoisranta	Uusien loma-asuntojen rakentaminen ranta-alueelle hajauttaa jonkin verran kunnan aluerakennetta. Osa-alueen rakenne sen sijaan hajautuu nykyisestä uuden rakentamisen myötä.
6. Santosen eteläranta	Alueella on Vasken kylä, jossa on perinteisesti ollut vakituista asumista. Alueelle tulevat uudet rakennukset ovat pääosin loma-asuntoja, joiden rakentamista tulisi valita vanhan rakennusperinteen mukaiseksi. Koska osa-alue sijaitsee lähellä Hailuoto-Kempele maantietä, lähellä tietä sijaitsevien rakennuspaikkojen rakentamiseen ja ympäristön käsitteilyyn tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Osa-alueen runsas rakentaminen hajauttaa Hailuodon aluerakennetta varsinkin, jos loma-asunnot ajan myötä muuttuvat ympärivuotiseen käyttöön.

6 b. Sysiperä	Koska alue sijaitsee lähellä Hailuoto-Kempele maantietä, saattaa alueen loma-asutuksen muuttamiseen vakituisiksi asunnoiksi olla erityisiä paineita. Jos näin käy, rakentaminen hajauttaa Hailuodon yhdyskuntarakennetta.
7. Kyrönperä	Osa-alueen rakentaminen tukee Ojakylänlahden kyläasutusta. Toisaalta uusi rakentaminen hajauttaa jonkin verran osa-alueen nykyistä rakennetta.
8. Lahdenperä	Osa-alueen rakentaminen liittyy Ojakylänlahden ja Ulkokarvon asutukseen.
8b. Ulkokarvo	Uudet loma-asunnot eivät vaikuta kunnan aluerakenteeseen eikä juuri osa-alueenkaan rakenteeseen, koska uutta rakentamista on vain vähän.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Osa-alueella on vain vähän olevia rakennuksia, joten alueen rakenne muuttuu huomattavasti nykyisestä.
10. Isohärkäsaikka	Rantakaavan toteutumisen myötä alueen rakenteellinen painopiste siirtyy osa-alueen pohjoisosaan.
11. Maasyvänlahti-Isomatala	Koska alueelle ei rakenneta uusia rakennuksia, rantayleiskaavan toteutuminen ei vaikuta rakennettuun ympäristöön tai aluerakenteeseen.
12. Riveinnokka	Alueen rakentaminen keskittyy suurelta osin olevien loma-asuntojen yhteyteen, joten alueen rakenne ei muutu suuresti uusien kalastajakyläiden rakentamisen myötä.
13. Viinikanlahti	Rantayleiskaavan toteutuminen ei ole ongelma rakennetun ympäristön tai aluerakenteen kannalta.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheudu muutoksia nykytilanteeseen.
15. Pöllänlahti-Itänenä	Pöllän rakennuskaava-alueen rakentaminen hajauttaa jonkin verran keskustan aluerakennetta.
16. Sunikari	Alue on perinteisesti ollut rakennettu, joten vaikutukset kunnan aluerakenteeseen jäävät vähäiseksi. Lisärakentaminen levittää osa-alueen rakentamista nykyistä laajemmalle alueelle.
17. Kunninperä	Alueen rantakaavojen vahvistaminen merkitsee rakentamattoman ranta-alueen muuttumista tiheään rakennetuksi ranta-alueeksi.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Alueen rakentaminen hajauttaa jonkin verran kunnan aluerakennetta, tosin muutos koetaan vähäisenä, koska alueella on perinteisesti ollut kalastajakylä. Osa-alueen aluerakenteeseen ei tule suuria muutoksia, koska uudet kalastajakylät sijoittuvat olevien loma-asuntojen yhteyteen.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutosta nykytilanteeseen.
Saaret	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutosta nykytilanteeseen.

Yhteenvedo vaikutuksista rakennettuun ympäristöön ja aluerakenteeseen

Rantayleiskaava-alueen rakentaminen lisääntyy nykyisestä noin 450 loma-asunnolla (luku ei sisällä rannalle sijoittuvien Marjaniemen osayleiskaavan eikä Marjaniemen ja Pöllän rakennuskaavan uusia rakennuspaikkoja). Uusista loma-asunnoista valtaosa sijoittuu saaren länsiosan ranta-alueelle ja näin ollen liikenne saaren maantiellä lisääntyy koko saaren alueella ainakin siinä tapauksessa, että kulku rakennuspaikoille tapahtuu pääasiassa autoilla kuten tänä päivänäkin. Loma-asutuksen lisääntyminen lisää myös lautan liikennettä. Nykyisin liikennöivän kahden lautan kapasiteetti ei riitä Oulun tiepiirin arvion mukaan nyky määrää suuremman viikonloppuliikenteen sujuvaan järjestämiseen.

Yhdyskuntarakenteen kannalta ajatellen kaikki rantarakentaminen hajauttaa Hailuodon nykyistä yhdyskuntarakennetta. Nykyinen yhdyskuntarakennehan muodostuu tiiviistä saaren keskelle sijoittuvasta kylästä, jonne palvelut myös sijoittuvat. Kylärakenne jatkuu nauhamaisesti kohti Ojakylää sekä Potinlahtea. Vanhaa kylää on myös Santosessa, jossa tällä hetkellä ei kuitenkaan ole julkisia eikä yksityisiä palveluja. Marjaniemeen osayleiskaavassa suunniteltu vakinainen asuminen lisää Marjaniemen palvelujen tarvetta. Uusien palvelujen järjestäminen on tarpeellista asukkaiden ja matkailijoiden kannalta, mutta palvelujen lisääntyminen heikentää keskustan palvelujen vetovoimaisuutta.

Yhdyskuntarakenteen kannalta ne ranta-alueet, joille on kuljettava nykyisen kylän läpi, voivat tukea yhdyskuntarakennetta siinä tapauksessa, että loma-asukkaat käyttävät keskustan kauppapalveluja. Myös muiden osa-alueiden loma-asukkaat saattavat käyttää kylän palveluja, tosin kylässä asioinnin todennäköisyys näillä alueilla viikonloppuloman aikana on epätodennäköisempää kuin edellä mainituilla alueilla.

Rantarakentaminen hajauttaa yhdyskuntarakennetta myös silloin, kun ranta-alueelle sijoittuu uusia vakinaisia asuntoja. Rantayleiskaavassa joitakin uusia vakinaisen asumisen rakennuspaikkoja on esitetty Santosen etelärannalle. Toinen uusien vakinaisten asuntojen ryhmä muodostuu niistä nykyisin loma-asuntokäytössä olevista entisistä asuinrakennuksista, jotka rantayleiskaavassa osoitetaan vakinaisen asumisen rakennuspaikkoina. Tällaisia rakennuspaikkoja on joitakin Santosen etelärannalla, Lahdenperässä sekä Ulkokarvossa. Näiden rakennuspaikkojen yhdyskuntarakennetta hajauttava vaikutus on suurempi kuin rannalle sijoittuvien loma-asuntojen rakennuspaikkojen, koska vakinainen asuinpaikka tuo kunnalle koulukuljetukseen, vanhusten huoltoon, tien auraamiseen ja vesihuollon järjestämiseen liittyviä velvoitteita.

Osa-aluekohtaisesti rantayleiskaava (tai yksityiskohtaiset kaavat) muuttaa alueen rakennetta suurestikin niillä alueilla, jossa rakentaminen ennen rantayleiskaavaa on ollut kovin vähäistä (nykyiset olevat rakennuspaikat on esitetty ruskealla värillä 1:25 000 rantayleiskaavakartassa). Uudet rakennuspaikat muodostavat paikoittain lähes yhtenäisen nauhan useammille ranta-alueille. Kokonaan vapaana rakentamista säilyvät lintuvesialueet, tosin niidenkin tausta-alueelle syntyy uusia loma-asutusrykelmiä. Myös Pohjoisrannan järvien ranta-alueet ja Kirkkosalmen osa-alue jäävät kokonaan vapaa-alueeksi. Rantojen-suojelualueella rakentamisesta vapaana säilyvät pääosin ne alueet, jotka tälläkin hetkellä ovat rakentamisesta vapaana, koska uudet kalastajakylät sijoittuvat vanhojen rakennusten läheisyyteen.

6.3.3. Sosiaaliset vaikutukset

Sosiaalisia vaikutuksia arvioidaan tässä sen perusteella, miten rantayleiskaavan toteutuminen vaikuttaa

- elämäntapaan
- yleiseen virkistyskäyttöön ja matkailuun

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET ELÄMÄNTAPAAN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Marjaniemi mielletään yleiseksi alueeksi sataman, majakan ja kalastajakylän takia. Osa-alueelle suunnitellun vakituisen asumisen toteutuminen saattaa muuttaa alueen luonnetta yksityisempään suuntaan. Uusien vakituisten asuntojen sijoittaminen alueelle saattaa tuoda osa-alueelle Hailuodon ulkopuolelta tulevia asukkaita. Uudet asukkaat voivat virkistää saaren harrastustoimintaa ja tuoda uusia erilaisia näkemyksiä saaren kehittämisestä ja näin vaikuttaa myönteisesti saaren elämään.
2. Virpiniemi-Keskiniepi	Uusien kalamajojen rakentaminen lienee ongelmallisinta alueella jo olevien loma-asuntojen omistajien mielestä. Niiden loma-asukkaiden, joiden rakennuspaikan välittömään läheisyyteen uudet kalastajakylät sijoittuvat, lomaympäristö muuttuu suuresti. Uusia rakennuspaikkoja on hankalaa toteuttaa nykyisen maanomistusolojen vallitessa, mikä on ongelmallista rakennusoikeuteen oikeutettujen tilojen omistajien kannalta. Asiaan voidaan vaikuttaa tilusjärjestelyin.
3. Pohjoisranta	Uusien rakennuspaikkojen rakentaminen lienee ongelmallisinta alueella jo olevien loma-asuntojen omistajien mielestä. Niiden loma-asukkaiden, joiden rakennuspaikan välittömään läheisyyteen uudet rakennuspaikat sijoittuvat, lomaympäristö muuttuu suuresti. Uusia rakennuspaikkoja on hankalaa toteuttaa nykyisen maanomistusolojen vallitessa, mikä on ongelmallista rakennusoikeuteen oikeutettujen tilojen omistajien kannalta. Asiaan voidaan vaikuttaa tilusjärjestelyin.
4. Hiidenniemi-Potilahti	Loma-asukkaiden lisääntyminen ranta-alueella saattaa vaikuttaa myönteisesti saaren virkistystoimintaan ja mielipiteiden vaihtoon.
5. Santosen pohjoisranta	Loma-asukkaiden lisääntyminen ranta-alueella saattaa vaikuttaa myönteisesti saaren virkistystoimintaan ja mielipiteiden vaihtoon.
6. Santosen eteläranta	Loma-asukkaiden lisääntyminen voi vaikuttaa myönteisesti kunnan virkistystoimintaan. Uusien vakituisten asuntojen lisääntyminen saattaa lisätä alueen kunnallisten palvelujen tarvetta. Uusien tuulivoimaloiden rakentaminen saatetaan kokea alueen loma-asukkaiden ympäristöä heikentävänä.
6 b. Sysipera	Alueen rakentamisella ei liene suuria sosiaalisia vai-

	kutuksia rakentamisen vähäisen määrän vuoksi.
7. Kyrönperä	Lisärakentaminen saattaa vaikuttaa virkistävästi Ojakylän vakituisten asukkaiden elämään.
8. Lahdenperä	Lisärakentaminen saattaa vaikuttaa virkistävästi Ojakylän vakituisten asukkaiden elämään.
8b. Ulkokarvo	Petsamon laiturin kunnostaminen lisää vierasveneilijöiden käyntejä keskustassa, millä puolestaan on merkitystä keskusta toimintojen elinvoimaisuuden kannalta.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Koska alueella on vain vähän olevia loma-asuntoja, muuttuu alueen luonne rakentamisen myötä huomattavasti. Muutos tuntuu erityisesti olevien loma-asukkaiden rantaelämässä. Alueelle ajetaan Ulkokarvon tietä ja se merkitsee lisääntyvää liikennettä tiellä ja vaikuttaa ennen muuta Ulkokarvon tien varren asukkaiden viihtyisyyteen.
10. Isohärkäsaikka	Koska alueella on vain vähän olevia loma-asuntoja, muuttuu alueen luonne rakentamisen myötä huomattavasti. Muutos tuntuu erityisesti olevien loma-asukkaiden rantaelämässä. Alueelle ajetaan Ulkokarvon tietä ja se merkitsee lisääntyvää liikennettä tiellä ja vaikuttaa ennen muuta Ulkokarvon tien varren asukkaiden viihtyisyyteen.
11. Maasyvänsaari-Isomatala	Alueen osoittaminen lintuvesialueena saattaa aiheuttaa ristiriitaa suojeluun myönteisesti suhtautuvien ja alueen maanomistajien tai siellä perinteisesti metsästäneiden välille.
12. Riveinnokka	Alueen rakentamisen myötä ajoneuvoliikenne keskustasta Syökariin johtavalla tiellä kasvaa. Tien varrella ei juurikaan ole asuinrakennuksia, joten liikenteen kasvusta ei aiheutune ongelmia.
13. Viinikanlahti	Alueen osoittaminen lintuvesialueena saattaa aiheuttaa ristiriitaa suojeluun myönteisesti suhtautuvien ja alueen maanomistajien tai siellä perinteisesti metsästäneiden välille.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaava ei tuo muutoksia alueen nykytilanteeseen.
15. Pöllänlahti-Itänenä	Pöllän rakentaminen lisää liikennettä keskustasta alueelle tulevalle tiellä, mikä lisää pölyä tien varrella olevien asuinrakennusten ympäristössä. Jos lentoliikenne lisääntyy nykyisestä, Pöllän rakennuskaava-alueen rakennuspaikkojen elinolot heikenevät nykytilanteeseen verrattuna.
16. Sunikari	Nykyiset kalastajakylät sijoittuvat jakokunnan maalle. Uudet rakennuspaikat sijoittuvat yksityisten maalle, mikä koetaan maanomistajien tasapuolisuutta kohteluna.
17. Kunninperä	Loma-asukkaiden lisääntyminen ranta-alueella saattaa vaikuttaa myönteisesti saaren virkistystoimintaan.

	Osa-alueelle tulee runsaasti uusia rakennuspaikkoja, mikä lisää liikennettä Hailuoto-Kempele maantiellä sekä keskustasta alueelle johtavalla tiellä. Lisääntyvä liikenne heikentää liikenneturvallisuutta sekä lisää pölyä ja melua, mistä saattaa aiheuttaa kielteistä suhtautumista yleensä saaren loma-asukkaita kohtaan.
18a. Pajupera-Matikanniemi	Loma-asukkaiden lisääntyminen ranta-alueella saattaa vaikuttaa myönteisesti saaren virkistystoimintaan. Osa-alueelle tulee runsaasti uusia kalamajoja, mikä lisää liikennettä Hailuoto-Kempele maantiellä sekä keskustasta alueelle johtavalla tiellä. Lisääntyvä liikenne heikentää liikenneturvallisuutta sekä lisää pölyä ja melua, mistä saattaa aiheuttaa kielteistä suhtautumista saaren loma-asukkaisiin yleensä.
18b. Pajupera-Matikanniemi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna
Saaret	Pikku-Hoikan nykyiset asukkaat kokevat rantayleiskaavan epäoikeudenmukaisena, koska rantayleiskaava ei mahdollista nykyisen kalamajojen säilymistä.

Yhteenveto vaikutuksista elämäntapaan

Ranta-alueen lisääntyvä loma-asuminen vaikuttaa toisten hailuotolaisten mielestä virkistävästi saaren elämänmenoon, koska loma-asukkaiden osallistuminen hailuotolaiseen elämänmenoon tuo uusia ja virkistäviä ajatuksia. Toisten hailuotolaisten mielestä ranta-alueen loma-asukkaat eivät vaikuta hailuotolaiseen elämänmenoon, koska loma-asunnot sijoittuvat ranta-alueelle, jonne hailuotolaisilla vain harvoin on asiaa.

Asumisen lisääminen ranta-alueelle poikkeaa perinteisestä hailuotolaisesta asumisen tavasta, jossa asuminen keskittyy kylään. Loma-asuntojen käyttäminen lomailuun on perinteiselle hailuotolaiselle elämäntavalle vierasta, sillä kalamajojen rakentaminen on liittynyt kalastuselinkeinoon tarpeisiin ja kalamajoissa yöpyminen on ollut vain tilapäistä. Uuden, ei maatalouspainotteisen, elämäntavan myötä myös Hailuodon ranta-alueille on tullut uudenlaista merkitystä. Ranta-alueiden paremmuus riippuu nykyisin niiden soveltuvuudesta loma-asunnon rakentamiseen ja näin ollen ranta-alueiden omistukselle on tullut entisestä poikkeava merkitys. Ranta-alueelle rakentaminen on tullut tavanomaiseksi ja elämäntavan muuttuminen työpainotteisesta lomakeskeisemmäksi, on tullut entistä hyväksyttäväksi tavaksi elää. Tämä vaikuttaa perinteisen hailuotolaisen kyläkeskeisen elämäntavan muuttumiseen 'yleissuomalaiseksi' ja muuttaa näin ollen ajan myötä myös perinteistä hailuotolaista kyläkuvaa.

Loma-asukkaiden lisääntyminen lisää liikennettä maantiellä ja lautalla. Lisääntyvä liikenne lisää melua ja pölyä maantien lähialueilla ja saattaa näin ollen lisätä saarelaisten kielteistä suhtautumista loma-asukkaisiin ja matkailijoihin. Lisääntyvä liikenne heikentää myös kevytliikenteen liikkumismahdollisuuksia maantiellä ja lisää tarvetta kevytliikenneväylän jatkamiseksi koko saaren alueelle. Lautan lisääntyvä liikenne ei ole ongelma saarelaisten kannalta, koska heillä on etuoikeus lautalle. Matkailijoiden kannalta lautan lisääntyvä liikenne kasvattaa kui-

tenkin odotusaikoja ja saattaa näin ollen vähentää saarelle matkustamisen halukkuutta.

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET YLEISEEN VIRKISTYSKÄYTTÖÖN JA MATKAILUUN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Alueen virkistys- ja matkailun kannalta tärkeää Marjaniemen satamaa ja sen lähialuetta on mahdollista kehittää rantayleiskaavan toteuduttua siten, että se parantaa alueen matkailu- ja virkistyspalveluja. Yleinen uimaranta mahdollistaa rannan käytön jatkossakin.
2. Virpiniemi-Keskinieniemi	Alueelle ei ole nykyisin erityisiä yleisen virkistyskäytön paineita. Yleinen virkistyskäyttö voi lisääntyä ajan oloon, koska alue on helppokulkuista ja se on helposti saavutettavissa Marjaniemen alueelta, jota kehitetään matkailualueena.
3. Pohjoisranta	Alueella ei ole nykyisin yleisen virkistyskäytön paineita. Jos ihmisten luontoa kohtaan tuntema kiinnostus kasvaa, alueeseen saattaa kohdistua nykyistä enemmän mielenkiintoa alueen poikkeuksellisen runsaiden luontoarvojen vuoksi. Hietaniemen kalastajakylän yhteyteen osoitettu venevalkama on tarpeellinen alueen loma-asukkaille sekä kalastajille.
4. Hiideniemi-Potinlahti	Alueen virkistyskäyttö kohdistuu nykyisin Potinlahden satamaan. Luontotietoisuuden kasvun myötä lintuvesialueelle saattaa kohdistua kiinnostusta nykyistä enemmän. Rantayleiskaavassa suunniteltu lintutorni tai nuotiopaikka palvelevat näitä liikkuja.
5. Santosen pohjoisranta	Alueelle ei ole odotettavissa yleisen virkistyskäytön paineita.
6. Santosen eteläranta	Osa-alueella ei nykyisin ole erityisiä yleisen virkistyskäytön paineita. Alueen rakentamisen myötä veneilijöiden ja uimareiden määrä lisääntyy.
6 b. Sysiperä	Alue ei ole merkittävä yleisen virkistyskäytön kannalta.
7. Kyrönperä	Alue ei ole erityisen kiinnostava yleisen virkistyskäytön kannalta.
8. Lahdenperä	Yleisen virkistyskäytön kannalta mielenkiintoisin kohde osa-alueella on lintuvesialue.
8b. Ulkokarvo	Petsamon laituri on lähellä Ojakylää, mistä johtuen sataman kunnostuksella on merkitystä nimenomaan osa-alueen vakituksille asukkaille.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Alueella ei ole erityistä arvoa yleisen virkistyskäytön kannalta.
10. Isohärkäsaikka	Alueella ei ole erityistä merkitystä yleisen virkistyskäytön kannalta.
11. Maasyvänsaari-Isomatala	Osa-alue on kiinnostava lintumatkailijoiden kannalta. Alueen ulkopuolelle on osoitettu uusia pysäköintialueita, joiden rakentaminen edesauttaa lintualueelle tulevien pääsyä alueelle. Ulkoilureitti ja lintu-

	tornit helpottavat alueen käyttämistä virkistykseen ja kanavoivat liikkumista tälle reitille.
12. Riveinnokka	Alueella ei ole erityisiä yleisen virkistyskäytön kannalta merkittäviä kohteita.
13. Viinikanlahti	Osa-alue on kiinnostava lintumatkailijoiden kannalta. Alueen ulkopuolelle on osoitettu pysäköintialue, jonka rakentaminen helpottaa lintuvesialueelle pääsyä. Ulkoilureitti ja lintutorni helpottavat alueen käyttämistä virkistykseen. Ulkoilureitin viitoittaminen ja huonojen paikkojen parantaminen pitkospuin kanavoi liikkumista tälle reitille.
14. Kirkkosalmi	Osa-alue on kiinnostava lintumatkailijoiden kannalta. Alueen ulkopuolelle on osoitettu pysäköintialue, jonka rakentaminen helpottaa lintuvesialueelle pääsyä. Ulkoilureitti ja lintutorni helpottavat alueen käyttämistä virkistykseen. Ulkoilureitin viitoittaminen ja huonojen paikkojen parantaminen pitkospuin kanavoi liikkumista tälle reitille.
15. Pöllänlahti-Itäenä	Lintuvesialueella on lähinnä kylää oleva hyvä uima- paikka ja venesatama, joita kyläläiset haluavat käyttää uimapaikkana ja satamana yhä edelleenkin. Muita yleisen virkistyskäytön kannalta kiinnostavia ovat lintuvesialueet, joista lintumatkailijat ja metsästäjät ovat kiinnostuneita.
16. Sunikari	Sunikari on melko hyvin saavutettavissa keskustasta, mistä johtuen alueella käydään jonkin verran uimassa. Alueen satama on tulevaisuudessakin lähinnä kalastajien käytössä.
17. Kunninperä	Alue ei ole erityisen kiinnostava yleisen virkistyskäytön kannalta.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Alueen erityinen luonnonympäristö on kiinnostava yleisen virkistyskäytön kannalta. Alueelle on esitetty rantayleiskaavassa joitakin ulkoilureittejä, jotka voivat palvella alueeseen tutustuvia virkistäytyjiä.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaava ei tuo muutosta alueen nykytilanteeseen.
Saaret	Rantayleiskaava mahdollistaa saarten käytön virkistykseen kuten tähänkin asti.

Yhteenveto vaikutuksista yleiseen virkistyskäyttöön ja matkailuun

Hailuotolaiset eivät ole työn aikana esittäneet erityisiä yleiseen virkistyskäyttöön liittyviä vaatimuksia, koska ranta-alue on perinteisesti ollut jakokunnan omistuksessa ja se on mahdollistanut vapaan liikkumisen alueella. Tärkeimpänä on pidetty nykyisten hyväksi havaittujen uimapaikkojen säilymistä ja kulkukelpoisiksi havaittujen venevalkamien säilyttämistä ja uusien saamista jo aiemmin sovituille paikoille. Hailuotolaisten mielestä on myös tärkeää säilyttää ranta-alueella metsästysmahdollisuus.

Rantayleiskaavan uimaranta- ja venevalkamavaraukset mahdollistavat uimisen ja veneilyn jatkossakin. Ranta-alueella liikkuminen on mahdollista kuten tähänkin asti, sillä vain poikkeustapauksessa rakennuspaikka ulottuu rantaan. Rakentamisen määrä ranta-alueella kuitenkin kasvaa nykyisestä, mistä johtuen

liikkuminen ranta-alueella saa tulevaisuudessa uuden luonteen. Ranta-alueella on lähes kaikkialla lähietäisyydellä uusia loma-asuntoja, joiden läheisyys on otettava huomioon nykyistä useammin ranta-alueella metsästettäessä.

Hailuodon nykyinen tuotantorakenne perustuu alkutuotantoon (maatalous 3/4 ja kalastus 1/4) sekä palveluihin. Kunnassa tavoitellaan elinkeinorakenteen monipuolistamista ja matkailua pidetään yhtenä mahdollisena uutena työpaikkoja tarjoavana elinkeinona. Myös Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategiassa Hailuodolla on tärkeä asema alueen matkailun kehittämisessä. Hailuotoa toivotaan kehitettävän porttina merelle. Hailuotolaisista 90 % suhtautuu Hailuotoon suuntautuvaan matkailuun myönteisesti.

Matkailun kannalta tärkeimmän alueen, Marjaniemen, maankäyttöä täsmennetään Marjaniemen osayleiskaavassa ja rakennuskaavassa. Rantayleiskaavassa on ranta-alueelle esitetty ulkoilureitti, jota pitkin voi kiertää koko saaren. Reitin varrella on tutustumiskohteita, jotka vaihtelevat nuotiopaikasta, lintutornista ja erikoisesta luonnon nähtävyyksistä kulttuurihistoriallisiin kalastajakyliin. Reitti parantaa mahdollisuuksia laajentaa Hailuodon nykyistä matkailutarjontaa luontomatkailun suuntaan.

Uusien rakennuspaikkojen rakentaminen lienee ongelmallisinta alueella jo olevien loma-asunnon omistajien mielestä. Niiden loma-asukkaiden, joiden rakennuspaikan välittömään läheisyyteen uudet rakennuspaikat sijoittuvat, lomaympäristö muuttuu uuden rakentamisen johdosta.

Kirkkosalmen lintutorni

Rantojensuojelualueella uusia rakennuspaikkoja on hankala toteuttaa nykyisen maanomistusolojen vallitessa, mikä on ongelmallista rakennusoikeuteen oikeutettujen tilojen omistajien kannalta. Asiaan voidaan vaikuttaa tilusjärjestelyin. Rantojensuojelualueelle muussa yhteydessä esitetty uusjako ei ole saanut kaikkien haituotolaisten kannatusta, mistä johtuen rantayleiskaavassa esitetty uusiin kalastajakyliin perustuva rantayleiskaavaratkaisu ei välttämättä saa varaukse- tonta hyväksyntää kaikkien rakennusoikeutta saaneiden keskuudessa.

Suojelualueiden osoittaminen rantayleiskaavassa saattaa aiheuttaa ristiriitaa suojeluun myönteisesti suhtautuvien ja alueen maanomistajien tai siellä perinteisesti metsästäneiden välillä.

6.3.4. Taloudelliset vaikutukset

OSA-ALUE	VAIKUTUKSET TALOUTEEN
1. Marjaniemi-Kengänperä	Marjaniemen matkailurakentamisen toteutuminen lisää saaren työpaikkoja arviolta 20-30. Matkailurakentaminen mahdollistaa saaren matkailijamäärien lisääntymisen, mikä vilkastuttaa kunnan kauppatoimintaa. Rakennuskaava-alueen tiestön rakentamisesta aiheutuu kustannuksia kunnalle, samoin vesijohdon, viemärin ja puhdistamon rakentamisesta. Yleisten virkistysalueiden toimintaan liittyvien rakenteiden ja laitteiden rakentamisesta aiheutuu kustannuksia kunnalle samoin kuin päivähoidon, koulukuljetuksista ja kotihoidon palveluista. Asukkaille aiheutuu kustannuksia kuntakeskuksessa asioinnista.
2. Virpiniemi-Keskiniepi	Matkailun kehittyessä alueen läpi kuljetetaan matkailijoita Iso Sunijärvelle ja omatoimiset retkeilijät käyttävät rannan ulkoilureittii. Viimeistään tällöin tiestön ja pysäköintipaikan sekä ulkoilureitin on oltava hyvässä kunnossa, jotta luonnon kuluminen jäisi mahdollisimman vähäiseksi. Tiestön perusparantamisesta saattaa tässä vaiheessa aiheutua kustannuksia matkailuyrittäjille, kunnalle, valtiolle ja kenties myös EU-lle. Tilusjärjestelyn toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia valtiolle.
3. Pohjoisranta	Matkailun kehittyessä Iso Sunijärven nuotiopaikan ja sille johtavan ulkoilureitin rakentaminen tulee ajankohtaiseksi, jotta luonnon kuluminen jäisi mahdollisimman vähäiseksi. Tiestön perusparantamisesta ja nuotiopaikan rakentamisesta saattaa tässä vaiheessa aiheutua kustannuksia matkailuyrittäjille, kunnalle, valtiolle ja EU-lle. Tilusjärjestelyn toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia valtiolle.
4. Hlidenniemi-Potiniähti	Rantayleiskaava-alueen uudesta rakentamisesta aiheutuu kustannuksia ensisijaisesti asukkaille.
5. Santosen pohjoisranta	Ranta-alueen rakentamisen kustannukset jäävät pääosin loma-asukkaiden maksettavaksi.

6. Santosen eteläranta	Alueen runsaan rakentamisen vuoksi saattaa ajan oloon aiheutua tarve yleisen jätevesihuoltojärjestelmän rakentamiseen, mistä aiheutuu kustannuksia ensisijaisesti asukkaille ja kunnalle.
6 b. Sysiperä	Ranta-alueen rakentamisesta aiheutuu kustannuksia ensisijaisesti asukkaille.
7. Kyrönperä	Rantayleiskaava-alueen rakentamisesta aiheutuu kustannuksia ensisijaisesti alueen asukkaille.
8. Lahdenperä	Rantayleiskaava-alueen rakentamisesta aiheutuu kustannuksia ensisijaisesti alueen asukkaille.
8b. Ulkokarvo	Sataman kunnostamisesta ja uimapaikan rakentamisesta aiheutuu kustannuksia kunnalle/valtiolle.
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikka	Rakennuskaava- ja rantayleiskaava-alueen rakentamisesta aiheutuu kustannuksia ensisijaisesti loma-asukkaille.
10. Isohärkäsaikka	rantayleiskaavan toteutumisesta aiheutuu kustannuksia lähinnä loma-asukkaille.
11. Maasyvälahti-Isomatala	Alueen rakenteiden toteuttaminen aiheuttaa kustannuksia valtiolle ja/tai EU-lle.
12. Riveinnokka	Alueen rakentamisesta aiheutuu kustannuksia pääasiassa loma-asukkaille.
13. Viinikanlahti	Ulkoilureittien ja lintutornin rakentamisesta aiheutuu kustannuksia valtiolle ja/tai EU-lle.
14. Kirkkosalmi	Rantayleiskaavan toteutuminen ei aiheuta muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.
15. Pöllänlahti-Itänenä	Rakennuskaava-alueen yhdyskuntatekniikan rakentamisesta aiheutuu kunnalle kustannuksia. Vaki- tuisten asuntojen lisääminen alueelle saattaa aiheuttaa myös lisääntyviä päivähoito, koulukuljetus ja vanhustenhuoltoon liittyviä kustannuksia.
16. Sunikari	Kunnalle/valtiolle aiheutuu kustannuksia sataman ylläpidosta ja uimarannan rakentamisesta. Muusta rakentamisesta aiheutuu kustannuksia pääasiassa loma-asukkaille.
17. Kunninperä	Rantakaavojen toteutuminen lisää pääasiassa loma-asukkaiden kustannuksia.
18a. Pajuperä-Matikanniemi	Tilusjärjestelyn toteuttamisesta aiheutuu kustannuksia valtiolle.
18b. Pajuperä-Matikanniemi	Rantayleiskaavasta ei aiheudu taloudellisia vaikutuksia.
Saaret	Pikku-Hoikan kalamajojen omistajille aiheutuu taloudellisia menetyksiä kalamajojen purkamisesta.

Yhteenveto taloudellisista vaikutuksista

Suurimmat kustannukset syntyvät Marjaniemi-Kengänperän osa-alueelle sijoituvan Marjaniemen osayleis- ja rakennuskaavan toteuttamisesta. Lisääntyvä rakentaminen pakottaa Marjaniemen jäteveden puhdistamon ja vesihuoltover-

7. RANTAYLEISKAAVAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Rantayleiskaavan valmistuttua siitä tiedotetaan yleisesti ja vahvistunut rantayleiskaava lähetetään niille asianosaisille, joiden toimintaan sillä on vaikutusta. Viranomaiset ja kunnan hallintokunnat ottavat rantayleiskaavan huomioon toiminnassaan ja toteuttavat tätä kautta rantayleiskaavaa. Rannan maanomistajien osuus rantayleiskaavan toteuttamisessa on keskeinen, koska ranta-alue on pääosin yksityisten omistuksessa.

Rantayleiskaavassa olevien muiden kuin asumisen rakennuspaikkojen toteuttamiseen tarvitaan kunnan ja muiden viranomaisten aktiivista otetta. Ranta-alueen virkistysalueverkoston toteutuminen edellyttää yksityiskohtaista suunnittelua siitä, miten reitti eri osa-alueilla toteutetaan ja viitoitetaan ja miten rakentaminen rahoitetaan. Reitistön toteutumisella on merkitystä saaren matkailun kehittämisen ja ympäristön säilymisen kannalta. Samoin matkailun kehittämisen kannalta on tärkeää pitää kunnossa ja parantaa satamia ja niiden varustetasoa sekä moottorikelkkareittiä.

Osalla rantayleiskaava-aluetta on vahvistunut tai tekeillä oleva muu kuin rantayleiskaava. Rantayleiskaavatyössä on ollut lähtökohtana, että näiden alueiden maankäyttö ratkaistaan uutta kaavaa laadittaessa tai olevaa muutettaessa rantayleiskaavassa noudatettuja periaatteita käyttäen. Näillä alueilla tulisi rakennusoikeuden määrä perustua rantayleiskaavassa osa-alueelle määriteltyyn alueelliseen mitoituslukuun. Rantayleiskaavaan liittyy myös erittely (raportti 'Tilakohtainen rakennusoikeus'), jossa jokaisen osa-alueen rakennusoikeus on jaettu tilakohtaisesti. Laadittaessa tai uudistettaessa yksityiskohtaista kaavaa, pitäisi rakennusoikeus pyrkiä jakamaan edellä mainitussa raportissa esitetyllä tavalla. Tämän lisäksi yksityiskohtaisissa kaavoissa ei uusia rakennuspaikkoja tulisi osoittaa korkeustason +1,5 metriä (N60) korkeustason alapuolella oleville alueille. Alueille, joilla ympäristö säilytetään (s-1 - s-4) tulisi rakentaminen sijoittaa siten, ettei alueen arvokkaat ominaispiirteet tuhoudu rakentamisen vuoksi. Maisemallisesti merkittävillä alueilla (em-1) yksityiskohtaisessa kaavassa tulisi kiinnittää erityistä huomiota rakennusten sijaintipaikkaan sekä rakennusten sopeutumiseen ympäristöön.

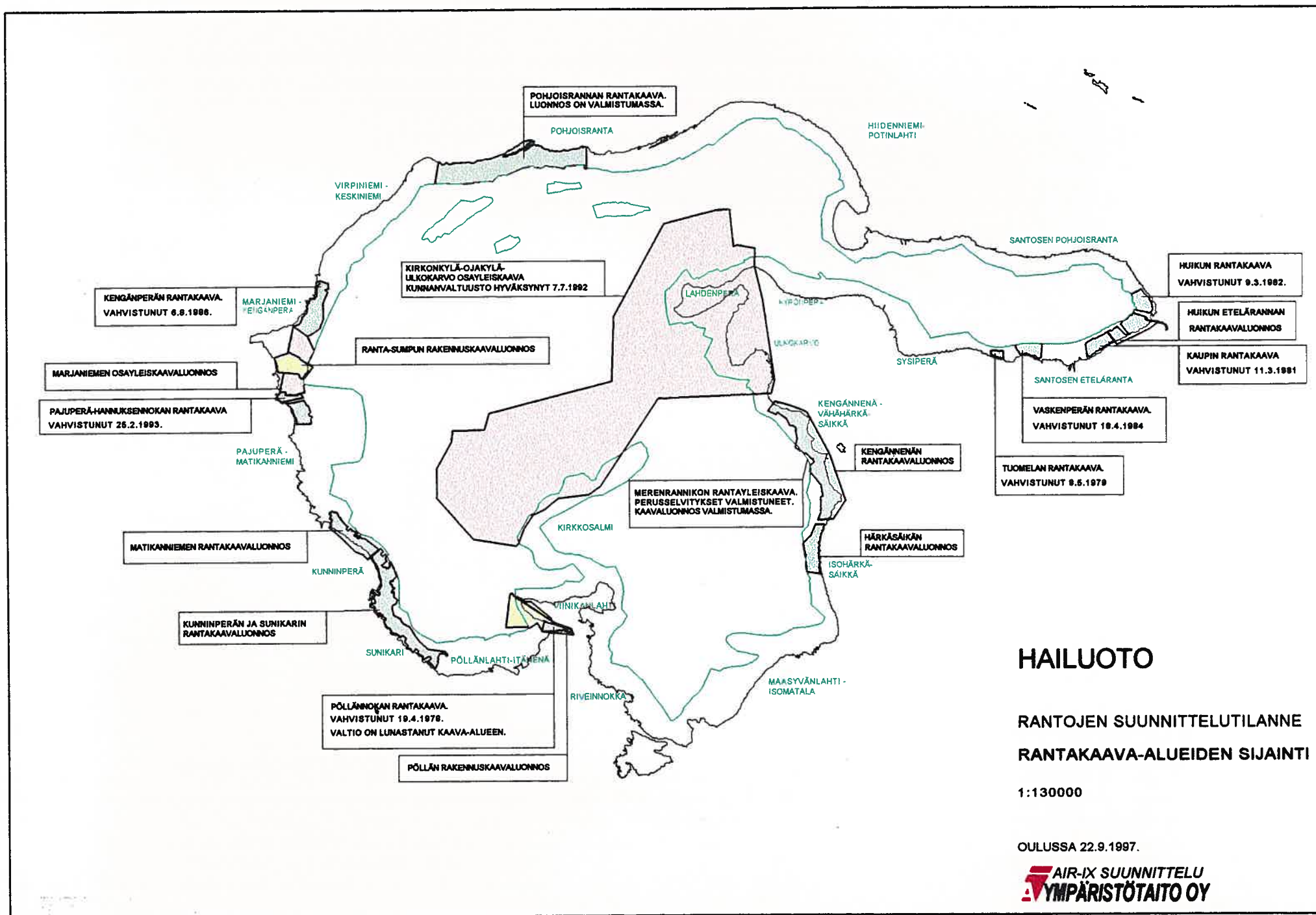
Marjaniemi-Kengänperän alueella, joka on Hailuodon matkailullisesti vetovoimaisinta aluetta tulisi yksityiskohtaisiin kaavoihin liittyä rakentamistapaohjeet, joissa ohjataan rakennusten sijoittamista rakennuspaikalle, rakennusten ulkoasuun liittyviä seikkoja sekä pihatoimintojen järjestämistä.

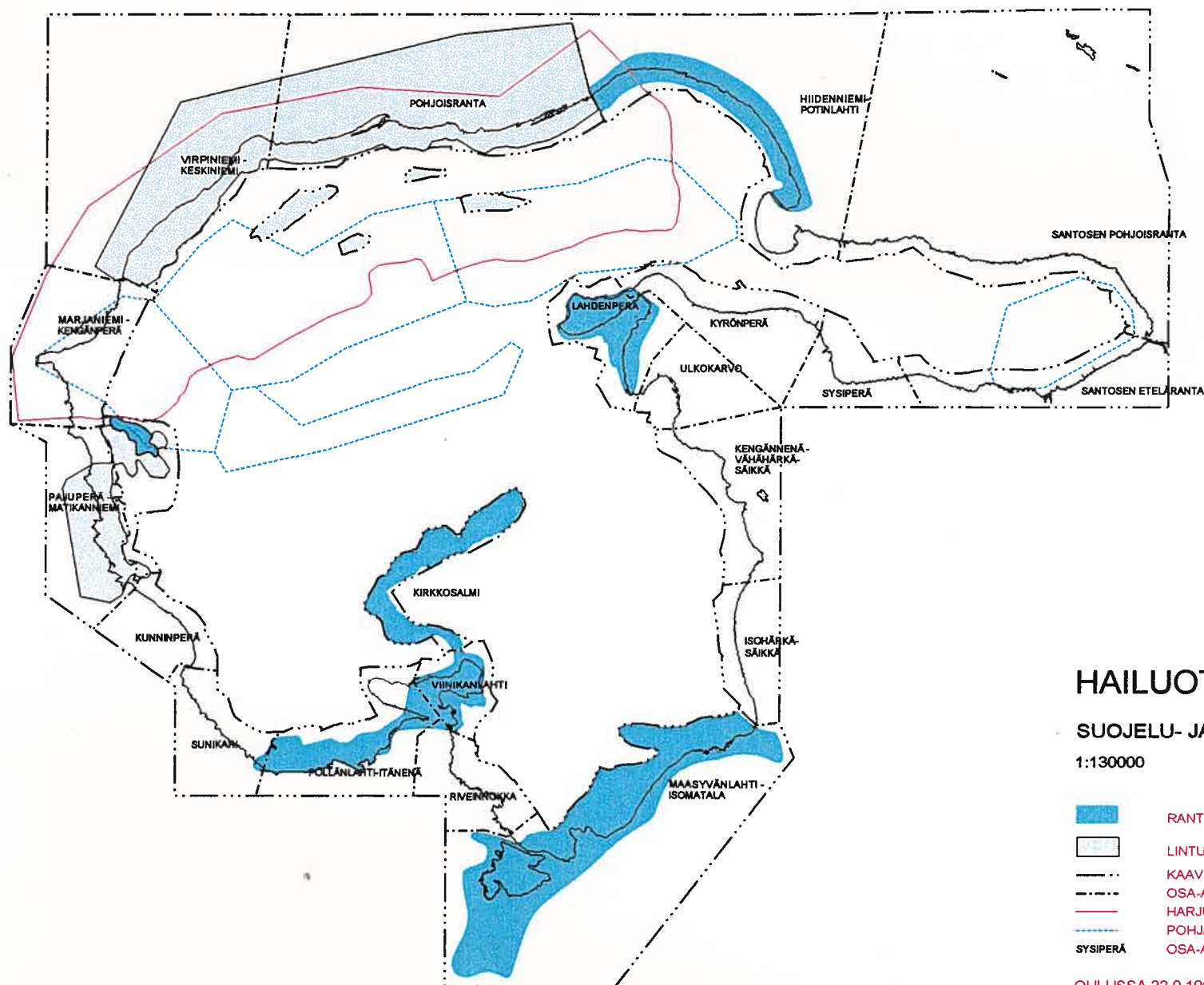
Uusiin kalastajakyliin on laadittava käyttösuunnitelma, jonka perusteella rakennusluvan myöntäjä voi huolehtia siitä, että eri aikoina rakentuvat kalamajat sijoittuvat alueelle keskenään parhaalla mahdollisella tavalla. Uuden kalastajakylän kalamajan rakentamistapaa ohjataan rantayleiskaavamerkinnällä. Merkinnän mukaisesta kalamajasta ja varastosta on yksi esimerkki liitteenä viisi. Tämän lisäksi raportissa 'Maisema ja kulttuuriympäristö' on kerrottu nykyisen rantarakentamisen erilaisista rakentamistavoista ja annetaan ohjeita uudelle rantarakentamiselle.

Santosen etelärannan osa-alueella on tulevaisuudessa runsaasti rakennuspaikkoja, joista osalla on vakinainen asunto. Rantayleiskaavassa alueen vesihuolto perustuu jätevesien osalta kiinteistökohtaiseen ratkaisuun. Suuren rakennuspaikkamäärän toteutuessa saattaa alueen jätevesihuollossa ilmetä ongelmia, joiden ratkaisemiseen tarvitaan kunnan järjestämää alueellista vesihuoltojärjes-

telmää. Vaikka työn kuluessa ongelmaa on pidetty epätodennäköisenä, on mahdollinen ongelma syytä tiedostaa ja ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin, jos ongelmia ilmenee.

Rantayleiskaavan toteutumista hailuotolaiset ja loma-asukkaat voivat seurata vuosittain ilmestyvän kaavoituskatsauksen välityksellä. Rantayleiskaavan toteutuneisuutta olisi hyvä tarkistaa valtuustokausittain. Jos rantayleiskaavan ja todellisen rantarakentamisen, matkailun kehittämisen ja virkistätymiskäytäntöjen välinen ristiriita näyttää ilmeiseltä, on rantayleiskaavaa syytä tarkistaa.

HAILUOTO

SUOJELU- JA POHJAVESIALUEET

1:130000

- RANTOJEN- JA SOIDENSUOJELUALUE
- LINTUVESIEN SUOJELUALUE
- KAAVA-ALUEEN RAJA
- OSA-ALUEEN RAJA
- HARJUN SUOJELUALUE
- POHJAVESIALUEET
- SYSIPERÄ
- OSA-ALUEEN NIMI

OULUSSA 22.9.1997.

AIR-IX SUUNNITTELU
YMPÄRISTÖTAITO OY

300 metrin rantavyöhykkeellä olevat ja suunnitellut rakennuspaikat koko ranta-alueelle. Laskelmaan eivät sisälly alavalla ranta-alueella olevat rakennusalat (ra-4) eikä luvattomat loma-asunnot. Laskelmassa 1 RK on ½ loma-asuntoyksikköä.

RK Kalamökki AO Vakinainen asunto
RA Loma-asunto muut matkailupalvelujen alue tms.

Osa-alue	Rakennetut rakennuspaikat						Suunnitellut rakennuspaikat					
	(RK)	RK/2	RA	RA-4	AO+ muut	Yht.	(RK)	RK/2	RA	RA-5	AO+ muut	Yht.
1. Marjanlempi-Kengänperä		20	21		2	43			74		12	86
Kengänperän rk			6			6			28		4	32
Marjaniemen rk					1	1			11		4	15
Marjaniemen oyk	(39)	20	15		1	36			35		4	39
2. Virpiniemi-Keskinlempi			14			14		8				8
Rantayleiskaava			14			14	(15)	8				8
3. Pohjoisranta		8	6	9		23		29		4		33
Rantayleiskaava			3	1		4	(17)	9		4		13
Haaralammin rk	(15)	8	3	8		19	(41)	20				20
4. Hildenniemi-Potilahti			5	7	3	15			20	1		21
Rantayleiskaava			5	7	3	15			20	1		21
5. Santosen pohjois-ranta		1	20			21			35			35
Rantayleiskaava	(1)	1	18			19			27			27
Huikun rk			2			2			8			8
6. Santosen eteläranta			49		16	65			76		2	78
Rantayleiskaava			38		16	54			25			25
Tuomelan rk			3			3			5			5
Vaskenperän rk			5			5			17		2	19
Kaupin rk			3			3			13			13
Huikun etelärannan rk									16			16
6b. Sysiperä			2			2			15			15
Rantayleiskaava			2			2			15			15
7a. Kyrönperä			3	17	1	21			5	4		9
Rantayleiskaava			3	17	1	21			5	4		9
8. Lahdenperä			4	1	4	9			9			9
Rantayleiskaava			4	1	4	9			9			9
9. Ulkokarvo			4		7	11			1		1	2
Rantayleiskaava			4		7	11			1		1	2
10. Kengännenä-Vähähärkäsäikkä			5			5			43		3	46
Rantayleiskaava									1			1
Kengännenän rk			5			5			42		3	45
11. Iso Härkäsäikkä			2	2		4			17			17
Rantayleiskaava			2	2		4			2			2
Iso-Härkäsäikän rk									15			15
12. Maasyväliähti-Isomatala		7	1	2		10			1			1
Rantayleiskaava	(14)	7	1	2		10			1			1
13. Riveinnokka			14			14		12	1			13
Rantayleiskaava			14			14	(24)	12	1			13
14. Viinikanlahti			8			8			6			6
Rantayleiskaava			8			8			6			6
15. Pöllänlahti-Itänenä			7	3		10			15		10	25
Rantayleiskaava			3	3		6			5			5
Pöllän rk			4			4			10		10	20
16. Sunikari		21	16			37		2	43			45
Rantayleiskaava	(41)	21	4			25						

Sunikarin rk			12			12	(4)	2	43			45
17. Kunninperä		1	6			7		7	29			36
Rantayleiskaava									2			2
Matikanniemen rk			6			6			18			18
Kunninperän rk	(1)	1				1	(13)	7	9			16
18a. Pajuperä-Matikanniemi		11	14	1		26		4	12	1		17
Rantayleiskaava	(22)	11	9	1		21	(7)	4		1		5
Pajuperä-Hannuksennokan rk			5			5			12			12
Olevat yhteensä	(132)	68	202	42	33	345						
Uudet yhteensä							(121)	62	402	10	28	502
Kaikki yhteensä	847											

Edellä olevien lisäksi Santos-Hoikassa on viisi kalamajaa (RK) ja Pikku-Hoikassa kaksi kalamajaa (RK). Santos-Hoikan kalamajat säilyvät, mutta uusia ei rakenneta. Pikku-Hoikan kalamajat poistuvat saarelta vuokrasopimuksen umpeuduttua.

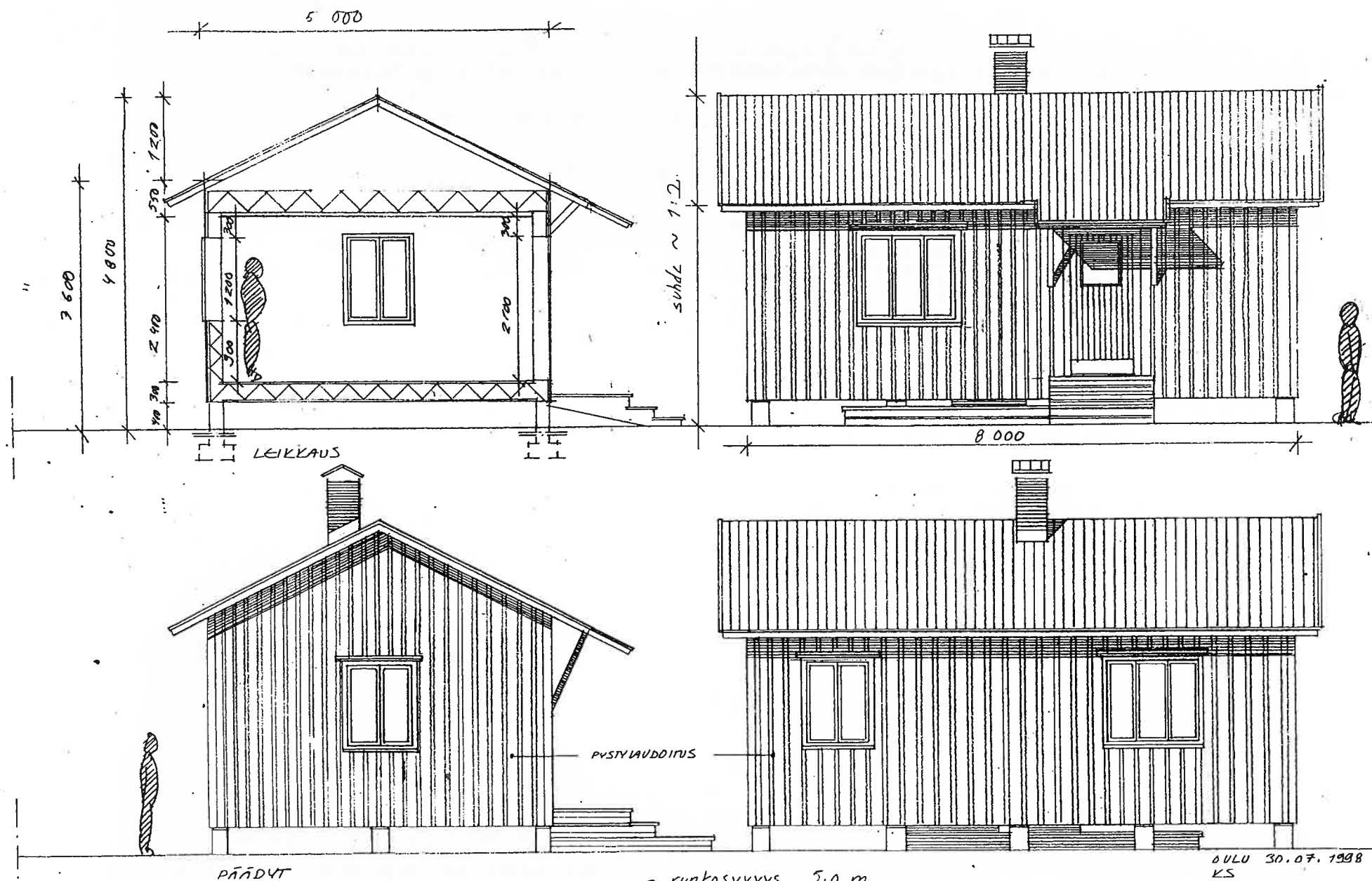
Ilman rakennuskaava-alueita 300 metrin rantavyöhykkeellä olevat ja suunnitellut rakennuspaikat koko ranta-alueella. Laskelmaan eivät sisälly Marjaniemen ja Pöllän rakennuskaava-alueiden rakennuspaikat eikä alavalla ranta-alueella olevat rakennusalat (ra-4) eikä luvattomat loma-asunnot. Laskelmassa 1 RK on ½ loma-asuntoyksikköä.

	Rakennetut rakennuspaikat	Suunnitellut rakennuspaikat
	340	467
Kaikki yhteensä	807	

Rakentamistiheys 300 metrin rantavyöhykkeellä osa-alueittain

Rantaviivana on vuoden 1997 peruskartan mukaisen rantaviivan muunnettu pituus. Valkjärven, Iso- ja Pikku-Sunijärven, Nuottajärven ja Kirkkosalmen muunnettu rantaviiva on puolet 50 metrin murtoviivana esitetystä rantaviivasta.

Osa-alue	Rakennuspaikkojen määrä	Rantaviivan muunnettu pituus m	Rakentamistiheys lay/km
1. Marjaniemi-Kengänperä (ilman rakennuskaava-aluetta)	129 (113)	5 100 (4700)	25,3 (24,0)
2. Virpiniemi-Keskinielemi	22	4 800	4,6
3. Pohjoisranta	56 (sis. Valkjärven)	10 800	5,2
4. Hiidenniemi-Potinlahti	36	10 900	3,3
5. Santosen pohjoisranta	56	8 500	6,6
6. Santosen eteläranta	143	7 200	19,9
6.b. Sysiperä	17	2 800	6,1
7. Kyrönperä	30	5 000	6,0
8. Lahdenperä	18	6 800	2,6
8b. Ulkokarvo	13	2 300	5,7
9. Kengännenä-Vähähärkäsaikkä	51	4 700	10,9
10. Iso Härkäsaikkä	21	3 300	6,4
11. Isomatala-Maasyvänlahti	11	7 600	1,4
12. Riveinnokka	27	3 600	7,5
13. Viinikanlahti	14	4 800	2,9
14. Kirkkosalmi			
15. Pöllänlahti-Itänenä (ilman rakennuskaava-aluetta)	35 (11)	7 700 (5200)	4,5 (2,1)
16. Sunikari	82	3 100	26,5
17. Kunninperä	43	2 300	18,7
18a. Pajuperä-Matikanniemi	43	5 000	8,6
Valkjärvi	1 (sisältyy Pohjois-rantaan)	500	
Iso Sunijärvi		900	
Pikku-Sunijärvi		300	
Nuottajärvi		1 000	
Kirkkosalmi		4 600	
Yhteensä rantavyöhykkeellä (ilman rakennuskaava-alueita)	847 (807)	113 600 (110 700)	7,5 (7,3)

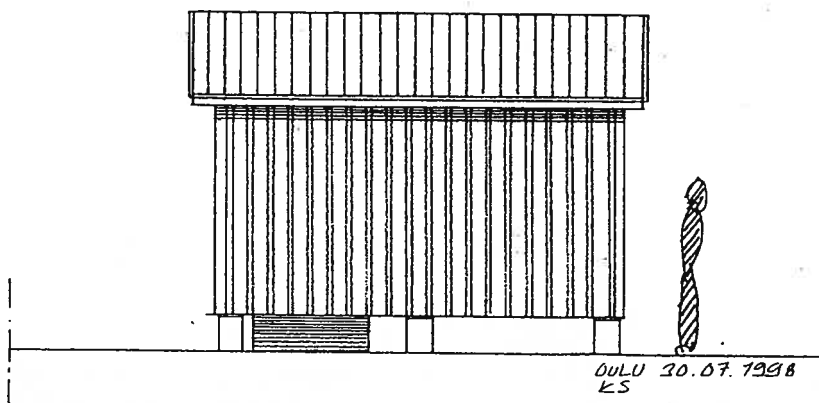
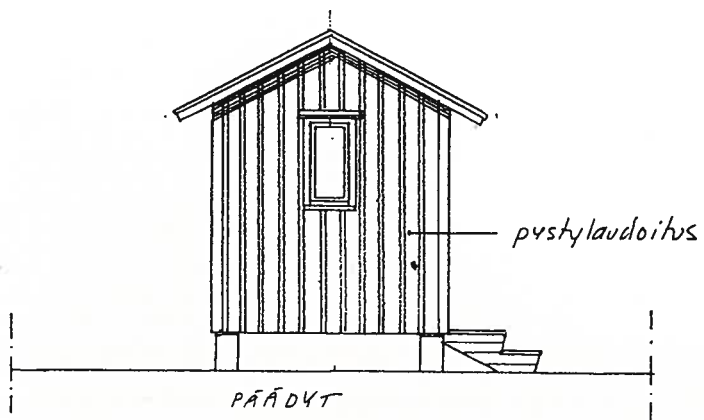
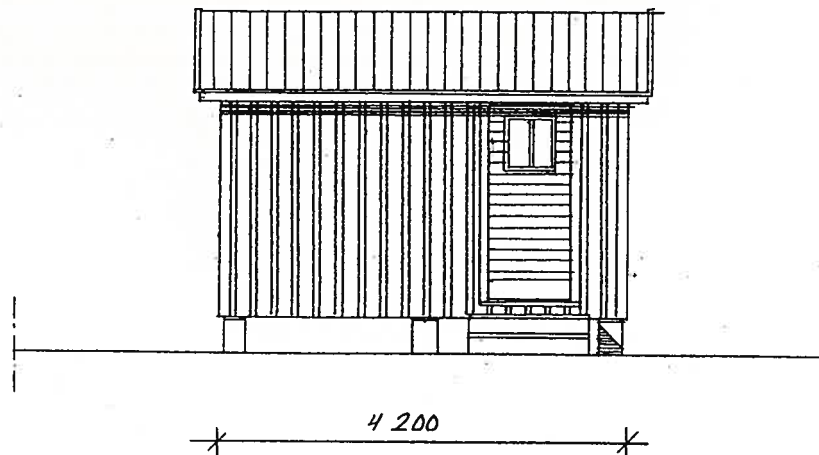
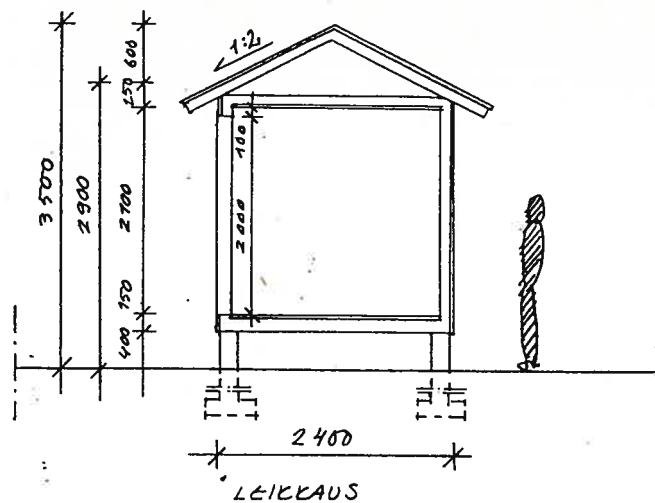

LUONNOS KALAMAJASTA

- runkosyvyyt 5.0 m
- huone korkeus 2.4 m
- ikkuna malli A

OULU 30.07.1998
KS

AIR-IX SUUNNITTELU
YMPÄRISTÖTAITO OY

LUONNOS APURAKENNuksesta

AIR-IX SUUNNITTELU
YMPÄRISTÖTÄITO OY